

PÓKASZEPETKI FESTETICS KRISTÓF ÁLTALÁNOS ISKOLA

AZ ISKOLA PEDAGÓGIAI

PROGRAMJA

Készítette:

Kovács Árpádné
intézményvezető

Tartalomjegyzék

Bevezetés	5
Jogsabályi háttér	5
Nyilvánosságra hozatal.....	5
Az iskola küldetésnyilatkozata.....	5
.....	7
Nevelési program.....	7
1. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, értékei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai	8
1.1. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei.....	8
1.2. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai értékei	8
1.3. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai céljai	11
1.4. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai feladatai, eszközei, eljárásai	14
1.5. Fejlesztési területek-nevelési célok	17
1.6. Kulcskompetenciák	21
2. Személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok	27
3. A teljeskörű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok.....	30
4. Közösségfejlesztéssel, az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok.....	35
5. A pedagógusok helyi intézményi feladatai	37
6. Az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai	39
7. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje	39
7.1. A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulókkal kapcsolatos pedagógiai teendők..	39
7.2. Beilleszkedési, tanulási és magatartási problémákkal küzdő tanulók	41
7.3. Sajátos nevelési igényű tanulók	45
7.4. Tehetséges tanulók fejlesztése tehetséggondozás	48
8. A tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogai gyakorlásának rendje	51
9. A szülő, a tanuló, a pedagógus és az intézmény partnerei kapcsolattartásának formái.....	51
10. Tanulmányok alatti vizsgák szabályai.....	54
10.1. Javítóvizsga	54
10.2. Osztályozó vizsga.....	54
10.3. Különbözeti vizsga	54
10.4. Pótló vizsga	55
11. A felvétel, vagy átvétel helyi szabályai	56
11.1. Az 1. évfolyamba lépés feltételei	56

11.2. Az intézménybe lépés magasabb évfolyamon.....	57
11.3. Átlépés másik osztályba ugyanazon az évfolyamon belül	57
11.4. Az iskola magasabb évfolyamára lépés feltételei.....	57
12. Az elsősegélynyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv.....	59
1. A választott kerettanterv megnevezése és jellemzői.....	62
2. Kötelező tanórai foglalkozások	63
3. Nem kötelező tanórai foglalkozások megtanítandó és elsajátítandó tananyaga	63
4. Kötelező, kötelezően választandó vagy szabadon választható tanórai foglalkozások megnevezése, óraszámjai.....	63
5. Oktatásban alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei.....	68
6. A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósításának részletes szabályai.....	69
6.1. Az alsó tagozat pedagógiai feladatainak megvalósítása.....	69
6.2. A felső tagozat pedagógiai feladatainak megvalósítása	70
7. A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módja	71
8. Komplex intézményi mozgásprogram	72
9. A választható tantárgyak, foglalkozások, továbbá ezek esetében a pedagógusválasztás szabályai	73
10. A tanuló tanulmányi munkájának írásban, szóban vagy gyakorlatban történő ellenőrzési és értékelési módja, az értékelés diagnosztikus, szummatív és fejlesztő formái, továbbá a tanulók írásbeli és szóbeli beszámoltatásának formái	73
10.1. Ellenőrzés	73
10.2. Mérés.....	74
10.3. Az értékelés	75
10.3.1. A tanulók tudásának értékelése	76
10.3.2. Az írásbeli beszámoltatás formái	78
10.3.3. A szóbeli beszámoltatás formái, az értékelés módjai	79
10.3.4. Az értékelés kategóriái első osztálytól a második évfolyam félévéig	79
10.3.5. A tantárgyi érdemjegyek és osztályzatok kritériumai	79
10.3.6. Nevelési eredményvizsgálatok	80
10.3.7. Oktatási eredményvizsgálatok	81
11. A magatartás és szorgalom minősítésének elvei	82
11.1. Magatartás	82
11.2. Szorgalom.....	83
12. A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezésének elvei	84
12. 1. Tanórák csoportbontásban.....	84
12. 2. Egyéb foglalkozásokra vonatkozó csoportbontás	84
13. A nemzetiséghez nem tartozó tanulók részére az iskola településén élő nemzetiségek kultúrájának megismertetésére szolgáló tananyag	85

14. A tanulók fizikai állapotának méréséhez szükséges módszerek	85
15. Az egészségnevelési és környezeti nevelési elvek	89
16. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések	103
17. Egész napos iskolai program	107
18. Az otthoni, napközis, tanulószobai felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai	107
19. A tanuló magasabb évfolyamra lépésének feltételei.....	109
20. A nevelőtestület által szükségesnek tartott további elvek.....	110
20. 1. A fogyasztóvédelemmel kapcsolatos ismeretek.....	110
20. 1. 1. Jogi meghatározottság	110
20. 1. 2. A fogyasztóvédelmi oktatás célja	110
20. 1. 3. A fogyasztóvédelmi oktatás színterei az oktatásban	110
20. 1. 4. A fogyasztóvédelem módszertani elemei	111
20. 2. A társadalmi bűnmegelőzéssel, az áldozattá válással, az erőszakmentes konfliktuskezeléssel összefüggő ismeretek	111
20. 2. 1. Kriminológiai aspektusok.....	111
20. 2. 2. A bűnmegelőzés tartalmi elemek	112
20. 2. 3. A bűnmegelőzés iskolai módszertanának elemei	113
21. A pedagógiai program mellékleteinek és függelékeinek rendje.....	113
21. 1. A pedagógiai program mellékletei	113
21. 2. A pedagógiai program függelékei	113
1. sz. függelék: Boldogságóra iskolánkban	113
2. sz. függelék : Iskolakerti Alapozó Alprogram iskolánkban	113
3. sz. függelék: Ökoarculat	113
Boldogságprogram az iskolánkban.....	115
Iskolakerti Alapozó Alprogram iskolánkban	118
ÖKO arculat.....	122
23. Legitimációs záradék	125
23.1 Az intézményben működő egyeztető fórumok nyilatkozatai	125
23.2 A pedagógiai program elfogadásáról és jóváhagyásáról szóló záradék.....	125
23. 3. Fenntartói jóváhagyó nyilatkozat	126

Bevezetés

Az iskola hitvallása

„Az iskola arra való, hogy az ember megtanuljon tanulni, hogy felébredjen tudásvágya, megismerje a jól végzett munka örömét, megízlelje az alkotás izgalmát, megtanulja szeretni, amit csinál, és megtalálja azt a munkát, amit szeretni fog.”

(Szent Györgyi Albert nyomán)

Jogszábai háttér

2011. évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről (Nkt.)

2014. évi CV. törvény a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény módosításáról 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról

5/2020. (I. 31.) Korm. rendelet a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet módosításáról

229/2012. (VIII. 28.) Korm. rendelet a nemzeti köznevelésről szóló törvény végrehajtásáról (Vhr.)

20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról (Műkr.)

45/2014. (X. 27.) EMMI rendelet az egyes köznevelési tárgyú miniszteri rendeletek módosításáról

51/2012. (XII. 21.) EMMI rendelet a kerettantervek kiadásának és jóváhagyásának rendjéről

20/2012.(VIII.31.) EMMI rendelet

Nyilvánosságra hozatal

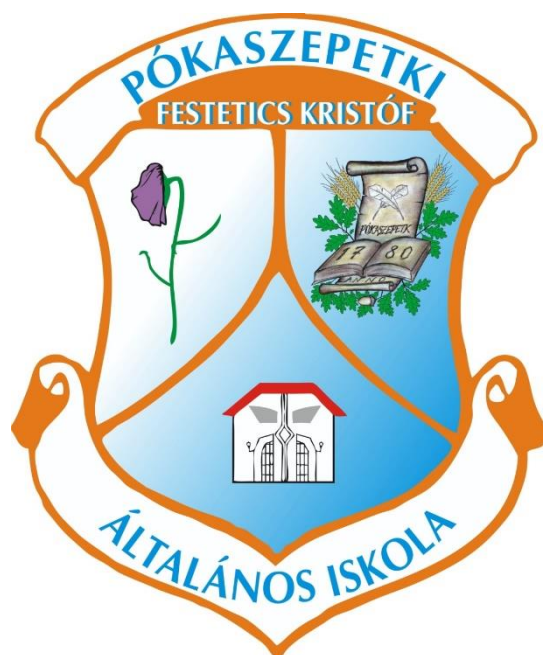
A dokumentumot a fenntartó székhelyén, az iskola könyvtárában, az intézményvezetői irodában lehet elolvasni, valamint megtekinthető az iskola honlapján és a Köznevelés Információs Rendszerének elektronikus felületén.

Az iskola küldetésnyilatkozata

Iskolánk nevelőtestületének nevelési-oktatási célja:

- A személyiségfejlesztés és a teljesítmény központúság egyensúlyára törekszünk úgy, hogy az iskola mind a tehetséggondozásnak, mind a felzárkóztatásnak egyaránt teret adjon.
- Kiemelten figyelünk a nevelési funkció ellátására annak érdekében, hogy tanítványaink ne hagyják el az iskolát pótolhatatlan neveltségbeli hiányosságokkal.
- Igyekszünk felkészíteni a fiatalokat arra, hogy természeti és társadalmi környezetünket megismerjék, védjék, formálják. Tudjanak élni jogaikkal, és teljesítsék kötelességeiket.
- Rendelkezzenek tanulóink magas szintű, megalapozott ismeretekkel, alapműveltséggel, legyenek érdeklődők, nyitottak, az újra mindig fogékonyak.
- Törekednünk kell arra, hogy a szülőkkel és a társadalmi környezettel a kialakult jó kapcsolatot fenntartsuk.
- A társadalom számára hasznos embert neveljünk tanítványainkból.
- Diákjainkban tudatosodjon az „egész életen át tartó tanulás” igényének szükségessége.
- Tanítványaink tanulmányaik befejezése után képesek legyenek alkalmazkodni a társadalom változó viszonyaihoz

- Magas színvonalú és sokrétű ismeretközléssel kívánjuk fejleszteni tanulóink önálló problémamegoldó képességét, készségét és kreativitását.
- Segíteni kívánjuk diákjainkat abban a folyamatban, amelyben művelt emberré, szabad és gazdag személyiséggé, a társadalom felelős tagjává, tisztességes és emberséges, alkotásra és boldogságra képes emberré váljanak.

Nevelési program

1. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, értékei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai

1.1. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei

Intézményünk cél- és feladatrendszerét a kerettanterv és az érvényben lévő NAT határozza meg. Ezek a célok kiegészülnek még az iskola egyéni céljaival, melyeket a szülők, a tantestület és az iskola diákságának véleménye alapján összegeztünk.

Fontos, hogy intézményünk folyamatosan fejlessze oktató–nevelő munkáját, melynek középpontjában a tanulók állnak.

Célunk olyan széleskörű általános műveltség biztosítása, amely jó alapot ad a középiskolákban történő helytálláshoz. Tanulóink számára biztosítani kívánjuk mindazon ismeretek átadását, azoknak az alapképességeknek és képességeknek kialakítását és fejlesztését, melyek életkori adottságaiknak megfelelnek és szükségesek ahhoz, hogy fejlődésük töretlen legyen, megalapozva a felnőtt életben való boldogulásukat.

Olyan intézményért dolgozunk nap, mint nap, amit alapvetően a gyerekek érdeke határoz meg, törekszünk a partnerközpontú gondolkodás és tevékenységrendszer megvalósítására az európai klasszikus értékrend alapján.

Szeretnénk elérni, hogy iskolánkban jól érezzék magukat a partnereink, kiváltképpen a tanulók, pedagógusok a gyerekek szülei.

Legyen iskolánk és környezete esztétikus, vonzó, ahol a munka végzése megfelel a XXI. században jogosan elvárhatónak.

Törekszünk arra, hogy intézményünk hírnevét folyamatosan növeljük, nevünket minél szélesebb körben tegyük ismertté a kerületi oktatásügyben és a közéletben.

A nevelés keretében kívánatosnak tartjuk a tanulók személyes szociálisan értékes, tehát közösségfejlesztő és ún. önfejlesztő magatartásának alakítását, az ennek megfelelő tevékenységi formák gyakoroltatását. Törekszünk a nemkívánatos tanulói megnyilvánulások leépítésére.

Társadalmi elvárás, hogy felkészítsük tanulóinkat a magasrendű és közjót szolgáló aktivitásra. A személyiség fejlesztésben meghatározó szerepet töltenek be a jó szokások, példaképek, eszményképek és meggyőződések. Ehhez partnernek kérjük a szülői házat, a családot (szülői munkaközösséggel kooperatív kapcsolat stb.).

Olyan gyermekeket kívánunk nevelni tanulóinkból, akikre a lehető legoptimálisabb testi és lelki harmónia jellemző! Azt kívánjuk elérni, hogy az iskola tanulói szívesen és örömmel járjanak iskolánkba, ahol az őket körülvevő légkörre a meleg attitűd a jellemző, demokratikusan működő diákönkormányzat irányítja a szabadidős elfoglaltságokat, ahol gyermek, szülő, nevelő viszonyára a kölcsönös tisztelet, bizalom és megbecsülés a jellemző.

Arra törekszünk, hogy tanulóink a tantárgyi alapismereteken kívül olyan készségeket, képességeket szerezzenek, amelyek majd a későbbiek során a gyakorlati életben ténylegesen használhatók lesznek.

1.2. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai értékei

A nevelés-oktatás során arra kell törekedni, hogy a tanulóknak kialakítsuk a fogékonyságot az alábbi értékekkel kapcsolatban:

- **nemzeti, lelki, érzelmi, tradicionális és konzervatív értékrendünk**
- **az emberiség közös értékei**
- **a demokrácia értékei**
- **európai, humán, illetve transzcendentális értékek**
- **környezettudatos magatartás**

- Fő törekvésünk, hogy iskolánk legyen mindenkor olyan oktatási intézmény, melyben gyermek, szülő, pedagógus egyetértésben, egymás jogos igényeit figyelembe véve, nyugodt légkörben, egyetértésben dolgozhat a kijelölt célok és feladatok megvalósulása érdekében.
- Pedagógiai tevékenységünk középpontjában a gyermekszereteten és a gyermek tiszteletén alapuló gyermekközpontú nevelés áll, melyet a politikai, vallási és világnézeti szabad választás szellemében valósítunk meg.
- Pedagógiai alapelveinket meghatározó **erkölcsi értékek**
  - **humanizmus**
Tanulóink tisztelettel, megértéssel forduljanak minden ember felé. Tiszteljék az életet, az általános emberi értékeket.
  - **a tudás és műveltség**
Tanulóink értékeljék a tudást, legyenek tanulni vágyók és tudók. Ismerjék fel a megszerzett tudás és önképzés fontosságát
  - **hazaszeretet, magyarságtudat**
Tanulmányaik folyamán ismerjék meg nagy magyarjainkat, azok alkotásait, népünk történelmét! Ismerjék és becsüljék anyanyelvüket, nemzetünk jelképeit, szűkebb hazájuk – városuk, településük - történelmi emlékeit!
  - **akarat, jellem és önismeret**
Alakuljon ki tanulóinkban a helyes értékrend és énkép, az önuralom és önfegyelem képessége valamint az önnevelés szándéka.
Önmaga szeretete és elfogadása (lelki egészség alapja) - **pozitív énkép** kialakítása.
Meggyőződésünk, hogy az önmagát szeretni és elfogadni képes, saját magához pozitívan viszonyuló gyermek képes mások szeretetére, elfogadására, a világ dolgaihoz való pozitív viszonyulásra. Mindezek megkönnyítik a különféle közösségekbe való beilleszkedést. A közösségfejlesztés legfontosabb színtere az osztályközösség. Fontos az egymás segítése, az együttérzés képessége.
  - **társadalmi beilleszkedés**
Minden tanulóink számára biztosítani kell az alapkészségek elsajátítását, melyek a társadalomba való beilleszkedéshez és a további ismeretszerzéshez szükségesek. Fontos a közösségi erkölcs: a hazaszeretetre, a családi életre nevelés. Igényt kell támasztani a tanulóinkban a családi hagyományok és ünnepek tiszteletére, ápolására, a rokoni, baráti, embertársi kapcsolatok erősítésére.
  - **a környezet és az élet védelme**
Tanulóink váljanak érzékenyvé környezetük állapota iránt. Alakuljon ki bennük a környezettudatos magatartás. Kapcsolódjanak be közvetlen környezetük értékeinek védelmébe, megőrzésébe, gyarapításába.

A hagyományok ápolása hozzájárul a tartalmas iskolai élet kialakításához, és az iskolánkhoz kötődés erősítéséhez. A közös ünnepvárások, ünnepélyek és versenyek során az együttes tevékenységben kovácsolódik közösséggé az iskola. Szülőföldjüket, hazájukat, lakóhelyüket és iskolájukat szerető fiatalokat akarunk nevelni, s általuk biztosítani a hagyományaink tovább élését.

Fontos célunknak tartjuk még a nemzeti értékek megismertetését. Elengedhetetlen ehhez, hogy a tantárgyak tananyagában (ahol ez lehetséges) és a tanórán kívüli tevékenységekben kapjon kiemelt szerepet a nemzeti értékek megismerése, melyek megbecsülését és tovább élését hagyományőrzéssel is erősítjük. Részt veszünk a Határtalanul programban.

A létrehozott iskolatörténeti emlékszobánk a múlt értékeinek védelmét és megismerését szolgálja.

Programjaink

- Tanulmányi versenyek
- Őszi, tavaszi túra
- Alapítványi bál
- Mikulás várás
- Adventi gyertyagyújtás
- Karácsonyi ünnepély
- NYÍLT nap
- Farsangi karnevál
- OVIS szombat
- Iskolánk névadója tiszteletére minden évben megrendezett FESTETICS NAPOK programsorozat
  - szavalóverseny
  - Drózd Károlyné Matematika Emlékverseny
  - vetélkedők
  - sportversenyek
  - hagyományörző kézműves foglalkozások
- Iskolai/osztály kirándulás
- Tojásfa díszítő verseny
- Fenntarthatósági témahéthez kapcsolódás
- Alsó tagozatosok Anyák napi műsora
- Gyermeknap
- Nyári táborok: napközis tábor

Ünnepünk, megemlékezések

Intézményi szintű megemlékezések:

- Tanévnyitó ünnepély
- A zene világnapja
- Aradi vértanúkról való megemlékezés
- A nemzeti összetartozás napja
- Megemlékezés a Köztársaság napjáról, az 1956-os forradalomról.
- Megemlékezés a 1848/49-es szabadságharcról.
- A nemzeti összetartozás napja
- Nyolcadik osztályosok ballagása.
- Tanévzáró ünnepély

Osztályszinten emlékezünk meg:

- Mikulás ünnepélyt tartunk a testvérosztályokkal együtt
- A kommunista és egyéb diktatúrák áldozatairól
- A holokauszt áldozatai emléknapjáról

1.3. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai céljai

Iskolánk céljai a tanulók sikeres nevelés-oktatása érdekében:

- A sikeres munkaerő piaci alkalmazkodáshoz szükséges, az egész életen át tartó tanulás (lifelong learning) megalapozását szolgáló képességek fejlesztése.
- A tanulók képességeinek és kulcskompetenciáinak – lehetőség szerint – egyénre szabott fejlesztése.
- A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók esélyegyenlőségének biztosítása.
- Újszerű tanulásszervezési eljárások bevezetésével a tanulók motiváltságának növelése.
- Digitális írástudás elterjesztése.
- Önálló intézményi innovációk megvalósítása, folyamatossá tétele.
- Korszerű természettudományos és társadalomtudományos műveltségkép kialakítása
- Hazáját ismerő és szerető, a nemzeti hagyományokat és az iskolai tradíciókat őrző fiatalok nevelése.
- A tehetség kibontakozásának a segítése, a differenciálással történő fejlesztés, és a hátránykompenzálás az iskolai élet minden területén. Az intézmény az esélyegyenlőség elve szerint saját keretein belül lehetőséget teremt a sajátos nevelési igényű tanulók számára is.
- A tanulóink önismeretének fejlesztése, autonóm személyiségek kialakítása. Olyan személyiségek fejlesztése, akik kellő önismerettel rendelkeznek, akik önállóan döntenek képességeiket, lehetőségeiket ismerve. Így egy következő életszakaszban képesek az önmegvalósításra. Felkészítjük őket az esetleges kudarcok elviselésére is.
- Kulturált magatartás és kommunikáció a közösségben. Udvariasság, figyelmesség, mások szokásainak és tulajdonának tiszteletben tartása. Fegyelem és önfegyelem. Közösségi érzés, áldozatvállalás. Törekvés az előítélet-mentességre, a konfliktusok kezelésére, készség a megegyezésre.
- Az alkotmányosság, a törvényesség, az állampolgári jogok tisztelete. Érdeklődés felkeltése a társadalmi jelenségek és problémák iránt. Igény a közéletiségre, a közösségi tevékenységekre.
- A kulcskompetenciák kialakítása, a problémamegoldó gondolkodás fejlesztése, az életen át tartó tanulás lehetőségének megalapozása. Az anyanyelv helyes használata szóban és írásban, a kommunikációs képességek fejlesztése.
- Célunk, hogy tanulóink megismerjék az egészséges életmód legfontosabb szabályait, tisztában legyenek az egészséges táplálkozás, a rendszeres mozgás egészséget befolyásoló hatásával, a testi-lelki higiéne fontosságával.
- Az idegennyelvi kommunikáció fejlesztése az adott életszakaszra kidolgozott tanterv szerint. Tartalomalapú nyelvoktatás.
- Az infokommunikációs technológia instrumentumai (IKT-eszközök) alkalmazásának folyamatos fejlesztése /internet, e-tananyagok, digitális projektmunkák/.
- A diákok morális és esztétikai szemléletének alakítása, kognitív és kommunikációs képességeinek, az értékes tudás és az értékes alkotások iránti igényének megalapozása.
- Az ökotudatos magatartásformák kialakítása a tanulóban.
- Megalapozott, érvényes és személyes értékrend kialakítása.
- A kudarc- és sikertűrés készségek fejlesztése.
- Az önálló, felelős állásfoglalás, cselekvés alapjait és az életkornak, fejlettségi foknak, saját személyiségjegyeknek megfelelő készségeit kimunkálja.
- Magas színvonalú és sokrétű ismeretközléssel és hatékony szakmai munkával fejlessze a tanulók önálló problémamegoldó, gondolkodó képességét, készségét és a kreativitást.

Céljaink a nevelés különböző területein

Erkölcsei nevelés

Az alapvető magatartási és társadalmi normák megismertetése, azok értékének, hasznosságának felismertetése, gyakorlása; az ezekre való belső igény, valamint a társasági alkalmazkodás képességének kialakítása (illetve).

Tanulóinkban a következő fogalmakat kell tudatosítani:

Kötelesség, lelkiismeret, felelősség, becsületesség, igazságosság, következetesség, hűség, bátorság, kitartás, igazmondás, barátság, boldogság.

Értelmi nevelés

Az önálló ismeretszerzés képességének kifejlesztése, a megfigyelőképesség fejlesztése, a sokoldalúság igényének, a tájékozódó- és problémamegoldó képességének, a kommunikáció- és kifejezőképességnek valamint a kreatív gondolkodásmódnak a kialakítása.

Érzelmi nevelés

A reális önismeret, önbecsülés, önértékelés képességének kialakítása, a stressz kezelés megtanulása, a magyarságtudat erősítése.

Egészséges életmódra és családi életre nevelés

A tiszta környezet, a testápolás, az egészséges életfeltételek iránti igény felkeltése, a szenvedélybetegségek elkerülésének tanítása (egészségnevelő programok) a tanulók optimális fizikai és szellemi fejlődéséhez szükséges feltételek és tevékenységek biztosítása, a fiatalok egészséges életmódjának szervezése, testi és szellemi teherbíró-képességük fejlesztése, a család társadalmi, gazdasági és érzelmi funkcióinak megismertetése, a gyermekvállalás- és nevelés fontosságának tudatosítása, a mások iránti felelősségérzet felkeltése

Esztétikai nevelés

A szűkebb és tágabb környezet iránti szépérzék, igényesség kialakítása a diákok ítélőképességének és kritikus gondolkodásmódjának fejlesztése. A tanulókat képessé kell tenni a valóság alkotó és befogadó jellegű esztétikai elsajátítására.

Közösségi életre nevelés

Az öntevékeny közösségi élet megszervezése és működtetése /diákönkormányzat/, a közösségi létforma, a közéleti tevékenység és a demokratizmus alapvető jellemzőinek megismertetése, gyakoroltatása.

Környezeti nevelés

Célunk, hogy iskolánk környezeti nevelése során a tanulók ismerjék meg azokat a jelenlegi folyamatokat, amelyek következményeként bolygónkon a globális környezeti válságjelenségek mutatkoznak. Ismerjék fel a társadalmi-gazdasági modernizáció pozitív és negatív környezeti következményeit. A tanulók kapcsolódjanak be közvetlen, lokális környezetük értékeinek megőrzésébe, gyarapításába. Életmódjukban a természet tisztelete, a felelősség, a környezeti károk megelőzésére való törekvés váljék meghatározóvá. Szerezenek személyes tapasztalatokat az együttműködés, a környezeti konfliktusok közös kezelése és megoldása terén. Öko szemléletű programjainkkal magasabb szintre emeljük iskolánk környezeti nevelési programját a fenntarthatóság érdekében. Ezáltal **olyan pedagógiai folyamatot kívánunk követni, melynek során formálódik tanulóink környezettudatos magatartása és kialakul a környezetért felelős életvitele.** Ennek érdekében a természet –és környezetvédelem, globális és helyi környezeti problémák, a hulladékgazdálkodás kérdésköreit beépítjük a hagyományos tanórák menetébe. Emellett külön projekteket, témanapokat rendezünk, valamint részt veszünk a Fenntarthatósági témahét rendezvényeiben.

Az öko szemlélet kialakítása – egy környezetbarát iskola szemlélete

- amelyben meghatározó szerep jut a környezeti nevelésnek valamint a fenntarthatóság kérdéskörének.
- amely lehetőséget biztosít tanuló számára tanterven kívüli tanulási formákra (vetélkedők, pályázatok, erdei iskola, projektek), ezzel elősegíti a tanulók környezettudatos magatartásának kialakulását
- amely a szülőkkel és a helyi közösséggel együttműködve részt vesz a helyi környezeti
- problémák vizsgálatában, megoldásában
- amely technikai- gazdasági szinten igyekszik takarékosan bánni az energiaforrásokkal, csökkenteni a hulladékok mennyiségét, az iskola külső és belső környezetét esztétikusan kialakítani és megteremteni az egészséges iskolai munka feltételeit.

A fenntarthatóság megvalósításának eszközei, módszerei:

- az iskola tevékenységeiről és ezek környezetre való hatásáról dokumentációt készít
- a mindennapi működés során kiemelt figyelmet fordít a takarékos energiafogyasztásra, a környezetbarát termékek használatára, az ésszerű anyag-és hulladékgazdálkodásra
- minden évben elkészíti öko munkatervét az iskolavezetés, a tanárok, az alkalmazottak, tanulók és a szülők bevonásával
- az iskola arculata határozottan képviseli a fenntarthatóság, a környezettel harmonikus/környezetbarát, egészséges/ életvitel pedagógiai értékeit, környezettervet készít
- kapcsolatot keres és tart fenn aktív, a fenntarthatóságért tevékenykedő szervezettel
- oktató-nevelő munkájában kiemelt helyet ad a helyi közösség életéhez kapcsolódó tevékenységeknek, bekapcsolódik a helyi településfejlesztésbe
- pedagógiai munkája a gyermekek életkorát és egyéni sajátosságait messzemenően figyelembe veszi, sokféle pedagógiai módszert vesz igénybe az öko szemlélet kialakításának érdekében – újszerű tanulásszervezési formák/téma napok, témahetek/, pedagógiai műhelymunka az öko csoport vezetésével, belső és külső továbbképzések, tanulás módszertani foglalkozások, projektpedagógia
- a szabadtéri tevékenységek állandó részei az iskola életének. A szabadtéri programok szervezésének fontos szempontja az egészséges életvitel.
- az iskolában környezeti nevelési –ökoiskolai munkacsoport, melynek tagjai közt vannak a munkaközösség által delegált tagok, továbbá a technikai személyzet képviselője.
- az éves ökoiskolai munkaterv készítésekor a diákokat bevonja az őket érintő döntések előkészítésébe
- a házirend kiemelten foglalkozik az iskolában és környékén lévő természeti és épített értékek védelmével
- a nevelőtestület járta a környezetvédelmi, fenntarthatósággal kapcsolatos témák tanításában, módszertanában és ezt alkalmazza is
- az iskola valamennyi dolgozója példát mutat a diákoknak a környezetbarát szemlélet, az egészséges életvitel tekintetében
- minden tanév munkatervében tervez az ökoiskola arculatához kapcsolódó környezet-és természetvédő programokat
- belső-és külső kommunikációs csatornái /honlap, faliújságok, helyi újság/ tükrözik az ökoiskolai célokat, folyamatosan fejleszti információs bázisát.
- együttműködés keresése más, hasonló szemléletű iskolákkal, kiemelt feladat a partnerkeresés,
- partnerkapcsolat kialakítása
- az iskolaépület környékén lévő természetes növényzet változatos és megkímélt, a telepített növényzet rendszeresen és szakszerűen gondozott. Fokozott figyelmet fordít a

madárvédelemre/madárbarát iskola/, a komposztálásra, a gyógy-és fűszernövények gondozására, Lásd. mini gazdakert Rövidtávú tervek között kerti foglalkoztató-zöld sziget kialakítása

- az iskolai étkeztetés célja az egészséges, tápláló ételek és italok kínálása

1.4. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai feladatai, eszközei, eljárásai

Iskolánk nevelési feladata a tanulók személyiségének formálása, esélyeinek növelése, kibontakozásuk támogatása.

Kiemelt feladataink:

- Szegregációmentes, együttnevelési környezet kialakítása (inkluzivitás).
  - Az iskolarendszerben meglévő szelektív hatások mérséklése, az egyenlő hozzáférés és esélyegyenlőség biztosítása.
  - Minden tanulónk számára biztosítani kell az alapkészségek elsajátítását, melyek a társadalomba való beilleszkedéshez, a további ismeretszerzéshez és az önmegvalósításhoz szükségesek.
  - Elő kell segíteni az egyéni életélmények szerzését, az egyéni képességek kibontakozását a programokban, az órai munkában és a tanórán kívüli tevékenységekben: napközi, tanulószoba, szakkörök, kirándulás, stb.
  - A tanulók problémamegoldó gondolkodásának, az összefüggések felismerésének fejlesztése osztályfőnöki órák, vezetői és közösséget érintő intézkedések, tantárgyak elsajátítása során. A tanulók igényének kialakítása az egyéni ismeretszerzésre.
  - Tehetséggondozó és felzárkóztató programokkal az egyéni képességek kibontakozásának támogatása. A munkafolyamatok megszervezése során a tanulók egyéni képességeinek figyelembe vétele, egyéni, hatékony tanulási módszerek kifejlesztése.
  - A diákok számára életkoruknak megfelelő formájú és jelentőségű döntési helyzetek teremtése.
  - Ismert és elismert személyiségek által követésre méltó példák felmutatása.
  - A személyes meggyőződés és világkép kialakítását és érzelmi-szellemi megerősítésének elősegítése személyre és konkrét közösségekre szabott feladatok alapján.
  - Konstruktív, jellegzetes, tartalmas és felelős, szellemi arculattal rendelkező alkotó (kis) közösségek létrehozása, ahol a tanuló a közösségben való élet során fejleszti önismeretét, együttműködési készségét, akaratát, segítőkészségét, szolidaritásérzését, empátiáját.
  - Azon hátrányoknak a csökkentésére való törekvés, amelyek a tanulók szociokulturális környezetéből vagy eltérő ütemű éréséből fakadnak
  - A lassúbb ütemben fejlődő, lemaradó tanulók beillesztése – lehetőség szerint – korosztályuknak megfelelő tanulócsoportba integrációjuk elősegítése révén.
A célok megvalósulását lehetővé tevő tevékenységek:
- Kompetencia alapú oktatás kiterjesztése
  - Életközeli tanulási környezet kialakítása.
  - A tanulási stratégiák alkalmazásában a sokszínűsre törekvés tevékenységrendszerének biztosítása.
  - A játékosság gazdag eszköztárának biztosítása.

Az iskola feladatai

- Kulturális értékek közvetítése

Iskolánk fő feladatának tekinti az európai, humanista hagyományokra épülő erkölcsiség és szellemiség közvetítését. Tiszteletben tartjuk, pedagógiai munkánk során közvetítjük és szolgáljuk az emberi kultúra általános alapértékeit, mint igazság, jóság, szépség. Tanulóink ismerjék és becsüljék nemzeti kultúránk nagy múltú hagyományait. Tiszteljék otthonukat, lakóhelyüket, szülőföldjüket, hazájukat, anyanyelvüket.

- Személyiségfejlesztés

Feladatunk a tanulók sokoldalú, harmonikus személyiségfejlesztése, az egyéni képességek kibontakoztatása. Fontos a tanuló személyiségének tisztelete, elfogadása, szeretete és megbecsülése. Feladatunk az érzelmek fejlesztése, gazdagítása, az értékek tiszteletére, a kudarcok és az akadályok leküzdésének képességére nevelés. Tanulóink legyenek igényesek önmagukkal szemben, törekedjenek a fejlődésre, viselkedjenek udvariasan és beszéljenek szépen, kulturált módon.

- Tanulási készségek kialakítása

Az iskolai tanulás folyamatában a gyakorlatközpontúság, az életvitelhez szükséges, alkalmazható tudás gyarapítása, a problémamegoldó gondolkodás fejlesztése érvényesül. A pedagógusok fontosnak tartják a tanulási sikerélményt és törekszenek is sikerélményhez juttatni a tanulókat. A gyakorlás és a tudatosítás együttes alkalmazása nélkülözhetetlen az eredményesség szempontjából.

- Viselkedéskultúra alakítása, fejlesztése

Olyan demokratikus magatartásra, életvitelre szükséges felkészíteni a gyerekeket, amelyben egyaránt érvényesülnek az egyén és a közösség érdekei. Viselkedéskultúrájukat az erkölcs és az illem normatívái jellemazzék: egymás megbecsülése, felnőttek és egymás iránti tisztelet, udvariaság, kulturált, szép magyar beszéd általánossá válása, durvaságtól mentes társas kapcsolatokra törekvés, környezet rendje, tisztasága, védelme és a társadalmi tulajdon megbecsülése.

- Egészséges életmódra nevelés

Az iskola az egészségfejlesztés egyik legfontosabb színtere, mert a családi környezet mellett a szocializációnak azt a színterét jelenti, amelyben mód nyílik az egészségesebb életvitel készségeinek, magatartásmintáinak kialakítására és begyakorlására.

Legfontosabb feladatunk a családdal együttműködve a megelőzés, az egészségmegőrző szokások kialakítása. Különös gondot kell fordítanunk a dohányzás, az alkohol és a drogmegelőzésre. Fontos feladatunk a tanulók optimális fizikai fejlődéséhez a feltételek és a tevékenységek biztosítása, a higiénés kultúra megalapozása, és az ehhez nélkülözhetetlen ismeretek elsajátítása, gyakoroltatása.

Az iskolának a primer prevencióban van jelentős szerepe. Ide tartozik az egészséges táplálkozás, az aktív szabadidő eltöltés, a mindennapos testmozgás, a személyi higiéné, a lelki egyensúly megteremtése, a harmonikus párkapcsolat és családi élet kialakítása, fenntartása, a családtervezési módszerek, az egészséges és biztonságos környezet kialakítása, az egészségkárosító magatartásformák elkerülése.

Az iskola olyan programokat tud nyújtani, ahol a halmozottan hátrányos gyerekek szociális kultúrája is fejleszthető a gyermekközösségek segítségével.

- Gyermek és ifjúságvédelem

Az iskola gyermek és ifjúságvédelmi tevékenységének legfőbb célja, hogy részt vegyen a gyerekek veszélyeztetettségének megelőzésében, feltárásában.

A gyermek- és ifjúságvédelmi feladatot iskolánkban az intézményvezető a mindenkori osztályfőnökök az intézményvezető helyettes látják el, szoros kapcsolatot tartva az illetékes kormányhivatal munkatársával, az önkormányzat gyermekvédelmi előadójával és a területen működő gyermekjóléti szolgálattal.

Az osztályfőnök kötelessége, hogy segítse a hátrányos helyzetű és veszélyeztetett tanulókat iskolai munkájukban és közösségi beilleszkedésükben. Szükség esetén az iskolában működő felzárkóztató foglalkoztatásokra irányítsa őket.

Az alkalmazott eszköz- és eljárásrendszer

Nevelőtestületünk vállalt pedagógiai hitvallásánál fogva az egyéni eltérésekhez és haladási ütemhez alkalmazkodó differenciált nevelési-oktatási programot valósít meg. Súlyt fektetünk a személyközpontú pedagógia állandó érvényesülésére. A pedagógiai szabadság a gyermekek szeretetét, felelős szabadságot jelent a testület tagjai számára. Nevelőmunkánkban gyermek centrikusság, tolerancia, egyéni bánásmód, türelem tükröződjék

- A nevelési módszerek kiválasztása

A nevelési módszerek kiválasztásának szempontjai:

- igazodjanak a tanulók életkori sajátosságaihoz, értelmi fejlettségéhez, képességeihez,
- igazodjanak a nevelők személyiségéhez, pedagógiai kulturáltságához, felkészültségéhez, vezetői stílusához.
- igazodjanak a mindenkori szituációhoz és annak tartalmához.

- Eljárások, módszerek

Iskolánk pedagógusai által alkalmazott közvetlen és közvetett nevelési eljárások:

	Közvetlen módszerek	Közvetett módszerek
1. Szokások kialakítását célzó, beidegző módszerek.	<ul style="list-style-type: none"> • Segítségadás • Gyakoroltatás • Ösztönzés • Ellenőrzés • Követelés 	<ul style="list-style-type: none"> • A tanulói közösség tevékenységének megszervezése • Közös (közelebbi vagy távolabbi) célok kitűzése, elfogadtatása. • Hagyományok kialakítása • Követelés • Ellenőrzés • Ösztönzés
2. Magatartási modellek bemutatása, közvetítése	<ul style="list-style-type: none"> • Történetek elemzése • Tények és jelenségek bemutatása • Műalkotások bemutatása • A nevelő személyes példamutatása 	<ul style="list-style-type: none"> • A nevelő részvétele a tanulói közösség tevékenységében • A követendő egyéni és csoportos viselkedési minták kiemelése a közösségi életből
3. Tudatosítás (meggyőződés kialakítása)	<ul style="list-style-type: none"> • Magyarázat, beszélgetés • A tanulók önálló elemző munkája 	<ul style="list-style-type: none"> • Felvilágosítás a betartandó magatartási normákról • Vita

Nevelési céljaink megvalósulását illetően akkor tekintjük nevelő és oktató munkánkat sikeresnek, ha iskolánk végzős diákjainak legalább a kilencven százaléka a nyolcadik évfolyam végén:

- minden tantárgyból megfelel az alapfokú nevelés-oktatás kerettanterveiben meghatározott továbbhaladás feltételeinek. (Természetesen elsődleges célunk az, hogy tanulóink többsége a minimális követelmények teljesítésén túl az egyéni képességei alapján elvárható legjobb szinten feleljen meg az iskolánk helyi tantervében megfogalmazott követelményeknek.)
- rendelkezik olyan bővíthető biztos ismeretekkel, készségekkel, képességekkel és jártasságokkal, amelyek képessé teszik őt arra, hogy a középiskolás követelményeknek a későbbiekben megfeleljen,
- ismeri a kulturált viselkedéshez, az emberek közötti kapcsolatokhoz, valamint a közösségben éléshez szükséges viselkedés- és magatartásformákat,
- elképzeléssel bír saját közelebbi és távolabbi jövőjét és sorsát illetően.

Az új módszertani eljárások megjelenítése a nevelési programban

A jogszerű és teljes pedagógiai program iránti követelményeket a Köznevelési törvény, valamint a 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet határozza meg.

Iskolánk kiemelt figyelmet fordít a módosított Nemzeti alaptanterv által preferált korszerű, új vagy részben új módszerek nevelési programunkba történő alkalmazására. A NAT által szorgalmazott oktatási és nevelési módszerek újabb fejlődési lehetőségeket jelenthetnek tanítványaink, pedagógusaink és iskoláink számára. Iskolánk XXI. századi, korszerű oktatást szeretne biztosítani tanítványaink részére, így nem tekinthetünk el a valóban korszerű oktatási és szervezési módszerek fokozatos, de határozott bevezetésétől. Iskolánk pedagógiai gyakorlatában a felsorolt formában kaphatnak a jelenleginél nagyobb szerepet az alábbi módszerek.

- az aktív tanulás, a tanulói kompetenciafejlesztés (utóbbinak megjelenési gyakorisága sokszorosára nőtt a Nat-ban),
- az egyénre szabott tanulási lehetőségek térnyerése,
- a tanulói együttműködésen alapuló tanulás, amelyben az eddiginél nagyobb hangsúlyt kapnak a differenciált tanulásszervezési eljárások,
- multidiszciplináris órák, azaz olyan foglalkozások szervezése, amelyek megvalósításakor a tanulók egyszerre több tudományterülettel foglalkoznak, a tudnivalók integrálásával ismerkednek meg,
- a teamtanításnak olyan alkalmazása, amely a több tantárgy ismereteit integráló témákat feldolgozó foglalkozásokat közös tanítás keretében valósítja meg, tehát arra is van elvi lehetőség, hogy egy-egy órát több pedagógus egyidejűleg tarthasson,
- a digitális technológiával támogatott oktatási módszerek rendszeres alkalmazása iránti igény

1.5. Fejlesztési területek-nevelési célok

A fejlesztési területek és a nevelési célok áthatják a pedagógiai folyamat egészét, s így közös értékeket jelenítenek meg. A célok elérése érdekében a pedagógiai folyamatban egyaránt jelen kell lennie az ismeretszerzés, a gyakoroltatás-cselekedtetés mellett a példák érzelmi hatásának is.

E területek – összhangban a kulcskompetenciák alapját adó képességekkel, készségekkel, a nevelés és az oktatás során megszerzett ismeretekkel, és a tudásszerzést segítő attitűdökkel – egyesítik a hagyományos értékeket és a XXI. század elején megjelent új társadalmi igényeket.

Az erkölcsi nevelés

A köznevelés alapvető célja a tanulók erkölcsi érzékének fejlesztése, a cselekedeteikért és azok következményeiért viselt felelősségtudatuk elmélyítése, igazságérzetük kibontakoztatása, közösségi beilleszkedésük elősegítése, az önálló gondolkodásra és a majdani önálló, felelős életvitelre történő felkészülésük segítése. Az erkölcsi nevelés legyen életszerű: készítsen fel az

elkerülhetetlen értékkonfliktusokra, segítsen választ találni a tanulók erkölcsi és életvezetési problémáira. Az erkölcsi nevelés lehetőséget nyújt az emberi lét és az embert körülvevő világ lényegi kérdéseinek különböző megközelítési módokat felölelő megértésére, megvitatására. Hangsúlyt kell helyezni a közelmúlt viharos történelmi eseményeinek etikai alapú megítélésére, a XX. századi totális diktatúrák lélektelen, emberellenes voltának sokoldalú bemutatására, különös tekintettel a társadalomtudományi és művészeti tantárgyak oktatása terén. Az iskolai közösség élete, tanárainak példamutatása támogatja a tanulók életében olyan nélkülözhetetlen készségek megalapozását és fejlesztését, mint a kötelességtudat, a munka megbecsülése, a mértéktartás, az együttérzés, a segítőkészség, a tisztelet és a tisztesség, a korrupció elleni fellépés, a türelem, a megértés, az elfogadás. A tanulást elősegítő beállítódások kialakítása – az önfegyelemtől a képzelőtehetségen át intellektuális érdeklődésük felkeltéséig – hatással lesz egész felnőtt életükre, és elősegíti helytállásukat a munka világában is.

Nemzeti öntudat, hazafias nevelés

A tanulók ismerjék meg nemzeti, népi kultúránk értékeit, hagyományait. Tanulmányozzák a jeles magyar történelmi személyiségek, tudósok, feltalálók, művészek, írók, költők, sportolók munkásságát, ugyanakkor legyenek képesek azon alkotók helyes etikai alapú megítélésére is, akik elfogadhatatlan politikai és morális szerepvállalásuk révén – akár passzívan, akár tevőleges cselekvések során – az embertelen eszmék és gyakorlat szolgálatába álltak, idegen elnyomó hatalmak érdekeit szolgálták ki. Sajátítsák el azokat az ismereteket, gyakorolják azokat az egyéni és közösségi tevékenységeket, amelyek megalapozzák az otthon, a lakóhely, a szülőföld, a haza és népei megismerését, megbecsülését. Alakuljon ki bennük a közösséghez tartozás, a hazaszeretet érzése, és az a felismerés, hogy szükség esetén Magyarország védelme minden állampolgár kötelessége. Európa a magyarság tágabb hazája, ezért magyarságtudatukat megőrizve ismerjék meg történelmét, sokszínű kultúráját. Tájékozódjanak az egyetemes emberi civilizáció kiemelkedő eredményeiről, nehézségeiről és az ezeket kezelő nemzetközi együttműködési formákról. A nemzeti öntudat egészséges voltától idegen mindenféle nacionalizmus – így a nemzetiségek, a vallási-nyelvi etnikumok történelem- és jelenformáló szerepének és államalkotó létük elismerésének az iskolai nevelés-oktatás egészében evidenciának kell lennie.

Állampolgárságra, demokráciára nevelés

A demokratikus jogállam, a jog uralmára épülő közélet működésének alapja az állampolgári részvétel, amely erősíti a nemzeti öntudatot és kohéziót, összhangot teremt az egyéni célok és a közjó között. Ezt a cselekvő állampolgári magatartást a törvénytisztelet, az együttélés szabályainak betartása, az emberi méltóság és az alapvető jogok tisztelete, az erőszakmentesség, a méltányosság jellemzi. A felelős, hazájáért cselekedni akaró és tudó állampolgárrá nevelésnek szerves része a demokratikus jogállam és a nemzeti függetlenség (szuverenitás) ellen fellépő törekvések felismerése, és annak megértetése, hogy a diktatúrák elleni küzdelem minden korban elsődleges állampolgári kötelezettség, hiszen a jogtiprásból sohasem születhet jog. Ennek alapján kell a XX. századi totális diktatúrák jellemzőit is feldolgozni, feltárva e rendszerek emberiség ellen elkövetett soha el nem évülő bűntetteit is. Az iskola megteremti annak lehetőségét, hogy a tanulók megismerjék a főbb állampolgári jogokat és kötelezettségeket, és ennek keretében biztosítja a honvédelmi nevelést. A részvétel a közügyekben megkívánja a kreatív, önálló kritikai gondolkodás, az elemzőképesség és a vitakultúra fejlesztését. A felelősség, az önálló cselekvés, a megbízhatóság, a kölcsönös elfogadás elsajátítását hatékonyan támogatják a tanulók tevékeny részvételére építő tanítás- és tanulásszervezési eljárások. Az iskola minden évfolyamán fontos feladat – az életkori sajátosságok és egyéb specifikációk mentén – Magyarország Alaptörvényének, különösen a Nemzeti Hitvallásban és az Alapvetésben foglaltak megismertetése.

Az önismeret és a társas kultúra fejlesztésére nevelés

Az önismeret – mint a személyes tapasztalatok és a megszerzett ismeretek tudatosításán alapuló, fejlődő és fejleszthető képesség – a társas kapcsolati kultúra alapja. Elő kell segíteni a tanuló kedvező szellemi fejlődését, készségeinek optimális alakulását, tudásának és kompetenciáinak

kifejezésre jutását, s valamennyi tudásterület megfelelő kiművelését. Hozzá kell segíteni, hogy képessé váljék érzelmeinek hiteles kifejezésére, a mások helyzetébe történő beleélés képességének az empátiának a fejlődésére, valamint a kölcsönös elfogadásra. Ahhoz, hogy a nevekési-oktatási folyamatban részt vevő tanulók, az elsajátított készségekre és tudásra támaszkodva énképükben is gazdagodjanak, a tanítás-tanulás egész folyamatában támogatást igényelnek ahhoz, hogy tudatosuljon, a saját/egyéni fejlődésüket, sorsukat és életpályájukat maguk tudják alakítani. A megalapozott önismeret hozzájárul a kulturált egyéni és közösségi élethez, mások megértéséhez és tiszteletéhez, a szeretetteljes emberi kapcsolatok kialakításához.

A családi életre nevelés

A család kiemelkedő jelentőségű a gyermekek, fiatalok erkölcsi érzékének, szeretetkapcsolatainak, önismeretének, testi és lelki egészségének alakításában. A szűkebb és tágabb környezet változásai, az értékrendben jelentkező átrendeződések, a családok egy részének működésében bekövetkező zavarok szükségessé teszik a családi életre nevelés beemelését az iskolai életbe. Kitüntetett feladata az intézménynek így a harmonikus családi minták közvetítése, a családi közösségek megbecsülése. A felkészítés a családi életre segítséget nyújt a gyermekeknek és fiataloknak a felelős párkapcsolatok kialakításában, ismereteket közvetít a családi életükben felmerülő konfliktusok kezeléséről. Az iskolában foglalkoznia kell a szexuális kultúra kérdéseivel is.

A testi és lelki egészségre nevelés

Az egészséges életmódra nevelés hozzásegít az egészséges testi és lelki állapot örömteli megéléséhez. Láttatni kell a diákokkal, hogy a fizikai erőnlét, a fittség – a test egészsége és jóléte – elválaszthatatlan a lelki egyensúlytól, a lélek egészségétől. A rendszeres testnevelés és sporttevékenység révén könnyebb elviselni a stresszt, a fizikai, lelki és szellemi terheléseket. A testi és a lelki egészség harmonikusan együttható fejlesztése és megőrzése a tanulók élethosszig tartó, egészségtudatos, fizikailag aktív életvezetésre történő szocializálásának célját szolgálja, melyhez szorosan kapcsolódik a tehetséggondozás és a motoros műveltség eszközeivel való személyiségfejlesztés is. Az egészségfejlesztés és -megőrzés ösztönző erővel kell, hogy bírjon az egészségközpontú tevékenységrendszerek tudatos kialakítására és fenntartására. A tanulókat ösztönözni kell arra, hogy legyen igényük a helyes táplálkozásra, a mozgásra, a stressz- és feszültségoldás különféle ismereteinek elsajátítására, módszereinek alkalmazására. Legyenek képesek lelki egyensúlyuk megóvására, társas viselkedésük szabályozására, a konfliktusok kezelésére. Feladat, hogy a családdal együttműködve felkészítsük a tanulókat az önállóságra, a betegség-megelőzésre, továbbá a szabályok betartására a közlekedésben, a testi higiéniában, a veszélyes körülmények és anyagok felismerésében, a váratlan helyzetek kezelésében. Motiválni és segíteni kell a tanulókat a káros függőségekhez vezető szokások kialakulásának megelőzésében. Nélkülözhetetlen szerepet tölt be a mozgástanulás a tanulók saját testképének megismerésében és a testtudat kialakításában. Mindennek sikere nagyban függ az intézményi komplex mozgásprogram elméleti és gyakorlati minőségétől.

Felelősségvállalás másokért, önkéntességre történő nevelés

A Nat ösztönzi a személyiség fejlesztését, kibontakozását segítő nevelést-oktatást: célul tűzi ki a hátrányos helyzetű vagy fogyatékkal élő emberek iránti szociális érzékenység, segítő magatartás kialakítását a tanulóknál úgy, hogy saját élményű tanuláson keresztül ismerik meg ezeknek a csoportoknak a sajátos igényeit, élethelyzetét. A segítő magatartás számos olyan képességet igényel és fejleszt is egyúttal (együttérzés, együttműködés, problémamegoldás, önkéntes feladatvállalás és -megvalósítás), amelyek gyakorlása elengedhetetlen a tudatos, felelős állampolgári létezéshez.

Fenntarthatóság, környezettudatosságra nevelés

A felnövekvő nemzedéknek ismernie és becsülnie kell az életformák gazdag változatosságát a természetben és a kultúrában. Meg kell tanulnia, hogy az erőforrásokat tudatosan, takarékosan és felelősségteljesen, megújulási képességekre tekintettel használja. A természettudományi oktatás és nevelés terén a tanulók empirikus tapasztalataira épülő és életkori sajátosságaikhoz, igényeikhez

adekvát módon kapcsolódó ismeretátadás a természettudományos és műszaki életpályákra való szocializáció sikerességének záloga. Stratégiai cél, hogy a természet és a környezet ismeretén és szeretetén alapuló környezetkímélő, értékvédő, a fenntarthatóság mellett elkötelezett magatartás váljék meghatározóvá a tanulók számára. Olyan magatartás határozza meg a tanulók viszonyát az ember életteréül szolgáló környezethez, annak fenntartható megóvásához és fejlesztéséhez, melynek tudásbázisa nem kizárólagosan a rendszerszerűség, az alapelvek és kulcsfogalmak merev struktúrájára épül, hanem elsősorban a különféle összefüggésekre alapozott és begyakorolt természettudományos és műszaki műveltség mindennapi életben és a munka világában való hatékony alkalmazhatóságához. Az intézménynek fel kell készítenie őket a környezettel kapcsolatos állampolgári kötelességek és jogok gyakorlására. Törekedni kell arra, hogy a tanulók megismerjék azokat a gazdasági és társadalmi folyamatokat, amelyek változásokat, válságokat idézhetnek elő, továbbá kapcsolódjanak be közvetlen és tágabb környezetük értékeinek, sokszínűségének megőrzésébe, gyarapításába. A természettudományos oktatás-nevelés, a műszaki életpályára való szocializáció és a környezeti nevelés terén a jelenben folyó kutatások folyamatai alapvető jellegű ismeretének és a nem hagyományos oktatásszervezési módszerek terrénumának egyre nagyobb szerepet kell biztosítani.

Pályaorientáció

Az iskolának – a tanulók életkorához igazodva és a lehetőségekhez képest – átfogó képet kell nyújtania a munka világról. Ennek érdekében olyan feltételeket, tevékenységeket kell biztosítani, amelyek révén a diákok kipróbálhatják képességeiket, elmélyülhetnek az érdeklődésüknek megfelelő területeken, megtalálhatják hivatásukat, kiválaszthatják a nekik megfelelő foglalkozást és pályát, valamint képessé válnak arra, hogy ehhez megtegyék a szükséges erőfeszítéseket.

Ezért fejleszteni kell bennük a segítséssel, az együttműködéssel, a vezetéssel és a versengéssel kapcsolatos magatartásmódokat és azok kezelését.

Gazdasági és pénzügyi nevelés

A felnövekvő nemzedéknek hasznosítható ismeretekkel kell rendelkeznie a világgazdaság, a nemzetgazdaság, a vállalkozások és a háztartások életét meghatározó gazdasági-pénzügyi intézményekről és folyamatokról. Cél, hogy a tanulók ismerjék fel saját felelősségüket az értékteremtő munka, a javakkal való ésszerű gazdálkodás, a pénz világa és a fogyasztás területén. Tudják mérlegelni döntéseik közvetlen és közvetett következményeit és kockázatát. Lássák világosan rövid és hosszú távú céljaik, valamint az erőforrások kapcsolatát, az egyéni és közösségi érdekek összefüggését, egymásra utaltságát. Ennek érdekében a köznevelési intézmény biztosítja a pénzügyi rendszer alapismereteire vonatkozó pénzügyi szabályok, a banki tranzakciókkal kapcsolatos minimális ismeretek és a fogyasztóvédelmi jogok tanítását. A fenntarthatóság gazdasági-üzleti világban értelmezhető vonatkozásai olyan fejlődési folyamatot feltételeznek, mely az önfenntartó mechanizmusok, a megújuló erőforrások révén nem csak a természettudományi műveltségterülethez, hanem a testi-lelki egészség céljaihoz is kapcsolódnak az iskolai nevelés-oktatás területén.

Médiatudatosságra nevelés

Cél, hogy a tanulók a mediatiszt, globális nyilvánosság felelős résztvevőivé váljanak: értsék az új és a hagyományos médiumok nyelvét. A médiatudatosságra nevelés az értelmező, kritikai beállítódás kialakítása és tevékenység-központúsága révén felkészíti a demokrácia részvételi kultúrájára és a médiumoktól is befolyásolt mindennapi élet értelmes és értékeltű megszervezésére, tudatos alakítására. A tanulók megismerkednek a média működésével és hatásmechanizmusával, a média és a társadalom közötti kölcsönös kapcsolatokkal, a valóságos és a virtuális, a nyilvános és a bizalmas érintkezés megkülönböztetésének módjával, valamint e különbségek és az említett médiajellemzők jogi és etikai jelentőségével.

A tanulás tanítására nevelés

A tanulás tanítása az iskola alapvető feladata. Minden pedagógus teendője, hogy felkeltse az érdeklődést az iránt, amit tanít, és útbaigazítást adjon a tananyag elsajátításával, szerkezetével, hozzáféréssel kapcsolatban. Meg kell tanítania, hogyan alkalmazható a megfigyelés és a tervezett kísérlet módszere; hogyan használhatók a könyvtári és más információforrások; hogyan mozgósíthatók az előzetes ismeretek és tapasztalatok; melyek az egyénre szabott tanulási módszerek; miként működhetnek együtt a tanulók csoportban; hogyan rögzíthetők és hívhatók elő pontosan, szó szerint például szövegek, meghatározások, képletek. Olyan tudást kell kialakítani, amelyet a tanulók új helyzetekben is képesek alkalmazni, a változatok sokoldalú áttekintésével és értékelésével. A tanulás tanításának elengedhetetlen része a tanulás eredményességének, a tanuló testi és szellemi teljesítményeinek lehetőség szerinti növelése és a tudás minőségének értékelése.

1.6. Kulcskompetenciák

1 Anyanyelvi kommunikáció

Az anyanyelvi kommunikáció magában foglalja a gondolatok, érzések és érzelmek kifejezését és értelmezését szóban és írásban egyaránt, valamint a helyes és kreatív nyelvhasználatot az élet minden területén: családon belül, iskolában, társadalmi érintkezések, szabadidős tevékenységek stb. során.

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök

- megfelelő szókincs
- verbális és nonverbális kommunikációs képesség
- funkcionális nyelvtan
- életkori sajátosságnak megfelelő nyelvi ismeretek
- hallott és olvasott szöveg értése és szöveg alkotása
- különböző típusú szövegekben való tájékozódás
- információk feldolgozása
- segédeszközök megfelelő használata (könyvtárhasználat, digitális technika, média, stb.)
- érvelés képessége
- empátikus képesség
- esztétikai érzék
- kíváncsiság
- tantárgyra jellemző szaknyelv használata

2 Idegen nyelvi kommunikáció

Az idegen nyelvi kommunikáció az anyanyelvi kommunikáció elemeivel jellemezhető: fogalmak, gondolatok, érzések, tények és vélemények megértése, kifejezése és értelmezése szóban és írásban (hallott és olvasott szöveg értése, szövegalkotás), a társadalmi és kulturális tevékenységek megfelelő keretein belül - oktatás és képzés, munka, családi élet és szabadidős tevékenységek -, az egyén szükségleteinek megfelelően.

Az egyén nyelvtudásának szintje változhat a négy dimenzió (hallott szöveg értése, beszédkésztség,

olvasott szöveg értése és íráskészség), az egyes nyelvek és az egyén társadalmi-kulturális háttere, környezete és igényei/érdeklődése szerint.

A Közös Európai Nyelvi Referenciakeret (KER) szerinti B1 szintű nyelvtudás elsajátítása a 12. évfolyam végén az első idegen nyelv terén olyan elvárásként jelenik meg, melyre az idegen nyelv belépésének első évfolyamától kezdve tudatosan és szisztematikusan kondicionálni kell a tanulókat.

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök

- megfelelő szókincs
- funkcionális nyelvtan
- nyelvi stílusok ismerete
- szóbeli interakciók főbb típusainak ismerete
- az idegen nyelv nyelvtani szerkezetének és rendszerének ismerete
- kulturális sokszínűség megismerése, ismerete, etnikai másság elfogadása

3 Matematikai kompetencia

A matematikai kompetencia a matematikai gondolkodás fejlesztésének és alkalmazásának képessége, felkészítve ezzel az egyént a mindennapok problémáinak megoldására is.

E kompetenciában és annak alakulásában a folyamatok és a tevékenységek éppúgy fontosak, mint az ismeretek. A matematikai kompetencia felöleli a matematikai gondolkodásmódhoz kapcsolódó képességek alakulását, használatát, a matematikai modellek alkalmazását (képletek, modellek, grafikonok/táblázatok), valamint a törekvést alkalmazására.

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök

- megfelelő segédeszközök használata
- az igazság tisztelete
- a dolgok logikus okának (kauzalitás) és érvényességének megkeresése
- mindennapokban használható tudás
- problémamegoldó készség
- lényeglátás
- kíváncsiság
- egyénileg, társsal és csoportban való munkálkodás
- kreativitásanalízis - szintézis
- matematikai fogalmak ismerete
- alapvető törvényszerűségek nyomon követése: az egyes elméleti modellek igazolása a mindennapi életből merített empirikus tapasztalatok útján
- összefüggések felismerése

- tudjon érvelni, követni és értékelni tudja az érvelése folyamatát
- meg tudja megindokolni matematikai úton az eredményeket
- bizonyítások megértése
- matematikai eszköztudás szerepe a természettudományi és műszaki életpályára való szocializálás terén
- matematikai kommunikációs készség

4 Természettudományos és technikai kompetencia

A természettudományos kompetencia készséget és képességet jelent arra, hogy ismeretek és módszerek sokaságának felhasználásával magyarázatokat és előrejelzéseket tegyünk a természetben, valamint az ember és a rajta kívüli természeti világ közt lezajló kölcsönhatásban lejátszódó folyamatokkal kapcsolatban magyarázatokat adjunk, előrejelzéseket tegyünk, s irányítsuk cselekvéseinket. Ennek a tudásnak az emberi vágyak és szükségletek kielégítése érdekében való alkalmazását nevezzük műszaki kompetenciának.

E kompetencia magában foglalja az emberi tevékenység okozta változások megértését és az ezzel kapcsolatos, a fenntartható fejlődés formálásáért viselt egyéni és közösségi felelősséget.

A természettudományos nevelés és oktatás terén a témaanyagok gyakorlatközpontú, a tanulók életkori sajátosságaihoz adekvát módon illeszkedő megközelítése hozzájárul a motiváció hatásosabb felkeltéséhez, valamint a természettudományi és műszaki életpályára történő szocializációhoz.

Mind a tehetséggondozás, mind a felzárkóztatás és a fejlesztés terepében kiemelt fontosságú a komplex eszközök használata, a módszertan és az oktatásszervezési formák változatossága, így a természettudományos gondolkodás tanórán kívüli környezetben történő fejlesztése.

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök

- összefüggések felismerése és kifejezése
- lényeglátás
- fogalomalkotás
- esztétikai érzék
- kreativitás
- rendszerszemléletű gondolkodás az alkalmazhatóság praktikumának vonatkozásában
- logikai képességek
- rajzolósi készség
- tervezés és kivitelezés
- kulturális sokszínűség megismerése, ismerete, a nemzetiségek és az nyelvi-vallási etnikumok szerepének értékelése, a másság elfogadása
- kíváncsiság

- környezettudatosság
- környezet- és természetvédelem
- egészséges életvitel
- nemzeti tudat megalapozása
- európai azonosságtudat
- egyetemes kultúra
- az egyén legyen képes mozgósítani természettudományos és műszaki műveltségét, a munkájában és a hétköznapi életben felmerülő problémák megoldása során
- bepillantás a jelen főbb kutatási tevékenységeibe
- gyakorlatias módon tudja a tudását felhasználni új technológiák, berendezések megismerésében és működtetésében, a tudományos eredmények alkalmazása során, problémamegoldásaiban, egyéni és közösségi célok elérésében
- legyen kritikus az egyoldalúan tudomány- és technikaellenes megnyilvánulásokkal szemben

5 Digitális kompetencia

Ez a kulcskompetencia felöleli az információs társadalom technológiáinak magabiztos és kritikus használatát, az információ megkeresését, összegyűjtését és feldolgozását, a valós és a virtuális kapcsolatok megkülönböztetését.

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök

- eszközök megismerése, használata
- szövegszerkesztési ismeretek
- információkeresés és kezelés
- kritikai gondolkodás az innováció területén
- kreativitás
- munka világában való eligazodás
- élethosszig tartó tanulás

6 Hatékony, önálló tanulás

Minden műveltségi területen az önálló, hatékony tanulás azt jelenti, hogy az egyén képes kitartóan tanulni, saját tanulását megszervezni egyénileg és csoportban egyaránt, ideértve az idővel és az információval való hatékony gazdálkodást. Ez egyrészt új ismeretek megszerzését, feldolgozását és beépülését, másrészt útmutatások keresését és alkalmazását jelenti.

A hatékony és önálló tanulás arra készíti a tanulót, hogy előzetes tanulási és élettapasztalataira építve tudását és képességeit helyzetek sokaságában használja, otthon, a munkában, a tanulási és képzési folyamataiban egyaránt.

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök

- motiváció
- saját tanulási stratégia megismerése és alkalmazása
- önismeret
- önértékelés, illetve mások objektív értékelése
- figyelem
- segédeszközök használata

7 Szociális és állampolgári kompetencia

A személyes, értékorientációs, szociális és állampolgári kompetenciák a harmonikus életvitel és a közösségi beilleszkedés feltételei, a közjó iránti elkötelezettség és tevékenység felöleli a magatartás minden olyan formáját, amely révén az egyén hatékony és építő módon vehet részt a társadalmi és szakmai életben, az egyre sokszínűbb társadalomban, továbbá ha szükséges, konfliktusokat is meg tud oldani.

Az állampolgári kompetencia képessé teszi az egyént arra, hogy a társadalmi folyamatokról, struktúrákról és a demokráciáról kialakult tudását felhasználva, aktívan vegyen részt a közügyekben.

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök

- egészséges életvitel
- mentális egészség
- magatartási szabályok alkalmazása
- kommunikációs képesség
- empátia
- problémamegoldó képesség
- európai tudat
- a nemzeti öntudat helyes értelmezése, mely a más népekkel, elsősorban a vallási-nyelvi etnikumokkal, nemzetiségekkel is toleráns és tárgyilagos megítélésen alapuló magatartást magába foglalja
- stressz és frusztráció kezelése
- változások iránti fogékonyság
- együttműködés

- magabiztosság
- érdeklődés
- személyes előítéletek leküzdése
- az egyén cselekvési lehetőségei a diktatúra, az elnyomás kényszerpályáján: az etikailag vállalhatatlan, megalkuvó magatartás soha el nem évülő bűn nemzetünk és emberségünk ellen
- kompromisszumra való törekvés

8 Kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia

A kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia segíti az egyént a mindennapi életben – így a munkahelyén is – abban, hogy megismerje tágabb környezetét, és képes legyen a kínákozó lehetőségek megragadására. A tudást, a kreativitást, az újításra való beállítódást és a kockázatvállalást jelenti, valamint azt, hogy célkitűzései érdekében az egyén terveket készít és hajt végre. Alapját képezi azoknak a speciális ismereteknek és képességeknek, amelyekre a gazdasági tevékenységek során van szükség.

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök

- az egyén személyes, szakmai és/vagy üzleti tevékenységeihez illeszthető lehetőségek
- kihívások felismerése, értelmezése
- a gazdaság működésének átfogóbb megértése
- a pénz világában való tájékozódás
- a vállalkozások pénzügyi és jogi feltételeinek ismerete
- tervezés, szervezés, irányítás
- vezetés
- delegálás
- az elemzés
- a kommunikálás
- a tapasztalatok értékelése
- kockázatfelmérés és vállalás
- egyéni és csapatmunkában történő munkavégzés

9 Esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképeség

Az esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképeség magában foglalja az esztétikai megismerés, illetve elképzelések, élmények és érzések kreatív kifejezése fontosságának elismerését, mely minden műveltségterületen jelentkezik.

Olyan képességek tartoznak ide, mint művészi önkifejezés, műalkotások és előadások elemzése, saját nézőpont összevetése mások véleményével, a kulturális tevékenységben rejlő gazdasági lehetőségek felismerése és kiaknázása.

A művészi-alkotói szabadság korlátjaként jelenik meg mások jogai, a nemzet és az emberiség elleni, azzal megalkuvó vagy tevőlegesen közösséget vállaló magatartás elítélése és etikai alapú megítélése, különösképpen a XX. századi totális diktatúrákkal kapcsolatban.

A magyar nyelv és irodalom műveltségterületen különösen az irodalom, a dráma, a bábjáték, a művészetek műveltségterületen a zene, a vizuális művészetek, a tárgyak, épületek, terek kultúrája, a modern művészeti kifejezőeszközök, a fotó és a mozgókép fontosságának elismerése.

További releváns kompetenciaterületek

A fent felsorolt kulcskompetenciákon felül a következő nevelési területek fejlesztése áll pedagógiai munkánk középpontjában:

1. Egészséges életmódra nevelés, testi, lelki egészség, mely a tanórai és az egyéb foglalkozások során az egészségnevelési és környezeti nevelési programmal (benne a komplex intézményi mozgásprogrammal) koherensen jelenik meg a gyakorlatban a fizikailag aktív, egészségtudatos életvezetésre, a motoros műveltség eszközeivel való személyiségfejlesztésre és a tehetséggondozásra épül, továbbá szervesen magába foglalja az egészségmegőrzést is.
2. Környezettudatos magatartásra nevelés, mely a fenntarthatóság szempontjaira koncentrálna
3. Társkapcsolatokkal kapcsolatos ismeretek elsajátíttatása
4. Tanulásirányítás – önálló tanulásra való nevelés
5. Szabadidő szervezése a környezeti nevelés követelmények figyelembe vételével
6. Aktív állampolgárságra nevelés (konfliktuskezelés, együttműködés képessége), melynek szerves része az egészséges nemzeti öntudatra szocializálás
7. Értékorientációk, beállítódások kialakítása (felelősség, autonóm cselekvés, megbízhatóság, tolerancia, társadalmilag elfogadott viselkedésformák) elsősorban az etikai alapú megközelítésmód paradigmája
8. Nemzeti összetartozás ápolására irányuló hazafias elköteleződésre nevelés, mely nem irányulhat még látens módon sem a szegregáció, a kirekesztés, a nemzetiségek és más nyelvi-vallási etnikumok diszkriminációjára.

2. Személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

Legfontosabb feladatunk a gyermek sokoldalú fejlesztése, egészségesen fejlett személyiség kialakítása. Ha eredményesen akarjuk irányítani a gyermeki személyiség fejlődését, a következőket kell figyelembe vennünk:

- a gyermek életkori sajátosságai

- a gyermek egyéni sajátosságai
- a gyermek egyéniségének tisztelete

A gyermekek életkori sajátosságai

Iskolánk alapfokú oktatási intézményként alsó tagozatos (6-10 éves) és felső tagozatos (10-14 éves) tanulók nappali rendszerű nevelését és oktatását látja el. A különböző korosztályokba tartozó tanulók eltérő életkori sajátosságokkal bírnak. E sajátosságokat is figyelembe véve az iskolában külön épületszárnyban nyernek elhelyezést az alsó és a felső tagozaton tanuló diákjaink. Ennek előnye, hogy az eltérő foglalkoztatási módok és napirendek nem zavarják egymást. A szabadidős tevékenységek számára is külön udvarrészt sikerült biztosítani az eltérő korosztályok számára. Az alsós tanulók több tanári felügyeletet igényelnek, a felsősök önállóbbak. Közös iskolai rendezvényeken a két tagozat találkozik, így mód nyílik arra, hogy gyerekeink meg tanulják tolerálni a korosztályi jellemzőket (ünnepélyek rendje, testvérosztályok a két tagozat között, menzai rend). A szabadidős tevékenységek terén szintén mód nyílik arra, hogy a két korosztály találkozzon (udvari játszótér, sportpályák, vegyes szakkörök).

A gyermek egyéni sajátosságai

- a. A kiemelkedő képességű tanulók számára szakköri rendszerben tehetséget kibontakoztató foglalkozásokat biztosítunk.
- b. A szociális hátrányokkal küzdő, illetve az átlagnál jóval gyengébben teljesítő tanulók a Tanulási Képességeket Vizsgáló Szakértői és Rehabilitációs Bizottság véleménye alapján, a szülők beleegyezésével úgynevezett egyéni fejlesztő foglalkozásokon vesznek részt.

A tehetséggondozás és a felzárkóztatás, valamint a problémás tanulókkal történő külön foglalkozás (mentálhigiéné) a személyiségfejlődés állandó lehetőségét nyújtja tanulóink számára.

A gyermek egyéniségének tisztelete

A fent említett képzési formák a gyermek egyéniségének tiszteletén alapulnak. Nem kell ugyanis lehetetlen célokat kitűzni és megoldhatatlan feladatokat végeztetni a gyerekekkel.

A gyerek egyéniségének a tisztelete a következőkben nyilvánul meg:

- bizalom a gyermekek iránt; a jó feltételezése
- a gyermek önértékét sértő bánásmód elkerülése
- pozitív érzelmi viszony kialakítása a nevelőhöz és a társakhoz
- a felnőtt tévedéseinek beismerése
- a dicséret és a büntetés megfelelő aránya

Tanulóink személyiségfejlesztésével kapcsolatos feladataink a nevelés egyes területein

A tanulók erkölcsi nevelése

Feladata: Az alapvető erkölcsi értékek megismertetése, tudatosítása és meggyőződéssé alakítása

A tanulók értelmi nevelése

Feladata: Az értelmi képességek, illetve az önálló ismeretszerzéshez szükséges képességek kialakítása, fejlesztése. A világ megismerésére való törekvés igényének kialakítása.

A tanulók közösségi (társas kapcsolatokra felkészítő) nevelése.

Feladata: Az emberi együttélés szabályainak megismertetése. A társas kapcsolatok fontosságának tudatosítása, az együttműködési készség kialakítása. A kulturált magatartás és kommunikáció elsajátítása.

A tanulók érzelmi (emocionális) nevelése

Feladata: Az élő és élettelen környezet jelenségeire, a tanulók közösségeire és önmagukra irányuló helyes cselekvésre és aktivitásra készítő érzelmek kialakítása.

A tanulók akarati nevelése

Feladata: Az önismeret, a tanulók saját személyiségének kibontakoztatására vonatkozó igény felébresztése. A kitartás, a szorgalom, a céltudatosság, az elkötelezettség kialakítása.

A tanulók nemzeti nevelése

Feladata: A szülőhely és a haza múltjának és jelenének megismertetése. A nemzeti hagyományok, a nemzeti kultúra megismertetése, emlékeinek tisztelete, ápolása, megbecsülése. A hazaszeretet érzésének felébresztése.

A tanulók állampolgári nevelése

Feladata: Az alapvető állampolgári jogok és kötelességek megismertetése. Az érdeklődés felkeltése a társadalmi jelenségek és problémák iránt. Igény kialakítása a közösségi tevékenységekre, az iskolai és a helyi közéletben való részvételre.

A tanulók munkára nevelése

Feladata: Az emberek által végzett munka fontosságának tudatosítása. A tanulók önellátására és környezetük rendben tartására irányuló tevékenységek gyakoroltatása.

A tanulók egészséges életmódra történő nevelése

Feladata: A tanulók testi képességeinek fejlesztése, a testmozgás iránti igény felkeltése. Egészséges, edzett személyiség kialakítása. Az egészséges életmód és az egészségvédelem fontosságának tudatosítása, az egészséges életmód iránti igény kialakítása.

A fenntarthatósági nevelésre nyitottság

Feladata: hogy a tanulóknak a közös tudás kialakításán és az ehhez vezető folyamat bejárásán keresztül szemléletváltást készítsen elő.

3. A teljeskörű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok

Iskolánk a pedagógiai programja részeként kidolgozza a teljes körű egészségfejlesztési programot a nevelési program szerves részét képező környezeti és egészségfejlesztési programmal összhangban.

A teljes körű egészségfejlesztési program az iskola közössége életminőségének, életfeltételeinek javítását szolgálja, melynek célja az életminőség, ezen keresztül az egészségi állapot javítása, olyan problémakezelési módszer, amely az iskola közösségének aktív részvételére épít.

A teljes körű iskolai egészségfejlesztés az alábbi négy egészségfejlesztési alapeladat rendszeres végzését jelenti a nevelési-oktatási intézmény partneri kapcsolati hálójában szereplők ésszerű bevonásával:

- egészséges táplálkozás megvalósítása (lehetőleg a helyi termelőlévi fogyasztás összekapcsolásával);
- mindennapi testnevelés/testedzés minden tanulónak (ennek részeként sok más szakmai elvárás közt jól végzett tartásjavító torna, relaxáció és tánc is);
- a tanulók érett személyiséggé válásának elősegítése személyközpontú pedagógiai módszerekkel és a művészetek személyiségfejlesztő hatékonyságú alkalmazásával (ének, tánc, rajz, mesemondás, népi játékok és népi rítusjátékok stb.);
- számos egyéb téma között környezeti, médiatudatossági, fogyasztóvédelmi, balesetvédelmi és családi életre nevelést is magában foglaló egészségfejlesztési tematika oktatása.

Az egészségfejlesztési ismeretek témakörei az iskolában:

- Az egészség fogalma
- A környezet egészsége
- Az egészséget befolyásoló tényezők
- A jó egészségi állapot megőrzése
- A betegség fogalma
- A táplálkozás és az egészség, betegség kapcsolata
- A testmozgás és az egészség, betegség kapcsolata
- Balesetek, baleset-megelőzés

- A lelki egészség
- A társadalom élete, a társadalmi együttélés normái: illem és etika, erkölcs
- A szenvedélybetegségek és megelőzésük (dohányzás, alkohol- és drogfogyasztás, játék-szenvedély, internet- és tv-függés)
- A média egészséget meghatározó szerepe
- Fogyasztóvédelem
- Iskola-egészségügy igénybevétele

•

A teljes körű iskolai egészségfejlesztés az alábbi részterületeken jelentkező hatásokban **eredményez** növekedését:

- A tanulási eredményesség javítása
- Az iskolai lemorzsolódás csökkenése
- A társadalmi befogadás és esélyegyenlőség elősegítése
- A dohányzás, az alkoholfogyasztás, a kábítószer-fogyasztás és egyéb szenvedélyek megelőzése
- Bűnmegelőzés
- A társadalmi kapcsolatok javulása a kortársakkal, szülőkkel, pedagógusokkal
- Az önismeret és önbizalom javulása
- Az alkalmazkodó készség, a stresszkezelés, a problémamegoldás javulása

Az iskola egészségnevelési tevékenységének kiemelt feladatai:

Az iskolára nagy feladat és felelősség hárul a felnövekvő nemzedékek egészséges életmódra nevelésében. Minden tevékenységünkkel szolgálnunk kell a tanulók egészséges testi, lelki és szociális fejlődését. Személyi és tárgyi környezetével az iskola segítse azoknak a pozitív beállítódásoknak, magatartásoknak és szokásoknak a kialakulását, amelyek a gyerekek, a fiatalok egészségi állapotát javítják.

A pedagógusok készítsék fel a gyerekeket, a fiatalokat arra, hogy önálló, felnőtt életükben legyenek képesek életmódjukra vonatkozóan helyes döntéseket hozni, egészséges életvitelt kialakítani, konfliktusokat megoldani.

A teljes körű egészségfejlesztési program az iskola közössége életminőségének, életfeltételeinek javítását szolgáló, az intézményi közösséghez tartozók közös akaratát összegző cselekvési program, melynek közvetlen és közvetett célja az életminőség, ezen keresztül az egészségi állapot javítása, olyan új közösségi problémakezelési módszer, amely az érintettek aktív részvételére épít.

Fő feladataink:

- Az elsődleges megelőzés:
  - Az egészséges életmód, egészségtudatos magatartás fejlesztése.
  - Egészségnevelés, az egészséges életvitel elősegítésére irányuló prevenciók tevékenység. (A kiscsoportok, mint prevenciók eszközei, mint szociális védőháló.)
  - Közösségfejlesztés az iskolai osztályokban.
  - Gyermek-, kapcsolat- és kommunikációközpontú pedagógiai gyakorlat alkalmazása
  - Együttműködés a családokkal.
  - Feladat az egészséges életmód ösztönzése és a környezetkárosító hatásainak lehetőség szerinti kiiktatása.
  - A hátrányos helyzet, az egyenlőtlenségek következményeinek csökkentése.
  - Támogató hálózatok, segítő rendszerek biztosítása az iskolában és környezetében

- A másodlagos megelőzés:
A problémák, betegség előzetes jelzéseinek felismerése, együttműködés a szakszolgálatokkal (nevelési tanácsadó, a gyermekjóléti szolgálat, gyermekvédelem, családsegítő szolgálat, iskolaorvos, védőnő stb.)

A megvalósítás alapvető irányai:

1. **Mindennapi testnevelés** megvalósítása
2. **Egészséges táplálkozás** megvalósítása (lehetőleg a helyi termelési helyi fogyasztás összekapcsolásával)
3. **Egészségfejlesztő** – szemléletformáló – **iskolai programok megvalósítása** a tanulók egészségének védelme, valamint az egészséges életmód és a testmozgás iránti igény viselkedésbe épülése érdekében.
4. **Komplex intézményi mozgásprogramok** és kapcsolódó egészségfejlesztési alprogramok kimunkálása

A teljes körű iskolai egészségfejlesztés az alábbi részterületeken jelentkező hatások révén eredményezi a hatékonyság növekedését (indikátor-tényezők):

- a tanulási eredményesség javítása;
- az iskolai lemorzsolódás csökkenése;
- a társadalmi befogadás és esélyegyenlőség elősegítése;
- a dohányzás, az alkoholfogyasztás, a kábítószer-fogyasztás és egyéb szenvedélyek elsődleges megelőzése;
- bűnmegelőzés;
- a társadalmi kapcsolatok javulása a kortársakkal, szülőkkel, pedagógusokkal;
- az önismeret és önbizalom javulása;
- az alkalmazkodó készség, a stressz kezelés, a problémamegoldás javulása;
- érett, autonóm személyiség kialakulása;
- a krónikus, nem fertőző megbetegedések (lelki betegségek, szív-érrendszeri, mozgásszervi és daganatos betegségek) elsődleges megelőzése;

<u>Mentálhigiénés programterv</u>	Szervezett program, téma	Humán erőforrás	Megvalósítás ideje	Célcsoport
Tanórákon,	Egészséges életmód, egészségnevelés	Osztályfőnökök	folyamatos	1-8. o.,
	Egészséges életmód, egészségnevelés	Nevelők,	Tanmenetek, (környezetismeret, természetismeret, biológia, testnevelés,) tervek szerint	1-8. o.
Tanórán kívül	Projektnapok	Nevelők, Szülői szervezet, szakemberek	Festetics Napok	1-8. o.
	„Lelki egészségünk” előadás, beszélgetés	Hitoktató, Plébános	Egyeztetés szerint	1-8. o.,
	„Egészséges életmód” előadás, beszélgetés	Védőnő, Iskolaorvos	Egyeztetés szerint	1-8. o.,
	Bűnmegelőzés – előadás, foglalkozás	Rendőrség	Egyeztetés szerint	1-8. o.,
	Mozgás, játék, túrák	Nevelők,	Szabadidő, sportfoglalkozások, folyamatos	1-8. o.
	Egészségnap Egészségügyi szűrések, tanácsadások	RNKÖ, orvos, védőnő, fogorvos, nevelők,	Egyeztetés szerint	Helyi társ. körny.

Céljaink:

- Olyan egészség modell megvalósítása, amelynek alapját a testi, lelki, társadalmi és környezeti összetevők kölcsönhatása képezi
  - Az iskola "gondoskodó" közösséggé fejlesztése
  - Lelki megbetegedések és magatartás zavarok megelőzése, valamint a lelki egészség védelme
  - optimális intellektuális és érzelmi fejlődés, a testi-lelki és szociális kibontakozás
  - Olyan teherbíró, küzd képes személyiség formálása, amely alkalmassá teszi az embert társadalmi feladatainak maradéktalan teljesítésére, miközben belső harmóniában van önmagával, és környezetével egyensúlyban él
  - A pozitív önkép kialakítása
  - Az egyének fokozott mértékben kontrollálják saját életüket
- 3.2. Az iskolai egészségnevelés tevékenységformái:

Az egészségfejlesztéssel kapcsolatos feladatokat a következő tanórai és tanórán kívüli foglalkozások keretében hajtjuk végre:

Curriculum-szerűen beépülő tananyag

Tanórai foglalkozások

Minden tantárgynak van kapcsolódási pontja az egészségfejlesztéshez. Kiemelten foglalkozunk a megjelölt témákkal osztályfőnöki, biológia, technika és testnevelés órákon, de környezet-, kémia, rajz, történelem-emberismeret, természetismeret, etika és irodalomórák keretein belül is.

Osztályfőnöki órákon minden felsorolt témával találkoznak a tanulók az 1-8. évfolyamon. Alkalmanként meghívott szakember - védőnő, iskolaorvos - segíti a munkát.

Biológia, természetismeret órákon kiemelt szerepet kapnak az alábbi témák:

- táplálkozás
- mozgás
- drogmegelőzés
- testünk higiéniája

Testnevelési órák

A mindennapi testedzés lehetőségének biztosítása /tömegsport, úszásoktatás, játékos egészségfejlesztő testmozgás, /.

Nem curriculum-szerűen szerveződő programok

Az egészségnevelést szolgáló tanórán kívüli foglalkozások, programok a következők:

- Minden évben gyalogtúrát szervezünk a környékre osztályonként.
- Minden évben közös iskolai túrát szervezünk.
- Iskolai sportversenyeket, osztályok közötti bajnokságokat, iskolai művészeti bemutatót tartunk.
- Délutáni szabadidős foglalkozások keretében a napközis nevelők lehetőség szerint naponta egy órát a szabadban töltenek a tanulókkal.
- Vetélkedő, projektnap szervezése. Téma: Az egészség.

Együttműködő partnerek, az együttműködés formái

Kiemelten fontos szerepet kapnak az egészségnevelés megvalósításában a következő szakemberek:

- az intézményvezető, intézményvezető-helyettes
- a tanítók és a szaktanárok (biológia, egészségtan),
- az iskolaorvos, a védőnő, a fogorvos,
- a testnevelők,
- a diákönkormányzatot segítő pedagógus,
- az osztályfőnökök,
- munkaközösség-vezetők
- SZM képviselője

Együttműködés formái:

- elsődleges prevenció megvalósítása, melynek keretében tanulóinknak bemutatjuk az egészséges életmód standard elemeit védőnői, orvosi, fogorvosi előadás
- a tanulók korszerű ismeretekkel és az azok gyakorlásához szükséges készségekkel és jártasságokkal rendelkezzenek egészségük megőrzése és védelme érdekében, olyan programok, pl. vetélkedők, projektnapok szervezése, amelyeken kiemelten foglalkozunk a felsorolt témákkal. Ezekbe külső szakembereket is bevonunk, tájékoztató előadásra, vagy zsűrizésre.

- Egészséges táplálkozással kapcsolatos bemutató foglalkozásokat szervezünk. Felkutatjuk a helyi kistermelőket, hangsúlyt helyezve a biotermékeket előállítókra
- tanulóinknak tanórán és tanórán kívül bemutatjuk az egészséges életmód gyakorlását szolgáló tevékenységi formákat, az egészségbarát viselkedésmódot. Sportolók mint példaképek felkeresése, beszélgetés velük.

Tartalmi elemek

- egészséges táplálkozás
- mindennapos testnevelés, testmozgás
- testi és lelki egészség fejlesztése, a viselkedési függőségek, a szenvedélybetegségekhez vezető szerek fogyasztásának megelőzése
- a bántalmazás és iskolai erőszak megelőzése
- a baleset-megelőzés és elsősegélynyújtás
- a személyi higiéné

4. Közösségfejlesztéssel, az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok

A közösségfejlesztés mindannyiunk feladata. Az iskola valamennyi dolgozójának figyelembe kell vennie mindennapi munkája során, hogy példaként áll a diákok előtt megjelenésével, viselkedésével, beszédstílusával, munkájával.

Iskolai életünk a maga szervezett kereteivel arra készíti a tanulókat, hogy magatartásukat, cselekedeteiket alárendeljék a közösségi követelményeknek. A tanulás, a közös feladatok, a közös célok megvalósítására való törekvés, megteremti azokat az alapokat, amelyeken erőteljesen kibontakozhatnak az erkölcsi érzelmek: felelősség, kötelesség, önzetlenség, segítőkészség, őszinteség és barátság.

A pedagógiai program szempontjából iskolánk keretein belül működő közösségi nevelés területei:

1. Tanórák: szaktárgyi órák, osztályfőnöki órák
2. Egyéb foglalkozások: napközi, tanulószoba, szakkörök, ökoiskolai programok, kirándulások, hittan csoportok
3. Diákönkormányzati munka

1. A tanórán megvalósítható közösségfejlesztési feladataink:

A tanulók egyéni előrehaladása és személyiségének fejlődése érdekében végzett tevékenység mellett minden pedagógus kötelessége a közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok ellátása. Az osztályfőnökök feladata összetartó osztályközösség kialakítása, a szaktanárok feladata pedig a közösség fejlesztése, támogatása. El kell érniük, hogy érezzék a tanulók az együvé tartozás felelősségét, de élvezzék is annak előnyeit.

- A tanulás támogatása kölcsönös segítségnyújtással, ellenőrzéssel, a tanulmányi és a munkaerőköls erősítésével.
- A tanulók, a közösség felkészítése az SNI tanulók integrált nevelésére. Az SNI tanulók beilleszkedésének segítése, és a másság elfogadása a tanulói közösségben.
- A tanulók kezdeményezéseinek, a közvetlen tapasztalatszerzésnek a támogatása.
- A közösségi cselekvések kialakítása, fejlesztése (példamutatással, helyes cselekvések bemutatásával, bírálat, önbírálat segítségével), kooperatív együttműködésből adódó feladatok, elvárások.
- A tanulók önállóságának, öntevékenységének fejlesztése.

- Szociális kompetencia fejlesztése: empátia, egymásra figyélés, együttműködés, tolerancia, alkalmazkodó képesség.
- Különböző változatos munkaformákkal (csoportmunka, differenciált, egyéni munka, kísérlet, verseny, projekt) az együvé tartozás, az egymásért való felelősség érzésének erősítése.
- Olyan pedagógus közösség kialakítása, amely összehangolt követeléseivel és nevelési eljárásaival az egyes osztályokat vezetni, és tevékenységüket koordinálni tudja.

2. Az egyéb foglalkozások közösségfejlesztő feladatai:

A tanórán kívüli foglalkozások (napközi, tanulószoba, szakkörök) lehetőséget biztosítanak arra, hogy az osztályközösségeken túl a tanulók egy új közösségbe is beilleszkedhessenek.

A napköziben, tanulószobában; biztosítani kell a tanulás és a pihenés váltakozó rendjét. El kell érnünk, hogy a társakkal való közös játék, tevékenység és együttlét közösségformáló erő legyen. A társak iránti tiszteletr, egymás helyes megítélésére nevelünk. Fejleszteni kell a sérült vagy fogyatékos társak iránti elfogadó és segítőkész magatartást..

A szakkörök; érdeklődési kör alapján szerveződött csoportok, melyek, ha közösséggé válnak, akkor érik el igazán céljukat. Lehetőséget teremtenek arra, hogy a tanulók egymás tehetségét és ügyességét megismerjék, elismerjék, egymást önzetlenül támogassák, és tanuljanak egymástól és továbbfejlesszék tudásukat.

A pedagógus fő feladatai:

- Nevelje a tanulókat az önellenőrzésre, egymás segítésére és ellenőrzésére.
- Átgondolt játéktervvel és a tevékenység pedagógiai irányításával biztosítsák, hogy a különböző játékok, tevékenységek megfelelően fejlesszék a közösséget, erősítsék a közösséghez való tartozás érzését.
- A sokoldalú és változatos foglalkozások (zene, tánc, képzőművészeti, kézműves, ökoiskola stb.) járuljanak hozzá a közösségi magatartás erősítéséhez.
- A séták, a kirándulások, mélyítsék el a természetszeretetet és a környezet iránti felelősséget.
- A túrák szabadabb légköre kellő lehetőséget nyújt arra, hogy a gyerekek olyan élményekhez jussanak, melyek csak egy közösséget érintenek, erősítve ezzel a közösséghez való tartozás érzését, annak örömet.
- A közösségben végzett munka, a közösség szabályainak megismerése erősítse az értékek iránti fogékonyságukat.
- Minden tevékenység vigye közelebb a tanulót a fenntarthatóság elméletének gyakorlati megvalósításához.

3. A diákönkormányzat közösségfejlesztő feladatai:

A tanulók, a tanulóközösségek érdekeinek képviselőjét az iskolai diákönkormányzat látja el. A diákönkormányzat működésének feltételeit az iskola biztosítja. A diákönkormányzat a házirend betartásával használhatja az iskola helyiségeit, és technikai eszközeit. Az iskola támogat minden olyan kezdeményezést és rendezvényt, mely a diákok érdekeit szolgálja. (iskolarádió, DISCO, farsang, újságok terjesztése, faliújság szerkesztése, kiállítások, előadások szervezése).

A diákönkormányzat vezetője az iskolai közösségi légkör kialakításának és fenntartásának legfőbb koordinátora.

Az iskolai diákönkormányzat jogosítványait, az iskolai diákönkormányzatot segítő nevelő érvényesíti. Javaslatétel, véleményezés előtt azonban az iskolai diákönkormányzat vezetőségének véleményét kikéri. Havonta egy alkalommal a diáktanács ülésezik, melyen az osztályközösségek képviselői vesznek részt. Évente egy alkalommal össze kell hívni az iskolai diákközgyűlést, melyen a tanulókat tájékoztatni kell az iskolai élet egészéről, az iskolai munkatervről. A diákközgyűlés összehívásáért a diákönkormányzat vezetője a felelős. A diák-önkormányzat elsődleges feladata, hogy a tanulókat közösséggé szervezze, számukra megfelelő célokkal és feladatokkal szolgáljon, megtanítsa a tanulókat a demokratizmus elveinek érvényesítésére, védje a diákközösség, de ezen belül az egyén érdekeit is.

DÖK Közösségfejlesztő feladatai:

- Jelöljön ki olyan közös értékeken és érdekeken alapuló közös és konkrét célokat, amellyel nem sérti az egyéni érdekeket.
- Fejlessze a meglévő közösségi munkákat, közösségépítő tevékenységeket.
- Törekedjen a közösség iránti felelősségtudat kialakítására, fejlesztésére.
- Alakítsa ki a tanulóban a felelősségteljes közszereplés igényét, a demokratikus kommunikáció rutinját.

5. A pedagógusok helyi intézményi feladatai

A pedagógusok legfontosabb feladatai

Tanárainkkal kapcsolatos általános elvárások, valamint tevékenységükkel kapcsolatos feladatok meghatározása jelentős eleme iskolánk nevelő-oktató arculata meghatározásának. Tevékenységünkkel jelentősen befolyásoljuk a tanulók személyiségfejlődését, önképzés iránti fogékonyságukat, az igényes munka iránti tiszteletüket, a tolerancia valós értékeit, a helyes viselkedésminták beépülését a fiatalok magatartásába.

Ennek érdekében:

- Minden tanár legyen tudatában annak, hogy elsősorban saját élete példájával nevel.
- Az iskolai élet egészére figyelve segítse a közösség tagjainak emberi kibontakozását.
- Személyi ügyekben a szeretetről és diszkrécióról se feledkezzen meg.
- Rendszeres önképzéssel és továbbképzéseken való részvétellel fejlessze szakmai és pedagógiai műveltségét.
- Tartson rendszeres kapcsolatot diákjai osztályfőnökével, nevelőtanáiraival, szüleivel, többi tanárával.
- Tantárgyanként, osztályonként, illetve csoportonként megtervezett egész tanévi munkáját, a megvalósulás dokumentálását, a reflexiók beépítését a munkája minőségének emelése és mind tudatosabbá tétele érdekében időben elvégzi.
- Szakmailag és módszertanilag alaposan felkészül. Munkáját pontosság jellemzi.
- Saját órájáról indokolt esetben az osztályfőnökkel vagy igazgató helyettessel folytatott megbeszélés után tanuló elengedhető.
- Szakmai munkaközösségével egyetértésben megszervezi a tehetséggondozás és felzárkóztatás teendőit.
- Ismeri és alkalmazza az iskola nevelési dokumentumaiban megfogalmazott elveket az ellenőrzés-értékelés feladataiban. Ezek szerint cselekszik.
- Részt vesz a nevelőtestületi értekezleteken, megbeszéléseken. Az intézmény működési rendjében felmerülő elfoglaltságokba bekapcsolódik.
  - a különleges bánásmódot igénylő gyermekekkel egyénileg foglalkozzon, szükség szerint együttműködjön a gyógypedagógussal vagy a nevelést, oktatást segítő más szakemberekkel, a bármilyen oknál fogva hátrányos helyzetű gyermek, tanuló felzárkózását elősegítse.
    - segítse a tehetségek felismerését, kiteljesedését, nyilvántartsa a tehetséges tanulókat,
    - előmozdítsa a gyermek, tanuló erkölcsi fejlődését, a közösségi együttműködés magatartási szabályainak elsajátítását, és törekedjen azok betartatására,

- egymás szeretetére és tiszteletére, a családi élet értékeinek megismerésére és megbecsülésére, együttműködésre, környezettudatosságra, egészséges életmódra, hazaszeretetre nevelje a gyermekeket, tanulókat,
- a szülőt (törvényes képviselőt) rendszeresen tájékoztassa a tanuló iskolai teljesítményéről, magatartásáról, az ezzel kapcsolatban észlelt problémákról, az iskola döntéseiről, a gyermek tanulmányait érintő lehetőségekről, szülői értekezletek, fogadóórák megtartása,
- a gyermek testi-lelki egészségének fejlesztése és megóvása érdekében tegyen meg minden lehetséges erőfeszítést: felvilágosítással, a munka- és balesetvédelmi előírások betartásával és betartatásával, a veszélyhelyzetek feltárásával és elhárításával, a szülő - és szükség esetén más szakemberek - bevonásával,
- a gyermekek, a tanulók és a szülők, valamint a munkatársak emberi méltóságát és jogait maradéktalanul tiszteletben tartsa, javaslataikra, kérdéseikre érdemi választ adjon,
- az ismereteket tárgyilagosan, sokoldalúan és változatos módszerekkel közvetítse, oktatómunkáját éves és tanórai szinten, tanulócsoporthoz igazítva, szakszerűen megtervezve végezze, irányítsa a tanulók tevékenységét, a tanítási órákra készüljön fel,
- a kerettantervben és a pedagógiai programban meghatározottak szerint érdemjegyekkel vagy szövegesen, sokoldalúan, a követelményekhez igazodóan értékelje a tanulók munkáját, a tanulók dolgozatait javítsa, a tanulók munkáját rendszeresen értékelje,
- részt vegyen a számára előírt pedagógus-továbbképzéseken, folyamatosan képezze magát, határidőre megszerezze a kötelező minősítéseket,
- tanítványai pályaorientációját, aktív szakmai életútra történő felkészítését folyamatosan irányítsa,
- a pedagógiai programban és az SZMSZ-ben előírt valamennyi pedagógiai és adminisztratív feladatait maradéktalanul teljesítse,
- megőrizze a hivatali titkot,
- hivatásához méltó magatartást tanúsítson,
- a gyermek, tanuló érdekében együttműködjön munkatársaival és más intézményekkel,
- a megtartott tanítási órákat dokumentálja,
- kísérletek összeállítása, dolgozatokat, versenyeket összeállítson és értékeljen,
- a versenyeket lebonyolítson,
- felügyeletet biztosítson a tanulmányi versenyeken, iskolai méréseken,
- iskolai kulturális, és sportprogramokat szervezzen,
- osztályfőnöki, munkaközösség-vezetői, diákönkormányzatot, segítő feladatot ellásson
- az ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatokat ellásson,
- részt vegyen a nevelőtestületi értekezleteken, megbeszéléseken, munkaközösségi értekezleteken,
- részt vegyen a munkáltató által elrendelt továbbképzéseken,
- a tanulókra felügyeljen óráközi szünetekben és ebédeléskor, tízóraiztatáskor
- tanulmányi kirándulásokat, iskolai ünnepeket és rendezvényeket megszervezzen,
- iskolai ünnepeken és iskolai rendezvényeken vegyen részt,
- tanítás nélküli munkanapon az igazgató által elrendelt szakmai jellegű munkavégzést lássa el,
- iskolai dokumentumok készítésében, felülvizsgálatában működjön közre,
- feladata: a szertárrendezés, a szakleltárak és szaktantermek rendben tartása, az osztálytermek rendben tartása és dekorációjának kialakítása.
- A tanterekben, szertárban, tornateremben rendet biztosít, a leltározásban részt vesz

6. Az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai

Az azonos évfolyamra járó, azon belül közös tanulócsoportot alkotó tanulók egy osztályközösséget alkotnak. Az osztályközösségek diákjai a tanórák /foglalkozások/ túlnyomó többségét az órarend szerint közösen látogatják.

Az osztályközösség élén, mint pedagógusvezető, az osztályfőnök áll. Az osztályfőnököt az igazgatóhelyettes és az osztályfőnöki munkaközösség-vezető javaslatát figyelembe véve az igazgató bízza meg.

Az osztályfőnök

- Az iskola pedagógiai programjának szellemében neveli osztályának tanulóit, munkája során maximális tekintettel van a személyiségfejlődés jegyeire.
- Alaposan ismeri tanítványait.
- Együttműködik az osztály diákbizottságával, segíti a tanulóközösség kialakulását.
- Segíti és koordinálja az osztályban tanító pedagógusok munkáját. Kapcsolatot tart az osztály szülői munkaközösségével, a tanítványaival foglalkozó segítő személyekkel (logopédus, gyógypedagógus).
- Figyelemmel kíséri a tanulók tanulmányi előmenetelét, az osztály fegyelmi helyzetét.
- Minősíti a tanulók magatartását, szorgalmát, minősítési javaslatát a nevelőtestület elé terjeszti.
- Szülői értekezletet tart.
- Saját hatáskörében - indokolt esetben - évi három nap távollétet engedélyezhet osztálya tanulójának, igazolja a tanulók hiányzását
- Ellátja az osztályával kapcsolatos ügyviteli teendőket: a napló vezetése, ellenőrzése, félévi és év végi statisztikai adatok szolgáltatása, bizonyítványok megírása, továbbtanulással kapcsolatos adminisztráció elvégzése, hiányzások igazolása.
- Segíti és nyomon követi osztálya kötelező orvosi vizsgálatát.
- Tanulóit rendszeresen tájékoztatja az iskola előtt álló feladatokról, azok megoldására mozgósít, közreműködik a tanórán kívüli tevékenységek szervezésében.
- Javaslatot tesz a tanulók jutalmazására, büntetésére.
- Rendkívüli esetekben órát látogat az osztályban.

7. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje

7.1. A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulókkal kapcsolatos pedagógiai teendők
Feladatunk segíteni minden hátrányos helyzetű tanulón. Lehetővé kell tenni, hogy képességeiket kibontakoztathassák előnytelen szociális viszonyaik ellenére is.

A gyermekek hátrányos helyzetének okai

- Kedvezőtlen anyagi körülmények a családban
- A szülők alacsony iskolázottsága, a kultúra, a tudás lebecsülése
- Helytelen nevelési módszerek
- A szülők gyermek iránti közönye
- Érzelemszegény kapcsolatok
- A szülők nem megfelelő életvitele (alkohol, drog)
- Válás, árvaság
- Munkanélküliség

A szociális körülmények feltárása és gondozása elsősorban az osztályfőnökök feladata. A feladatokat és ezek végrehajtásának mikéntjét a pedagógiai program 'A gyermek és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok, ill. a tanulási kudarcnak tanulók felzárkóztatását segítő programok' c. fejezete részletesen rögzíti.

A segítségnyújtás lehetőségei

- Reggeli ügyelet 7 órától
- Étkezési lehetőségek
- Egészségügyi szűrővizsgálatok (iskolaorvos, fogorvos)
- Iskolai védőnő foglalkoztatása
- Szakkörök
- Felzárkóztató foglalkozások
- Pályaválasztás segítése
- Sportfoglalkozások szervezése
- Napközi otthon és tanulószoba biztosítása

A hátrányos helyzetű tanulókkal való tevékenység az integrációs és képesség-kibontakoztató felkészítésének pedagógiai rendszere (IPR) **módszertani elemeinek adaptációja alapján folyt az iskolában.**

Pedagógiai rendszerünk kiindulópontja, hogy a tanulók közti különbségek rendkívül sokfélék, a személyiség széles dimenzióiban írhatók le, és nem korlátozhatók valamely tantárgyban elért iskolai eredményekben megmutatkozó különbségekre. A differenciálás nem azonosítható a felzárkóztatással és a tehetségneveléssel, a differenciálás tehát nem a tanulmányi eredményesség szintjeihez igazodik. A differenciálás mindenki számára a saját komplex személyiségstruktúrájának leginkább megfelelő, számára optimális fejlesztés biztosítását jelenti, figyelembe véve előzetes tudását, annak gyengébb és erősebb területeit, a tanuló igényeit, törekvéseit, érdeklődését, személyiségének rá jellemző vonásait, speciális erősségeit és gyengeségeit. Nevelésünk, oktatásunk igazodik a tanulóhoz, és ez azt is jelenti, hogy igazodik ahhoz a közeghez, amelynek tanulóink részesei.

Ha integrációs nevelésünk ezt a célt eléri, működőképessé válik.

Alapelveink:

- Olyan emberek nevelése a cél, akik egész életükön át, nyitottak a folyamatos tanulásra, információk szerzésére.
- A tanulókkal szemben az egyéni fejlődésnek megfelelő elvárásokat, és ezzel harmonizáló feladatokat szükséges megfogalmazni, biztosítani.
- A tanulókat alapvető, korszerű kompetenciák (anyanyelvi, idegen nyelvi, matematikai, informatikai, természettudományi, társadalomtudományi, esztétikai, etikai) tudás birtokába kell juttatni.
- Az alkalmazott program a mások iránti nyitottságot és elfogadást, a szorgalmat kiemelt értéknek tekinti. Az egész személyiséget fejlesztve tanít. Meghatározó benne a gyermekközpontúság, a pedagógus és a tanuló kapcsolata. A tanulókon keresztül az iskolába járó gyermekek családjaira is hat.
- Biztosítjuk minden gyermek számára a lehetőséget képességei kibontakoztatásához.
- Az előzetes, otthonról hozott tudást, kultúrát minden gyermek értéként képviselheti.
- Tudatosan figyeljük és fejlesztjük a gyermekek csoport-szociális készségeit.
- Együttműködő, elfogadó, előítéletek nélküli környezetben dolgozunk.
- Pedagógusaink állandóan gazdagítják az ebben felhasználható pedagógiai, módszertani repertoárjukat.
-

7.2. Beilleszkedési, tanulási és magatartási problémákkal küzdő tanulók

A beilleszkedési, tanulási és magatartási zavar az elfogadott társadalmi normáktól való eltérő viselkedés, valamint a tanulási képességek zavara. Fontos feladatunknak tartjuk időben felismerni és kiszűrni a beilleszkedési, tanulási és magatartási problémákkal küzdő tanulókat. Ez a tevékenység csak akkor eredményes, ha ismerjük a tanulási és magatartási zavarok megnyilvánulásának leggyakoribb formáit. Az iskolai nevelő-oktató munkában a tanuló beilleszkedési problémái, zavarai a tanuló eltérő magatartásában figyelhetők meg. A viselkedészavarok megnyilvánulása változatos: az enyhe szorongástól a súlyos neurotikus tünetekig, a csavargástól az erőszakos tettekig, az enyhébb kényszerektől a súlyos pszichotikus megnyilvánulásokig terjedhetnek ki.

Fel kell figyelnünk:

- az agresszív megnyilvánulásokra,
- a közönyre és a passzivitásra,
- az érzelem-szegény, apatikus magatartásra,
- a túlzott félelemre és szorongásra,
- a kifejezett féltékenységre, irigységre,
- a beszédzavarra,
- a hirtelen romló tanulmányi eredményre stb.

A problémák, a nem elfogadható viselkedés számbavétele után következik a viselkedési zavart kiváltó pszichológiai, szociális, esetleg biológiai okok feltárása, **melynek során vizsgálandó, hogy az**

- a családi környezet hatásaiból ered-e (pl. nevelési hibák, a szülők deviáns magatartása),
- a család és az iskola ellentétéből fakad-e,
- iskolai ártalmakra vezethető-e vissza (pl. túl magas követelmények, túl szigorú, autokratikus magatartás, gúny, megszegényítés, túlzottan engedékeny, irányítás nélküli nevelés stb.)
- esetleg a kedvezőtlen társas pozíciók (pl. peremhelyzet) következménye.

A tanulási zavar esetében fel kell figyelnünk:

- a szórt figyelemre,
- az elmaradó tanulmányi eredményességre,
- a beazonosítható jegyekre, zavarokra.

A feltárt tanulási problémák összerendezése után vizsgálatot kell kezdeményezni, majd a vizsgálat eredménye értelmében a megnevezett szakember bevonásával biztosítani kell a szakszerű ellátást valamint a többségi órákon való támogató nevelő-oktató attitűdöt.

Az időben nyújtott szakmai segítség képes a folyamatot megállítani. Ezért az iskola feladatai között az egyik legfontosabb a helyzet felismerése, jelzése, a megfelelő szakemberhez való irányítás, speciális csoportba való javasolás. Nagyon fontos az együttműködés a gyógypedagógusokkal, a **pedagógiai szakszolgálatok** szakembereivel és az egészségügyi intézményekkel.

A beilleszkedési, tanulási és magatartási zavarok enyhítését az alábbi pedagógiai tevékenységekkel kívánjuk elérni:

- fejlesztőpedagógus támogatásával egyéni fejlesztés, tanulmányi támogatás
- többségi órákon támogató légkör kialakításával,
- egyéb szakmai támogatással
- békéltető, konfliktusmegoldó stratégia alkalmazásával;
- a felnőttek és a serdülők közötti barátságos viszony kialakításával, amely lehetővé teszi, hogy a tanuló problémáival, érzelmi konfliktusaival, kritikus élethelyzeteiben bizalommal fordulhat tanítójához, tanáraihoz;
- személyes szeretetteljes bánásmód kialakításával;
- teljesíthető, reális követelmények támasztásával;
- a pozitív énkép kialakulásának támogatásával (dicsérettel, biztatással);
- a szülőkkal való rendszeres kapcsolattartással;

- az egy osztályban tanító tanárok együttműködésével, egységes nevelési elvek alkalmazásával;
- az osztályközösség segítő erejének mozgósításával;
- a közös iskolai és iskolán kívüli programok során a peremhelyzetű tanulók bevonásával;
- következetes - a fegyelmi vétségek súlyával arányos büntetési rendszer kialakításával;
- szükség esetén pszichológus, ill. más külső szakember segítségének igénybevételel.

Nagyon fontosnak tartjuk a beilleszkedési, **tanulási** és magatartási problémákkal küszködő tanulók fejlesztését, mert a problematikus tanuló saját fejlődésének és közössége fejlesztésének is gátjává válhat.

Iskolánk feladata:

- A tanuló személyiségének és környezetének megismerése, a problémák gyökerének feltárása.
- A fejlesztő módszerek megbeszélése, egyeztetése a családdal.
- A megfelelő beilleszkedés hatékony segítése.
- A szülők segítése a családi, a nevelési konfliktusok megoldásában.

Ennek érdekében fejleszteni szükséges a **tanuló** önismeretét, önbizalmát, együttműködési, kapcsolatépítési képességét, szerepelni tudását, konfliktuskezelői képességét.

- Tevékenységek a tanulók felzárkóztatásához:
- Esélyegyenlőség biztosítása.
- Sokszínű tevékenységformák biztosítása:
- Egyénre szabott, differenciált tanulásszervezés
- Kooperatív technikák alkalmazása
- Projekt módszer
- Tevékenységközpontú pedagógiák
- Az alapozó időszak elnyújtása
- Fejlesztő értékelés alkalmazása
- Napköziotthon, szakkorrepetálás biztosítása
- A pedagógiai munkát segítő szakemberekből álló team létrehozása – gyógypedagógusok, fejlesztő pedagógusok, gyermek-és ifjúságvédelmi feladatok elvégzésével megbízott pedagógus, családgondozó
- Tanulásmódszertan tanítása
- Mozgás- és játékterápia
- Viselkedés-, játékterápia
- Családterápia
- Kreatív tevékenységek
- Sport tevékenységek
- Kommunikáció fejlesztése
- Önismereti foglalkozások
- Drámajáték
- Egyéni és kiscsoportos fejlesztő foglalkozások
- A tapasztalatszerzés lehetőségeinek kitérítése IKT eszközhasználattal.

Az elérendő cél:

- a tanulók felelősségtudatának,
- önfegyelmének,
- kezdeményezőkézségének,
- csoportmunkára való alkalmasságának
- kialakítása.

Beilleszkedési, magatartási nehézségekkel összefüggő pedagógiai tevékenységek

Egyre jobban nő azon tanulók száma az iskolánkban, akik ilyen problémával jönnek hozzánk. Nehezen tudnak beilleszkedni az osztály, az iskola életébe. Úgy tűnik, egyre több sérelem éri őket. Nincsenek felkészülve ennek a kivédésére, elviselésére. A szülők egyre tanácstalanabbak, így tőlük sem remélhet

minden esetben a gyermek segítséget. Ezért az iskolának fel kell vállalni a segítő szerepet is. Elvünk, hogy minden gyermeket valamilyen sikerhez juttassunk el. Ez egyike a hatékony eszközök közül a zavarok korrekciójához. Ez az elv valósul meg a napközis csoportok foglalkozásain, az iskola jutalmazási rendszerében, mely minden relatív teljesítményt, javítást dicsér.

A beilleszkedési, tanulási és/vagy magatartási nehézség a gyermek, a szülő, a pedagógus és a környezet számára is jellegzetes tünetek, panaszok képében jelenik meg. E nehézségekkel küzdő gyermek problémáinak feltárása, ennek alapján szakvélemény készítése, a nevelési tanácsadó feladata.

A fejlesztő munka eltér a „hagyományos” pedagógiai tevékenységtől. A fejlesztés nem felzárkóztat, hanem olyan képességeket fejleszt, melyek a gyerekek iskolai teljesítményét javítják.

Intézményünkben a beilleszkedési, tanulási, magatartási zavarokkal küzdő gyermekek fejlesztését a **pedagógiai szakszolgálatok** szakvéleménye, illetve egyéni fejlesztési terv alapján az osztálytanító és gyógypedagógus közösen végzik.

A fejlesztés célja komplex. Célunk a pozitív személyiségfejlődés elérése, pozitív énkép, jó kommunikációs képesség kialakítása, a részképesség zavarok megszüntetése, a figyelem-, viselkedési-, tanulási zavarok csökkenése, egészséges működéssel való ellensúlyozása (korrekció, kompenzálás). Fontosnak tartjuk a szülővel való aktív kapcsolattartást, mivel közösen együttműködve tudjuk elérni a legjobb eredményt a gyermek fejlődésében.

Célkitűzések	Feladatok	Kritériumok
<p>I. Pszichés zavarok esetén:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Az adott diszfunkció csökkentése, esetleg megszüntetése - A korábbi fejlődési szakaszban gyökerező hiányosságok és torzulások feltárása, rendezése, újratanulása. - Érzelmi életük egyensúlyban tartása, sikereik és kudarcaik egészséges feldolgozásának segítése. - A kompenzáló magatartásformák elhagyása. 	<ul style="list-style-type: none"> - Az okok (diszfunkció) felkutatása különböző diagnosztikai módszerekkel (pszichológus). - A diszfunkció kezelése megfelelő terápiákkal: <ul style="list-style-type: none"> - személyiségfejlesztés - kommunikáció szerepjátékok szerepátvitel szituációs játékok 	<ul style="list-style-type: none"> - Életkorának megfelelően a gyermek is értse meg a problémát. - Érezze szükségét és fogadja el a segítségnyújtást. - Kooperáljon - Csökkenjenek a szorongások. - A megküzdő mechanizmusok erősödjenek. - Érzelmi reakcióik a helyzethez adekvátak legyenek. - Kompenzáló mechanizmusaik száma és intenzitása csökkenjen.
<p>II. Tanulási zavar esetén:</p> <ul style="list-style-type: none"> - A tanulási nehézség csökkentése vagy megszüntetése (ez feltételezi az ezt kiváltó ok megszüntetését). 	<ul style="list-style-type: none"> - A tanulási zavart kiváltó okok felderítése és kiküszöbölése a gyógypedagógus által. - Képesség és készségszint felmérés. 	<ul style="list-style-type: none"> - A fejlesztő és fejlesztett összmunkája eredményeként fejlődés, változás mutatkozzék. (A fejlődés mértéke és ritmusa problémánként és tanulóként változó.)

Célkitűzések	Feladatok	Kritériumok
	<ul style="list-style-type: none"> - Fejlesztő, felzárkóztató programok kidolgozása személyre szabottan, részleges kiemeléssel, arány és hangsúlyeltolódással. - A támasztott követelmények pontos, objektív meghatározása az egyén lehetőségeihez mérten. - A teljesítményorientáltság csökkentése. - Oldott, bensőséges, szeretetteljes légkör megteremtése. - Valamennyi apró, pozitív irányba történő változás megerősítése. - A negatív kompenzáló magatartás ignorálása, más kompenzálási lehetőségek feltárása, az okok megszüntetése. - Törekvés a szülőkkel való együttműködésre. 	<ul style="list-style-type: none"> - Legyen látható eredménye a fejlesztésnek az adott tanuló korábbi szintjéhez képest.
<p>III. Szocializációs zavar esetén:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Mivel a problémák a gyermek rendszerint a korai szocializáció rendellenes tanulási folyamatából, illetve a családi diszfunkciókból, vagy a szűkebb környezetéből erednek, ezért a problémából adódó zavarokat csupán csökkenteni tudjuk, de megszüntetni nem. - Célunk tehát a kompenzálás és a kooperáló szülők segítése a nevelési kérdésekben. 	<ul style="list-style-type: none"> - Fontos, az életkori sajátosságok ismeretében, az iskolás gyermektől elvárható viselkedésformák, és a még nem követelhető kontroll szétválasztása. - Pontos meghatározása annak, amit elvárunk a gyermektől és ennek a gyermek számára jól érthető (életkorának megfelelő) közlése. - Feladatunk a pozitív modellnyújtás, a pozitív megerősítés és a minősítés. - A gyermekben rejlő pozitív értékeknek kiaknázása. 	<ul style="list-style-type: none"> - Tudja, hogy mit várnak el tőle. - Döntéshelyzetben tudjon jó és rossz, helyes és helytelen között választani. - Legyen képes elfogadni és követni a pozitív modellt. - Érezze tanárai, nevelői jó szándékát.

Célkitűzések	Feladatok	Kritériumok
	- Szeretetteljes, meghitt légkör megteremtése.	

7.3. Sajátos nevelési igényű tanulók

Iskolánk fogadja a *település* sajátos nevelési igényű tanulóit, kiemelt feladatunknak tekintjük az iskola életébe való maradéktalan integrálásukat.

Az SNI-tanulók nevelése-oktatása állapotuknak megfelelően a **vonatkozó jogszabályi előírások szerinti speciális implementációjú tanterv szerint** történik. A használt módszerek igazodnak hiányosságaikhoz, fogyatékoságukhoz. Értékelésük egyéni elbírálás alapján, a **vonatkozó szabályozók által** az abban megfogalmazott **metódusnak megfelelően folyik**.

Azokat a tanulókat, akiket a szakértői bizottság bár SNI-tanulónak nyilvánít, de alkalmasnak talál az ép tanulókkal való együtt nevelésre-oktatásra, integráljuk. Ezek a **tanulók többségi** társaikkal együtt végzik iskolai feladataikat, de a szükséges területeken megtámogatást kapnak. Ez jelenti a fokozott toleranciát, az egyéni fejlesztést, más munkaszervezési formák alkalmazását, speciális tankönyv használatát, az ellenőrzés és értékelés szigorú igazítását a tanuló képességeihez, **s az** egyéni foglalkozásokat.

Fontos feladat, hogy a befogadó közösség alkalmas legyen az integrált tanuló befogadására mind a munka, mind személyiségfejlődés szempontjából. Amennyiben ez a feltétel nem teljesítődik, az integráció nem lesz sikeres.

Az integráció igényli a gyógypedagógus folyamatos irányító és ellenőrző tevékenységét. A közvetlen teher az osztályban tanító pedagóguson van, akinek koordinálni kell a **tanuló** életét a befogadó közösség életén belül. Ez nagy körültekintést, alapos előkészületet és állandó kontrollt igénylő munka. Szükséges ehhez a tevékenységhez a tanárok folyamatos továbbképzése.

Az iskolai képzés teljes időtartama alatt arra kell törekedni, hogy az értelmileg akadályozott tanuló személyisége a képzés végére minél harmonikusabban és teljesebben kibontakozzon, képes legyen a társadalom által elfogadott normák szerint, saját igényeit megvalósítva kiegyensúlyozott, boldog életet élni.

Azoknak az SNI-tanulóknak kerül sor a többségi tanulókkal történő együttnevelésére, akiknek nevelését-oktatását a szakértői bizottságok integrált osztályban javasolják. Az ő fejlesztésük azonban kiemelt figyelmet és gondoskodást, s külön foglalkozásokat is igényel. Ennek oka sokféle lehet, így az ő iskolai életük is körültekintő szervezést igényel. Szükséges biztosítani **tanulók** biztonságérzését, az együvé tartozás érzése iránti vágyukat. A napi munka mellett pótolni kell a neveltetésükből hiányzó elemeket, amelyeket a szülői házban általában nem kapnak meg. Sokuk először az iskolában részesül intézményi nevelésben-oktatásban, hiszen több okból is nem rendszeres óvodába járók.

Érthető, hogy ezekben az esetekben a feladat megsokszorozódik, illetve talajtalansága miatt szerteágazóbb. Nagyon fontos, hogy ezek a családok számottevő megsegítést kapjanak, maga a család is be legyen vonva bizonyos ismeretek megszerzésébe. Tekintettel kell lennünk ennek a közösségnek a kultúrájára, a szokásaikra, ahhoz, hogy eredményes munkát végezhessünk. Kiemelten fontos, hogy környezetük alkalmas legyen fejlesztésükre, jó példaként hasson rájuk, alkalmas legyen az előrelépésre, a fejlődésre.

Sajátos nevelési igényű gyermekek nevelésének irányelve

Pedagógiai alapelvek	<ul style="list-style-type: none"> A sajátos nevelési igényű tanulók ellátása a szocializációjukat segítő inkluzív nevelésben valósul meg, melyben fejlesztésük a számukra megfelelő tartalmak közvetítésével segíti a minél
-----------------------------	---

	<p>teljesebb önállóság elérését és a társadalomba való mind teljesebb beilleszkedést</p> <ul style="list-style-type: none"> • A rehabilitációs, rehabilitációs célok átfogják az intézmény egész nevelési-oktatási rendszerét, kiemelt figyelmet fordítva a befogadó környezet kialakítására, az egyediséghez való alkalmazkodásra. • A sajátos nevelési igényű tanulók ellátása olyan szakmaközi együttműködésben, nyitott tanítási-tanulási folyamatban valósul meg, amely az egyéni szükségletekhez igazodó eljárásokat, időkeretet, eszközöket, módszereket, terápiákat alkalmaz, és figyelembe veszi a sajátos nevelési igényű gyermekekre vonatkozó tantárgyi tartalmakat.
Célok	<ul style="list-style-type: none"> • A sajátos nevelési igényű gyermekek/tanulók fogyatékosságból eredő hátrányának megelőzése, csökkentése, a hiányzó, vagy sérült funkciók kompenzálása vagy helyreállítása, a funkciók egyensúlyának kialakítása, a képességek kibontakoztatása, társadalmi beilleszkedésük sérülés-specifikus szempontú támogatása, a meglévő funkciók bevonásával. • Az egyéni sikereket segítő funkciók fejlesztése, a kimagasló teljesítményt nyújtó tanulók tehetségének kibontakoztatása
Feladatok	<ul style="list-style-type: none"> • A sajátos nevelési igényű tanulók sérülésspecifikusság szerinti fejlesztése, speciális terápia, egészségügyi és pedagógiai rehabilitációs és rehabilitációs foglalkozások, szükség esetén speciális eszközök biztosítása • Megfelelő tanulásszervezési formákkal és módokkal biztosítani, hogy a tanórákon és a tanórán kívüli tevékenységben érvényesüljön a differenciált, az egyéniesített fejlesztés, eltérő képességekhez, viselkedéshez való alkalmazkodás. • Olyan tanulási környezetet, speciális módszerek, tapasztalatszerzési lehetőség biztosítása, amelyben sokoldalú szemléltetéssel, cselekvéssel, gazdag feladattárral, speciális eszközök alkalmazásával valósul meg készség- és képességfejlesztés • A pedagógus a tanórai tevékenységek/foglalkozások tervezésébe építse be a pedagógiai diagnózisban szereplő javaslatokat, a státuszfelvétel (gyermek/tanuló megfigyelés, teljesítmény-elemzés, ismeret, képesség, attitűd) eredményeit, – szükség esetén – változtasson eljárásain, módszerein. • A pedagógus a tananyag adaptálásánál, feldolgozásánál vegye figyelembe a az egyes tanulók fejlettségi szintjét, a támogatás szükséges mértékét, a tantárgyi tartalmak sajátos nevelési igényű tanulókra vonatkozó specifikus jellemzőit, az irányelvekben foglaltakat. • Az egyéni haladási ütem biztosítására egyéni fejlesztési és tanulási terv készítése, individuális módszerek, technikák alkalmazása. • A pedagógus működjön együtt a gyermek/tanuló fejlesztésében résztvevő szakemberekkel.
Nevelő-oktató munkánk eszköz- és eljárásrendszere	<p>Az alkalmazott módszer kiválasztásának alapelvei: A sajátos nevelési igényű tanulók fejlesztésében alkalmazott sérülés-specifikus módszerek, eljárások, szemléltetés, az Irányelvekkel összhangban, igazodnak a tanuló sajátos nevelési igényéhez, fejlettségéhez, állapotához, szükségletéhez, egyéni haladási üteméhez, tanulási</p>

	<p>stratégiájához, előzetes ismeretéhez és egyéb ismeretszerzési képességeiben megnyilvánuló különbözőségéhez.</p> <p>A nyitott tanítási-tanulási folyamatban megvalósuló tevékenység lehetővé teszi az egyes gyermekre vonatkozó pedagógiai – esetenként egészségügyi – eljárások, eszközök, módszerek, terápiák, a tanítás-tanulást segítő speciális eszközök alkalmazását.</p>
A személyiség-fejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatokat	A sajátos nevelési igényű gyermek/tanulók fejlesztése szakmai és szakmaközi együttműködéssel valósul meg. A személyiségfejlesztés alapja a szakértői és rehabilitációs bizottság szakvéleménye és a pedagógus tanulókra vonatkozó megfigyelése, a fejlődés folyamatos nyomon követése és önmagához mért értékelése.
A közösségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok	A sajátos nevelési igényű tanulók eredményes szocializációját elősegíti a nem sajátos nevelési igényű tanulókkal együtt történő nevelésük. A pedagógus kiemelt feladata az osztály közösségének felkészítése a sajátos nevelési igényű tanulók fogadására.
Az osztályfőnök feladatai	<ul style="list-style-type: none"> • Koordinálja az SNI tanulók ellátásában érintett szakemberek munkáját, segíti a szülőkkel való kapcsolattartás formáit • Koordinálja az SNI tanulók esetén az egyéni fejlesztés tervezésének folyamatát (egyéni fejlesztési terv készítésének koordinációja) • Nyomon követi, figyeli az SNI tanulók szakértői véleményének érvényességét • Figyelemmel kíséri az egyes tantárgyakból, tantárgyrészekből – az értékelés és minősítés alóli mentesítés megvalósításának gyakorlatát • Az osztály és szülőközösségben előkészíti az SNI tanulók fogadását • Szükség szerint, a jogszabályban meghatározott módon kezdeményezi a tanuló szakértői vizsgálatát, véleményezése korrekt, szakmailag megalapozott
A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendjét	<p>Az intézmény befogadó iskola, vállalja a sajátos nevelési igényű: <i>tanulásban akadályozott, értelmileg akadályozott, látássérült, hallássérült, mozgássérült, beszéd fogyatékos, autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzdő</i> gyermekek, tanulók ellátást.</p> <p>A rehabilitációs, rehabilitációs célok átfogják az intézmény egész nevelési-oktatói rendszerét, kiemelt figyelmet fordítva a befogadó környezet kialakítására, az egyediséghez való környezeti alkalmazkodásra. Pedagógiai szemléletét a sokszínűség felismerésére, elismerésére törekvés, a tanulók egyéni sajátosságaihoz igazodó, az együttnevelést, a tehetséggondozást szolgáló tanulásszervezési módok alkalmazása jellemzi.</p> <p>A sajátos nevelési igényű tanulók fejlesztésének tervezésénél a pedagógusok figyelembe veszik a Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelvét.</p> <p>A helyi tantervben az egyes tantárgyak témaköreire, azok tartalmára és követelményeire vonatkozó kerettantervi ajánlások a tanulók sérülés-specifikus egyéni adottságainak figyelembevételével érvényesíthetők, az Irányelvben megadott módosítások figyelembevételével.</p>

	<p>Az adaptációs folyamatban a pedagógusok - a fogyatékoság típusának megfelelően – csökkentik a tananyagot, átütemezik a feldolgozást, speciális módszereket, technikák alkalmaznak, speciális technikai eszközöket használnak, a tanuló számára előnyös ismeretelsajátítási módszer preferálnak, az Irányelvekkel összhangban.</p>
Az értékelés rendje	<ul style="list-style-type: none"> • Sajátos nevelési igényű tanulók értékelésének szempontja az önmagukhoz mért fejlődés. Tudásuk képességeiknek megfelelő értékelése, az Irányelvekben meghatározott, eltérő tanulmányi követelmények, módszertani, technikai segítségnyújtással támogatott számonkérés szerint. • Egyes esetekben a szakértői bizottság szakértői véleményében és a nevelési tanácsadó szakvéleményében foglaltak szerint az igazgató a minősítés és értékelés alóli mentesíti a tanulót, abban az esetben, ha az általános követelményeknek való megfelelés semmilyen módszertani, technikai segítségnyújtással, környezeti adaptációval nem érhető el
A nevelő-oktató munkát segítő eszközök és felszerelések jegyzéke	<p>A sajátos nevelési igényű gyermek/tanuló sérülés-specifikus eszközök biztosítják, a kötelező eszközjegyzék szerint.</p>
A tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei	<ul style="list-style-type: none"> • a tankönyv tartalma feleljen meg az Irányelvekben foglaltaknak • legyen alkalmas a differenciálásra • vegye figyelembe a sajátos nevelési igényű tanulókra vonatkozó sérülés-specifikus elvárásokat (átláthatóság, olvashatóság, betűméret) • adjon lehetőséget a tevékenységközpontú módszerek alkalmazására • feleljen meg az életkori sajátosságoknak • esztétikus kivitele motiválja a tanulót
Alkalmazandó kerettantervet	<ul style="list-style-type: none"> • szükség szerint az alkalmazandó kerettanterv a választott kerettanterv által meghatározott óraszám feletti kötelező tanórai foglalkozások, továbbá a kerettantervben meghatározottakon felül a nem kötelező tanórai foglalkozások megtanítandó és elsajátítandó tananyagát, az ehhez szükséges kötelező, kötelezően választandó vagy szabadon választható tanórai foglalkozások megnevezését, óraszámát • egészségügyi és pedagógiai célú habilitációs rehabilitációs óraszámot a 2011. évi Köznevelési törvény 6. mellékletével összhangban

7.4.Tehetséges tanulók fejlesztése tehetséggondozás

Kiemelt fontosságú a tehetségek felismerése és fejlesztése. Ahogy Ranschburg Jenő mondta: „mindenki jó valamiben”. Meg kell találni, mi az, amiben jók és bátorítani őket arra, hogy azokon a területeken mérjék össze magukat másokkal. Az így szerzett sikerélmények segítik a pozitívabb önértékelés kialakulását.

Minden pedagógus, de elsősorban **az osztálytanító**, szaktanár és osztályfőnök feladata, hogy felhívja a figyelmet tehetséges tanítványainkra, hogy megfelelően gondoskodhassunk fejlesztésükről.

E tevékenység kiterjed a tanórai és tanórán kívüli területekre egyaránt. Ez a legszorosabb együttműködést tételezi fel a családdal és a tehetségek fejlesztésével foglalkozó intézményekkel és szakemberekkel.

A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenységek

A tehetséggondozásban iskolánk feladata, hogy a gyermekeket megtanítsuk arra, hogyan kell tanulni és olyan intellektuális képességekhez juttassuk őket, amelyeknek segítségével képessé válnak a felgyülemlett tudásanyagot új problémák megoldására alkalmazni. A tehetség felismerése nagyon bonyolult, sokrétű feladat. Tanítványaink tudásának mélyítését differenciált osztálymunka keretében tudjuk legjobban segíteni. Nagyon fontos a csoportmunka, melynél szükség van arra, hogy a tanulók megfelelő munkafegyessel rendelkezzenek, tudjanak önállóan feladatokat megoldani. Fontos még ebben a munkában a halk tónusú beszéd, hogy a csoportok ne zavarják egymást. A tehetség a tevékenységben fejlődik, abban létezik, és kibontakozása olyan öngerjesztő, öngerjesztő folyamat, amely kezdeti kis képességelőnyöket, vagy sajátosságokat döntő jelentőségűvé fokozhat. Nem a lexikális tudás, a hosszú távú tudás a jó. Iskolánkban azt kell megtanítanunk alaposan, hogy hogyan juthatnak a diákok új ismeretekhez. Iskolánk pedagógusainak, a kreativitás fejlesztése mindennapi feladat. A kreativitás megőrzésével, és fejlesztésével, a későbbi önmegvalósítást támogatjuk. A kreativitás fejleszthető, szinte minden tantárgy keretében van erre lehetőségünk.

Az átlagosnál jobb képességekkel rendelkező gyermekek képességeinek fejlesztése, gondozása egyik kiemelt feladata iskolánknak, hiszen a kistéleplési létből fakadóan más, közeli intézmény keretei között erre nincs lehetőség. Így ezen a területen bizonyos mértékű hátránykompenzációs feladatai is adódnak iskolánknak.

Kiemelt fontosságú ezen a területen a gyermekek mind teljesebb megismerése, eltérő képességeiknek, adottságaiknak feltárása, melyre alapozva megindulhat a tehetségüknek megfelelő gondozás, fejlesztés.

A tehetséggondozás intézményi területei:

- a tanórai differenciált foglalkoztatás
- tanórán kívüli egyéni foglalkozás
- választható tanórai foglalkozás
- versenyeken való részvétel
- házi versenyek rendezése

Előfordul, hogy a megmutatkozó tehetség nem köthető tantárgyhoz, vagy a művészetek terén nyilvánul meg. Ebben a vonatkozásban az előbbieken túl a szülők és gyermekek igényei szerint szervezett tanórán kívüli foglalkozások, valamint szakkörök jelentik a tehetséggondozás legfőbb színtereit. Ezekben az esetekben is fontosnak tartjuk, hogy megteremtsük, vagy elérhetővé tegyük a tehetségek számára a megmutatkozást külső vagy helyben szervezett versenyeken, kiállításokon, művészeti bemutatókon.

Kiemelt figyelmet kell fordítanunk azokra a gyermekekre, akik tanulási nehézségeik, sajátos nevelési igényük, szociokulturális háttérükből fakadó hiányosságok miatt a tantárgyakhoz köthető területeken nehézségekkel, kudarcokkal, problémákkal küzdenek, ám bármely más területen alkotó, kreatív, tehetséget mutató személyiségek. Az ő esetükben tehetségük gondozása, fejlesztése és annak megmutatása sokszor az egyetlen lehetőség, hogy komoly sikerélményhez jussanak.

Törekvünk, hogy a választható tanórai foglalkozások és a szakkörök kínálatának kialakításakor igazodjunk ebben a tekintetben a szülők elvárásaihoz, illetve a gyermekek igényeihez.

A tehetséggondozás szinterei *Idegen nyelv*

Az idegen nyelv ismerete mindig az alapműveltség része volt. A szülők körében végzett felmérések azt mutatják, hogy megnőtt az igény az idegen nyelv tanulása iránt. Az iskolában lehetőséget kell biztosítani, hogy a tanulók legalább egy élő választható idegen nyelvet a képzés keretében elsajátíthassanak.

Olyan nyelvtudás birtokába szeretnénk juttatni tanulóinkat, melynek segítségével a tanult témakörökön belül szóban és írásban is, legyenek képesek alapvető élethelyzetben idegen nyelven kommunikálni. A nyelvtanulás akkor igazán hatékony, ha minél magasabb óraszámban, minél kisebb létszámú csoportban folyik.

Dráma

Cél: A tanulók mozgáskoordinációjának és ritmusérzékének fejlesztése. A népi kultúra és hagyomány felelevenítése, ápolása, ezáltal a magyarságtudat erősítése. A fellépések, bemutatók segítségével az önbizalom növelése, a közös siker élménye. Szeretnénk, ha olyan osztályok kerülnének ki az iskolából, ahol a gyerekek tudnak egymásra figyelni, ahol fontos a másik sikere és öröme önmagunk számára. Ahol a gyerekek megismerik és átértik az igazi emberi értékeket. Ezáltal megfelelő tudást, ismeretet és érzelmi töltést kapjanak, hogy ezeket az értékeket a felnőtt életükre is magukkal vihessék.

Tehetséggondozás a tanórán kívül
Szakkörök

Iskolánk igyekszik egyéni nevelési, oktatási arculatát az intézményben működő szakköreivel is kidomborítani. Kiemelkedő eredmények születnek pl. a közlekedési ismeretek versenyeken, ahol az elmúlt években több országos helyezést értek el iskolánk tanulói.

A szakkörök szerepe abban van, hogy segítsék kibontakozni tanulóink vele született adottságait, és megmutassák a gyermekek számára is azt, hogy mely területeken képesek átlag feletti teljesítmény elérésére. Szerepük van még a helyes önismeret, önbecsülés kialakításában és a későbbi pályaválasztásban is.

Cél az egyéni képességek fejlesztés, a tanulók sikerélményhez való juttatása: A szakkörökre a tanulók érdeklődésünknek és tehetségüknek megfelelően szülői szándéknyilatkozat és aláírás után jelentkezhetnek. A tagság egész tanévre vonatkozik, de minősítéssel nem jár. A szervezési feladatokért és a szakszerű működésért a megbízott szaktanár a felelős.

Sportfoglalkozások

Fontosnak tartjuk, hogy erős, edzett, a fizikai terhelést jól bíró fiatalokat neveljünk, akik az egészséges életmód természetes velejárójának tartják a sportot. Az egyéni tehetséggondozás mellett kiemelkedő szerepe van a csapatjáték által biztosított közös tevékenységnek, mely a közös célokért való küzdelem során a közösségi nevelés egyik fontos eszközévé lépett elő.

A testnevelés órák, a tömegsport és a napközis foglalkozások segítségével kívánjuk megvalósítani a mindennapos testnevelést iskolánkban.

Egyéni foglalkozások

Tehetséges tanulóinkkal külön is foglalkozunk, érdeklődési területüknek megfelelően. Ezek az egyéni foglalkozások különösen jelentősek a tehetség kibontakoztatása, a személyiségfejlesztés és a pályaválasztás szempontjából.

Kötelességünknek tartjuk, hogy kiemelkedő előmenetelű tanulóinkat rendszeresen benevezzük az országos tanulmányi, valamint a városi és megyei versenyekre.

A munkát a szaktanárok saját munkatervük, meglátásuk és időbeosztásuk alapján végzik, s a szakmai elismerésen túl az iskola ezért ellenszolgáltatást nem tud nyújtani számukra.

Szabad egyéni könyvtár és sportpályahasználat

Diákjaink tanulásának, önálló ismeretszerzésének helyszíne a könyvtár. Jelenlegi köteteink száma: kb. 10000 db, mely szépirodalomból, szakirodalomból és gyermek- irodalomból áll.

A könyvtár állományának korszerűsítéséről és bővítéséről, a könyvtári kölcsönzések rendjéről a könyvtáros gondoskodik az intézmény vezetőjével való egyeztetés után. Az iskola udvarán található aszfaltos pályát, játszóteret diákjaink szabadidejükben, a tanítási időn túl is használhatják. Természetesen a szervezett sportkörü foglalkozásaink elsőbbséget élveznek.

8. A tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogai gyakorlásának rendje

1. A tanulók érdekeinek képviselőjére az iskolában diák-önkormányzat működik.
2. A diák-önkormányzat feladata, hogy tagjainak érdekeit képviselje, az érintett tanulók érdekében eljárjon.
3. A diák-önkormányzat tevékenysége a tanulókat érintő valamennyi kérdésre kiterjed.
4. A diák-önkormányzat a tanulói érdekképviseleten túl részt vesz az iskolai élet – tanórán kívüli – alábbi területeinek tervezésében, szervezésében és lebonyolításában:
  - a tanulmányi munka (versenyek, vetélkedők, pályázatok stb.);
  - sportélet;
  - túrák, kirándulások szervezése;
  - kulturális, szabadidős programok szervezése;
5. Ezekben a kérdésekben
  - az osztályközösség véleményét az osztály éves munkatervének összeállítása előtt az osztályfőnököknek ki kell kérniük;
  - a diákönkormányzat iskolai vezetőségének véleményét az iskola éves munkatervének összeállítása előtt az igazgatónak ki kell kérnie.
6. Ezekben a kérdésekben a tanév folyamán az osztályközösségek, illetve a diákönkormányzat iskolai vezetősége javaslatokkal élhet az osztályfőnökök, a nevelőtestület és az igazgató felé.
7. A magasabb jogszabályok alapján a diákönkormányzat véleményét ki kell kérni:
  - az iskola szervezeti és működési szabályzatának jogszabályban meghatározott rendelkezéseinek elfogadása előtt,
  - a tanulói szociális juttatások elosztási elveinek meghatározása előtt,
  - az ifjúságpolitikai célokra biztosított pénzeszközök felhasználásakor,
  - a házirend elfogadása előtt.
8. A diákönkormányzatot az iskola igazgatójával, iskolavezetéssel, a nevelőtestülettel, illetve más külső szervezetekkel való kapcsolattartásban (a tanulók véleményének továbbításában) a diákönkormányzat iskolai vezetőségének diákvezetője (elnöke) képviseli.
9. Az iskolában iskolai vezetőség működik, mely az iskolai élet egészére kiterjedő döntés előkészítő, véleményező és javaslattevő jogkörrel rendelkezik.

9. A szülő, a tanuló, a pedagógus és az intézmény partnerei kapcsolattartásának formái.

Az iskolai nevelés-**oktatás**, a gyermeki személyiség harmonikus fejlesztésének elengedhetetlen feltétele a szülői ház és a pedagógus közösség együttműködése.

Ennek alapja a gyermek iránt érzett közös felelősség, amelynek feltétele a kölcsönös bizalom és tájékoztatás, az őszinteség. Megvalósulási formái a kölcsönös támogatás és a koordinált pedagógiai tevékenység. Eredménye a családi és az iskolai nevelés egysége, és ennek nyomán a gyermeki személyiség kedvező fejlődése.

Iskolánk együttműködési formái

A diákok és a pedagógusok együttműködésének formái:

- A tanulókat az iskola életéről, az iskolai munkaterről ill. az aktuális feladatokról az iskola igazgatója, és az osztályfőnökök tájékoztatják.
- Az intézmény vezetője legalább évente egyszer a diákközgyűlésen, az osztályfőnökök folyamatosan az osztályfőnöki órákon tájékoztatják a diákokat.
- A tanulók kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg, ill. választott képviselőik útján közölhetik az intézmény vezetőjével, a nevelőkkel, a nevelőtestülettel.
- A tanulót és a tanuló szüleit a tanuló fejlődéséről, egyéni haladásáról az osztálytanítók és a szaktanárok folyamatosan tájékoztatják.

A szülők és a pedagógusok együttműködésének formái:

- Családlátogatás, előzetes egyeztetés alapján (önállóan illetve a családsegítő szolgálattal együtt is)
- Egyéni beszélgetés
- Szülői értekezlet
- Fogadó óra
- Írásbeli tájékoztató
- Előadások szervezése
- Közös kirándulások
- Pályaválasztási tanácsadás
- Az SNI-tanulókkal és szüleikkel történő folyamatos kapcsolattartás

A szülők részéről elvárhatjuk:

- aktív részvételt az iskolai rendezvényeken,
- ötletnyújtást az iskolai rendezvényekhez,
- őszinte véleménynyilvánítást,
- együttműködő magatartást,
- nevelési problémák őszinte megbeszélését, a közös megoldásra való törekvést,
- érdeklődő, segítő hozzáállást,
- szponzori segítségnyújtást.

A szülői ház és az iskola együttműködésének továbbfejlesztési lehetőségei:

- közös rendezvények (pl. Alapítványi bál, karácsonyi ünnepség, Festetics napok, versenyek, közös túrák stb.) szervezése a szülők és pedagógusok részvételével,

Együttműködés az iskola partnereivel

- Intézményünk szoros munkatársi kapcsolatban van a területileg illetékes **pedagógiai szakszolgálattal**, melynek munkatársai – kérésünkre – elvégzik a tanulók vizsgálatát, egyéni foglalkozásokat tartanak az arra rászorulóknak.
- A Tanulási Képességeket Vizsgáló Bizottság kérésünkre szintén elvégzi a beküldött tanulók vizsgálatát, javaslatot tesznek a tanulóval foglalkozó pedagógusoknak a bánásmód mikéntjére, elrendelik a különböző számonkérés alóli felmentéseket, a speciális oktatási formákat, az egyéni foglalkozási időkeretet.
- Szükség esetén kontrollvizsgálatra berendelik a tanulókat.
- Az egészségügyi intézmények dolgozói közül az iskolaorvos és védőnő rendszeresen végzik a tanulók vizsgálatát, szűrését.
- Az iskolafogászati ellátást a fogszakorvos évi kétszeri alkalommal megállapodás alapján végzi. Előre egyeztetett időpontban szűri, kezeli a tanulókat.
- Egészségügyi felvilágosító előadás, rendkívüli osztályfőnöki óra (iskolaorvos, védőnő, fogorvos)

Feladat: A fenti intézményekkel való rendszeres kapcsolat fenntartása, a tanulók érdekében végzett konzultációk, felmérések, képességvizsgálatok.

Felelős: Igazgató, igazgatóhelyettes

Együttműködés közép fokú oktatási intézményekkel

Intézményünk rendszeres kapcsolatot tart azokkal a közép fokú oktatási intézményekkel, melyek 8. osztályt befejező tanulóink továbbtanulását biztosítják.

- Meghívásunkra, vagy bejelentkezésre tájékoztatást adnak az iskolájukban folyó továbbtanulási lehetőségekről.
- Tanítványainknak lehetővé tesszük a középiskolák által rendezett nyílt napon való részvételt.
- A megyei pályaválasztási kiállítást szervezett formában látogatják meg 7-8. osztályos tanulóink, ahol a megye középiskolái képviseltetik magukat, mutatkoznak be leendő tanulóinknak és szüleiknek.

Feladat:

A továbbtanuló 8. osztályosok széleskörű tájékoztatása érdekében középiskolák képviselőjének meghívása osztályfőnöki órára, szülői értekezletre.

Felelős: 8. o. osztályfőnök, pályaaorientációs mikro csoport vezetője

Feladat:

A továbbtanuló gyermekek eredményeinek visszajelzése alapján felmérés az összesítő adatok elemzése, megfelelő konzekvenciák levonása, szükség esetén a helyi tantervek kiegészítése.

Felelős: igazgató

Kapcsolat a civil szervezetekkel

- Állandó, összehangolt, jól működő kapcsolat alakult ki a „**PÓKASZEPETKI ISKOLÁÉRT**” ALAPÍTVÁNNYAL. Az alapítvány működését irányító kuratóriumnak tagja az intézmény 2 pedagógusa.

A kapcsolatrendszer működése:

- Az oktatás tárgyi, technikai feltételeinek javítása
- Az idegen nyelv tanulásának elősegítése
- Iskolai szabadidős programok támogatása
- Tanulmányi, sport- és kulturális versenyek, vetélkedők, pályázatok lebonyolításának előmozdítása
- Környezetvédelmi feladatok támogatása

Felelős: intézményvezető

- **Pókaszeptk Község Roma Nemzetiségi Önkormányzattal**

A kapcsolatrendszer működése:

Együttműködési megállapodás

Közös programok

A roma tanulók anyagi támogatása

Családlátogatás

Iskolai munka segítése

Felelős: igazgató, vezető

- **Nők Pókaszeptkért Egyesülettel**

Kapcsolatrendszer működése

Együttműködési megállapodás
Közös programok: környezetvédelmi, önkéntes munka
Kulturális, családi rendezvények
Felelős: intézményvezető, pedagógusok

- **Pókaszeptki Sport Egyesülettel**

Kapcsolatrendszer működése

Együttműködési megállapodás

Sportlétesítmények közös használata

Diáksport és a futball utánpótlás csapatok egymás kölcsönös segítése

Felelős: intézményvezető, pedagógusok

10. Tanulmányok alatti vizsgák szabályai

A tanulmányok alatti vizsgák a következők:

10.1. Javítóvizsga

Ha a tanuló tanév végén bármely tantárgyból elégtelen osztályzatot kapott, a nevelőtestület határozata alapján javítóvizsgát tehet, **kivéve, ha háromnál több tantárgyból van elégtelen osztályzata.** Amennyiben a javítóvizsgán nem teljesíti a meghatározott követelményeket, vagy nem jelenik meg, évet ismételni köteles. Jogszabályi háttér: 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 64. § (7) bek. a) pontja. A javítóvizsgán elégséges osztályzatot kapott tanuló magasabb évfolyamba léphet.

10.2. Osztályozó vizsga

Egy adott tantárgyból a tanítási órák harminc százalékát meghaladja, és emiatt a tanuló teljesítménye tanítási év közben nem volt érdemjeggyel értékelhető, a tanítási év végén nem minősíthető, kivéve, ha a nevelőtestület engedélyezi, hogy osztályozóvizsgát tegyen.

Ha a tanuló hiányzása adott félévben meghaladja adott tantárgyból a 30%-ot, köteles a tantárgyból osztályozó vizsgát tenni; ha a két félévben összesen lépi át a 30%-ot, a tantestület dönthet az osztályozóvizsgáról, vagy a jegyek alapján történő értékelésről, ha az elégséges számú. Ha a hiányzás mértéke a tanévben meghaladja a 250 órát, a tanév végén nem osztályozható, magasabb osztályba való lépése csak sikeres osztályozó vizsga tétele mellett lehetséges. A vizsgára a tanulót a szülő írásban jelentkezteszi és felkészíti. Osztályozó vizsgát nem csak a közismereti, hanem valamennyi olyan, az adott évfolyamon tanított tantárgyból tenni kell, amelynek értékelése alól a tanuló nincs felmentve.

A vizsga **az adott** tárgyak **témaanyagát** tartalmazza.

A vizsga ideje: Az intézményi osztályozó vizsgát a félévi és év végi jegyek lezárását megelőző két hétben kell megszervezni.

10.3. Különbözeti vizsga

A tanulót a jogszabály értelmében megilleti az a jog, hogy a választható tantárgyak esetében a május 20-i határnappal, a következő tanévre más választható tantárgyat válasszon. Ennek feltétele a sikeres különbözeti vizsga. A különbözeti vizsga a tantárgyi követelmények optimumát kéri számon. A vizsgára a szülő jelentkezteszi és készíti fel a tanulót. A különbözeti vizsgák időpontját az igazgató határozza meg. Iskolaváltoztatás vagy külföldi tanulmányok magyarországi folytatása feltételeként írhatja elő az Intézmény a különbözeti vizsga letételét. Abból a tantárgyból vagy tantárgyrészből kell különbözeti vizsgát tennie a tanulónak, amelyet az Intézmény a megkezdni tervezett évfolyamtól alacsonyabb évfolyamon tanított, s amely tantárgy, tananyag ismerete feltétele a sikeres továbbhaladásnak, a magasabb évfolyamra lépésnek.

A különbözeti vizsga tantárgyainak, tartalmának meghatározása során mindig egyedileg kell az Intézmény vezetőjének határozatot hoznia a jelentkező tanuló ügyében.

10.4. Pótló vizsga

Amennyiben a tanuló neki fel nem róható okból nem jelent meg a vizsgán, vagy a vizsga letétele előtt távozott, a vizsgát megismételheti.

A tanulmányok alatti vizsgákkal kapcsolatos intézményi eljárásrend

- A vizsgát a tanév helyi rendjében meghatározott időszakban (vizsgaidőszak) lehet tenni, azzal, hogy az igazgató ettől eltérő időpontot is kijelölhet.
- A vizsga időpontjait az igazgató jelöli ki, melyet a helyben szokásos módon közzétesz.
- A vizsga időpontjáról (év, hónap, nap, óra, perc) és helyszínéről (cím, épület, terem száma) a vizsgázó, illetőleg a kiskorú tanuló esetén a szülő (gondviselő) minimum a vizsga kezdete előtt 10 nappal tértivevényes postai értesítést kap.
- Egy vizsgaidőszakban legfeljebb két évfolyam tananyagából tehető vizsga. Három évfolyam anyagából csak rendkívül indokolt esetben igazgatói engedéllyel lehet vizsgázni.
- Az osztályozó vizsga kérelemre történő letételét az igazgató engedélyezi. Az osztályozó vizsgára való jelentkezés az iskola titkárságán elérhető formanyomtatványon történik, az igazgató által meghatározottak és kihirdetettek szerint. A jelentkezési lapot a tanuló, valamint kiskorú tanuló esetében a gondviselő is aláírja). Az osztályozó vizsga napján a tanuló mentesül a tanórák látogatásának kötelezettsége alól.
- A vizsga követelményeit az iskola helyi tantárgyi tantervében foglaltak határozzák meg. A vizsga részletes követelményeiről a tanuló a vizsga előtt legalább 6 héttel írásbeli tájékoztatást kap.

Vizsgaforma, vizsgarészek

- szóbeli vizsga
- írásbeli vizsga

A tanulmányok alatti vizsgák különös – eljárási - szabályai

1. Az írásbeli vizsga időtartama – a szakvélemény alapján ettől eltérést lehetővé tevő esetek kivételével – tantárgyanként és évfolyamonként 45 perc.
2. Egy napon legfeljebb két írásbeli vizsgát lehet tenni.
3. A szóbeli vizsgát az iskola megfelelő szakos tanáraiból az igazgató által kijelölt vizsgabizottság előtt kell megtartani. A vizsgabizottság kérdező tanára lehetőleg az a tanár legyen, aki a tanulót előzőleg tanította.
4. Az elnöki teendőket az igazgató vagy a megbízottja látja el.
5. A vizsgán, az elnökön és a kérdező tanáron kívül még egy vizsgabizottsági tagnak jelen kell lennie.
6. A tanulónak az szóbeli vizsgán kihúzott tétel (ami több feladatból állhat) kidolgozására legalább 20 percet kell biztosítani.
7. A vizsgázó osztályzatát a két felelet százalékos átlaga alapján kell megállapítani.
8. Azt a vizsgázót, aki akár az írásbeli, akár a szóbeli vizsgán figyelmeztetés ellenére meg nem engedett eszközt használ, az igazgató a vizsga folytatásától eltilthatja, a vizsgaeredménye: elégtelen. Az indokolatlanul félbehagyott vizsgát úgy kell tekinteni, mint ami nem sikerült. Az önhibán kívüli; indokolt vizsgamegszakítás esetén módot kell adni, annak megisméltésére.
9. A vizsga a vizsgázó számára díjtalan.
10. A szabályosan megtartott vizsga nem ismételtető meg.
11. A vizsgáról jegyzőkönyv készül az elnök és a tagok aláírásával, melyet az iskola irattárában a jogszabályban meghatározott ideig kell őrizni.
12. A jegyzőkönyv vezetéséért és hitelességéért a vizsgabizottság elnöke felel.
13. A jegyzőkönyvben minden vizsgázót külön jegyzőkönyv nyomtatványon kell jegyezni.

14. A jegyzőkönyv melléklete a vizsgázó írásbeli dolgozata és feladatlapja, esetleg a diák szóbeli felkészülés alatti jegyzetei. Az írásbeli feladatlapot és jegyzetelés (vázlatkészítés) céljára kapott papírlapot az iskola körbélyegzőjével el kell látni. A tanuló és a szülő kérésre, egyeztetett időpontban a vizsgaelnök jelenlétében a vizsgadokumentumokba betekinthet, írásos megjegyzést fűzhet az értékeléshez, melyet jegyzőkönyvbe kell venni.
15. Az írásbeli dolgozatot a szaktanár piros tollal javítja, a hibák megjelölésével értékeli és aláírásával látja el. A javítás téves bejegyzéseit látható módon szignálva kell alkalmazni.
16. A vizsga eredményét a törzslapba és a bizonyítványba a jogszabályban meghatározott záradékokkal be kell vezetni.
17. Az vizsgaeredmény kihirdetésének legkésőbb a vizsgát, több vizsga esetén a legutóbb teljesített vizsgát követő második munkanapon meg kell történnie.

A vizsgaszabályzat hatálya

A vizsgaszabályzat az intézmény által szervezett tanulmányok alatti vizsgákra, azaz:

- osztályozó vizsgákra,
- különbözeti vizsgákra,
- javítóvizsgákra
- pótló vizsgára vonatkozik.

Hatálya kiterjed az intézmény valamennyi tanulójára:

- aki osztályozó vizsgára jelentkezik,
- akit a nevelőtestület határozatával osztályozó vizsgára utasít,
- akit a nevelőtestület határozatával javítóvizsgára utasít.

Kiterjed továbbá más intézmények olyan tanulóira

- akik átvételüket kérik az intézménybe és ennek feltételeként az intézmény igazgatója különbözeti vizsga letételét írja elő.

Kiterjed továbbá az intézmény nevelőtestületének tagjaira és a vizsgabizottság megbízott tagjaira.

11. A felvétel, vagy átvétel helyi szabályai

11.1. Az 1. évfolyamba lépés feltételei

Felvételt nyer az iskola első évfolyamára minden olyan tanuló, aki:

- az iskola beiskolázási körzetében állandó vagy ideiglenesen bejelentett lakásban él,
- illetve a fenntartó által előírt létszámkeretig minden gyermek, akinek szülei az intézményünket választották.

Túljelentkezés esetén előnyben részesülnek:

- a hátrányos helyzetű tanulók
- A beiratkozás módja:
- a jogszabály által előírt időpontban, az iskolában, a szükséges dokumentumok felmutatásával,
- a hivatalos beiratkozási időn túl írásbeli kérelem alapján, amelyben a szülő indokolja, hogy miért szeretné iskolánkba íratni gyermekét.
- A beiratkozáshoz szükséges feltétel:
- a törvény által előírt életkor
- a pedagógiai szakszolgálat szakvéleménye, ha az óvoda vizsgálatra küldte a leendő tanulót
- orvosi szakhatósági vizsgálat, vélemény mozgáskorlátozott tanulók esetében

Az átmenetet segítik:

- bemutató foglalkozások
- tájékoztató szülői értekezlet a leendő első osztályosok szüleinek
- óvodás gyermekek fogadása intézményünk látogatására – Ovis szombat
- leendő elsős tanítók játékos foglalkozástartása az óvodákban
- részvétel iskolai rendezvényeken

Fellebbezési lehetőségek:

- Amennyiben a gyermek nem nyert iskolánkba felvételt, a szülő a döntés közlésétől számított tizenöt napon belül a fenntartó képviselőjéhez (tankerület igazgatója) fordulhat jogorvoslatért.
11.2. Az intézménybe lépés magasabb évfolyamon

Magasabb évfolyamon felvételt nyerhet minden tanuló,

- Aki beiskolázási körzetünkbe költözött,
- körzeten kívüli tanuló abban az esetben, ha az osztályok létszáma ezt lehetővé teszi.
- a székhely és tagiskola közötti átíratkozás elbírálása az igazgató jogkörébe tartozik.

A felvétel során alkalmazott eljárás:

Az iskola vezetése elbeszélget a leendő tanulóval és a szülővel az iskolaváltás okairól, az iskola elvárásairól, házirendjéről. Az első tanórákon illetve dolgozatíráskor felmerülő hiányosságokat az osztálytanító illetve szaktanár irányításával a tanuló egyénileg pótolja. Ha a tanuló a második félévben érkezik és valamelyik tantárgyat addig nem tanulta, indokolt esetben egy teljes tanévet is kaphat a felzárkózásra.

Ha a tanuló külföldről érkezik, vagy előző iskolájában egyéni munkarendes volt, különbséti vizsgát köteles tenni az igazgató által meghatározott tantárgyakból.

11.3. Átlépés másik osztályba ugyanazon az évfolyamon belül

- Nem releváns

11.4. Az iskola magasabb évfolyamára lépés feltételei

- Az iskola magasabb évfolyamára lépésének a következő feltételei vannak
- Az intézmény tanulója 2-8. osztályig magasabb évfolyamra akkor léphet, ha az előírt követelményeket minden tantárgyból legalább elégségesre teljesítette.
- Évfolyamismétlés csak az első évfolyamon lehetséges a szülő kérésére.
- A tanuló a szokásostól eltérő továbbhaladásra is kaphat engedélyt. (Pl. 1 év alatt 2 év anyagát is elvégezheti.) Erre a munkaközösség javaslata alapján az iskolavezetés adhat engedélyt.
- Az évfolyamot megismételni köteles az a tanuló, aki az adott tanévben a javítóvizsgán nem felelt meg.
- Az évfolyamot megismételheti a tanuló szülői kérésre. Ebben az esetben a szülő május 31-ig írásban nyújtja be az iskola igazgatójának indokolt kérelmét. Az igazgató 8 napon belül írásban válaszol a kérelemre az osztályfőnök, szaktanár véleményének meghallgatásával. Döntése ellen a szülő 15 napon belül nyújthat be a fenntartónál jogorvoslatot.

Az iskola igazgatója a felvételi eljárásban a felvételtől, átvételtől tanuló jogviszonyt létesítő, vagy a kérelmet elutasító döntést hoz. Az iskola igazgatója köteles értesíteni a felvételi, átvételi kérelem elbírálásáról a szülőt a döntést megalapozó indokolással, a fellebbezésre vonatkozó tájékoztatással, továbbá átvétel esetén az előző iskola igazgatóját is. Az iskola igazgatója a felvételi, átvételi kérelem benyújtásával kapcsolatos ügyintézés, a határidő-számítás, a mulasztás elbírására és a kérelem benyújtásával kapcsolatos eljárás során a köznevelés rendszerében hozott döntésekkel kapcsolatos szabályok alapján jár el.

A kötelező felvételt biztosító iskola igazgatója a kormányhivataltól kapott nyilvántartás, a kijelölt iskola a megküldött szakértői vélemény vagy a kormányhivatal határozata alapján értesíti a gyermek

lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye szerint illetékes kormányhivatalt, ha a gyermeket az iskolába nem írták be.

Az iskola igazgatója értesíti a gyermek, tanuló lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye szerint illetékes kormányhivatalt, ha olyan gyermeket, tanköteles tanulót vett fel vagy át, akinek lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye nem a nevelési-oktatási intézmény székhelyén van.

A tanuló átvételére – a meghatározott kivétellel – a tanítási év során bármikor lehetőség van. Az átvételi kérelemhez a 22. § (4) bekezdésében felsorolt iratokat kell mellékelni.

Ha az általános iskolai tanuló úgy kíván iskolát váltani, hogy az iskolatípus változtatásával is jár, az átvételre a felvételre megállapított eljárás szerint kerülhet sor.

Az iskolába felvett gyermeket, tanulót – beleértve a egyéni munkarendes is – az iskola tartja nyilván. Az iskola a vele tanulói jogviszonyban álló és a 49. § (1)–(3) bekezdés szerint benyújtott kérelem alapján vendégtanulói jogviszony létesítésére engedélyt kapott tanulókról külön nyilvántartást vezet. Ha a tanköteles tanuló iskolát változtat, további nyilvántartása az átadó iskola értesítése alapján az átvevő iskola feladata. Az iskola nyilvántartásában marad az a tanköteles tanuló, aki iskolai tanulmányait külföldön folytatja. Az iskola kivezeti a nyilvántartásából azt a tanulót, akinek tanulói jogviszonya kérelmére a tankötelezettség megszűnését követően megszűnik.

Ha a tanköteles tanuló az általános iskola utolsó évfolyamának elvégzése után a középfokú iskolai felvételi eljárásban nem vett részt, az általános iskola igazgatója értesíti a tanuló lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye szerint illetékes kormányhivatalt, amely gondoskodik a tanuló tankötelezettségének teljesítését biztosító nevelés-oktatásban történő részvételéről.

A beiskolázási körzeten kívül érkezett tanuló felvétele

Az iskola beiratkozási körzetén kívül lakó tanulók felvételéről a szülő kérésének, a tanuló előző tanulmányi eredményének, illetve magatartás és szorgalom érdemjegyeinek, valamint az adott évfolyamra járó tanulók létszámának figyelembe vételével az iskola igazgatója dönt.

Ha a körzeten kívül tanuló az 1–3. évfolyamra jelentkezik, vagy ha a 4–8. évfolyamon tanév végi osztályzatának átlaga 3,5 alatt van, illetve magatartása vagy szorgalma rossz, hanyag, változó minősítés, a döntés előtt kikéri az intézményvezető és az érintett évfolyam osztályfőnökének véleményét.

Ugyancsak ezt kell tenni akkor, ha a beiskolázási körzeten kívül lakó tanuló előzőleg már iskolánk tanulója volt, de tanulmányi eredménye, magatartása vagy szorgalma a fentebb leírtak szerint alakul. Ilyen esetben az iskola igazgatója e vélemények figyelembevételével dönt arról, hogy az érintett tanuló folytathatja-e tanulmányait iskolánkban, vagy jelentkeznie kell a lakóhelye szerint illetékes iskolában. A döntésről a szülőt értesíteni kell.

12. Az elsősegélynyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv

Az elsősegély azonnali segítségnyújtás vagy beavatkozás, amelyet a sérült kap valamely sérülésére vagy hirtelen egészségkárosodása miatt, a mentők, orvos vagy más személy megérkezése előtt.

Az elsősegélynyújtás képessége tudáson, begyakorláson és tapasztalaton alapul.

Egy elsősegély tanfolyam nagyban növeli az önbizalmat és cselekvőképességet. Az ott kapott alapos felkészítés segít uralkodni az érzelmek, és sok nehéz helyzetben átsegít. Az iskolai balesetek számának utóbbi időben való növekedése, valamint a szakszerű ellátása a sérülteknek, megkívánja, hogy az iskolai oktatásban nagyobb hangsúlyt kapjon az elsősegélynyújtás.

Jó alkalmat teremtenek az iskolai egészségnapok nagyszámú tanulócsoporthoz előtti szemléltető elsősegélynyújtó ismeretanyag bemutatására.

Fontos, hogy az iskola megfelelő számú elsősegélynyújtó ládával rendelkezzen, melyet nemcsak a mindennapok, de a kirándulások, és egyéb rendezvények (pl. hulladékgyűjtés során) alkalmával is tudnak használni.

- Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának célja, hogy a tanulók
  - ismerjék meg az elsősegélynyújtás fogalmát;
  - ismerjék meg az élettannal, anatómiával kapcsolatos legfontosabb alapfogalmakat;
  - ismerjék fel a vészhelyzeteket;
  - tudják a leggyakrabban előforduló sérülések élettani hátterét, várható következményeit;
  - sajátítsák el a legalapvetőbb elsősegély-nyújtási módokat;
  - ismerkedjenek meg a mentőszolgálat felépítésével és működésével;
  - sajátítsák el, mikor és hogyan kell mentőt hívni.
- Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos kiemelt feladatok:
  - a tanulók korszerű ismeretekkel és az azok gyakorlásához szükséges készségekkel és jártasságokkal rendelkezzenek elsősegély-nyújtási alapismeretek területén;
  - a tanulóknak bemutatjuk és gyakoroltatjuk velük elsősegélynyújtás alapismereteit;
  - a tanulók az életkoruknak megfelelő szinten - tanórai és a tanórán kívüli (egyéb) foglalkozások keretében – foglalkoznak az elsősegélynyújtással kapcsolatos legfontosabb alapismeretekkel.
- Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos feladatok megvalósításának elősegítése érdekében:
  - az iskola kapcsolatot épít ki külső szakemberekkel, szervezetekkel;
  - tanulóink bekapcsolódnak az elsősegély-nyújtással kapcsolatos iskolán kívüli vetélkedőkbe;
  - támogatjuk a pedagógusok elsősegély-nyújtási ismeretekkel foglalkozó továbbképzésekre való jelentkezését.

- Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítását elsősorban a következő tevékenységformák szolgálják:
  - a helyi tantervben szereplő tantárgyak tananyagaihoz kapcsolódó alábbi ismeretek:

TANTÁRGY	ELSŐSEGÉLY-NYÚJTÁSI ALAPISMERETEK
Biológia	<ul style="list-style-type: none"> - rovarcsípések - légúti akadály - artériás és ütőeres vérzés - komplex újraélesztés
Kémia	<ul style="list-style-type: none"> - mérgezések - vegyszer okozta sérülések - savmarás - égési sérülések - forrázás - szénmonoxid mérgezés
Fizika	<ul style="list-style-type: none"> - égési sérülések - forrázás
Testnevelés	<ul style="list-style-type: none"> - magasból esés

- az ötödik – nyolcadik évfolyamon az osztályfőnöki órák tanóráin feldolgozott elsősegély-nyújtási ismeretek: teendők közlekedési baleset esetén, segítségnyújtás balesetknél; a mentőszolgálat felépítése és működése; a mentők hívásának helyes módja; valamint az iskolai egészségügyi szolgálat (iskolaorvos, védőnő) segítségének igénybe vétele az ötödik – nyolcadik évfolyamon egy-egy osztályfőnöki óra megtartásában az elsősegély-nyújtási alapismeretekkel kapcsolatosan.
- Az egészségnevelést szolgáló egyéb (tanórán kívüli) foglalkozások:
  - minden évben egy alkalommal elsősegély-nyújtási bemutatót szervezünk a tanulóknak, a védőnő, iskolaorvos bevonásával
  - évente egy egészségvédelemmel, helyes táplálkozással, elsősegélynyújtással foglalkozó projektnap (téma nap) szervezése az alsó és a felső tagozatos tanulók számára.

PÓKASZEPETKI FESTETICS KRISTÓF ÁLTALÁNOS ISKOLA

HELYI TANTERV

1. A választott kerettanterv megnevezése és jellemzői

A választott kerettanterv megnevezése, jellemzői

Az iskola szakmailag önálló, maga rendelkezik a törvényi elvárásoknak megfelelően a nevelő-oktató munkájának tervezéséről. Amelynek célja az, hogy az iskolában zajló tanítási-tanulási folyamatot ténylegesen a tanulók életkori sajátosságaihoz, érdeklődésükhöz igazítva lehetőséget biztosítson az egyéni adottságok, a fejlődési ütem tiszteletben tartására a tanulási folyamat egyénre szabott, differenciált szervezésével.

Feladatvállalásunk megegyezik az állam illetve a fenntartó által előírt köznevelési feladatokkal, ám működésünket tekintve fokozottan nyitottak vagyunk a tanulásban akadályozott, a szociálisan hátrányt szenvedő, a sajátos nevelési igényű tanulók felé.

Iskolánk kötelező beiskolázási körzetű intézmény.

Nyitott azokra a 6-16 éves korú sajátos nevelési igényű, fogyatékkal élő, enyhén érzékszervi és mozgásszervi fogyatékkal élő, szociálisan hátrányos helyzetű tanulók fogadására, akiket integrálni tudunk a többségi iskola normál tanterve alapján, illetve a sajátos nevelési igényű tanulók tagozatán fejleszteni tudunk.

*Az iskola gyakorlatában az integrált **tanulók** az osztály állandó tagjai, minden foglalkozáson, egyúttal képeségeiknek megfelelő mértékben, társaikkal együtt részt vesznek.*

Az iskolai nevelő és oktató munka tartalmi átszervezése hosszabb ideig tartó folyamat. A különböző évfolyamokon jelenleg eltérő követelmények szerint folyik az oktatás.

A 2011. évi CXC köznevelési törvény alapján

Az alapfokú nevelés- oktatás szakasza	1-2.	Alsó tagozat
	3-4.	
	5-6.	Felső tagozat
	7-8.	

Életbe lépő tantervek 2020. szeptemberétől

	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
2019/20	K	K	K	K	K	K	K	K
2020/21	NAT 2020	K	K	K	NAT 2020	K	K	K
2021/22	NAT 2020	NAT 2020	K	K	NAT 2020	NAT 2020	K	K
2022/23	NAT 2020	NAT 2020	NAT 2020	K	NAT 2020	NAT 2020	NAT 2020	K
2023/24	NAT 2020	NAT 2020	NAT 2020	NAT 2020	NAT 2020	NAT 2020	NAT 2020	NAT 2020

K = a kerettantervnek megfelelően 2013 szept. helyi tanterv
NAT 2020= a 2020. évi törvénymódosítás és a NAT 2020 alapján felülvizsgált helyi tanterv
A kerettantervek közül az alábbiakat alkalmazzuk:

Tantárgy megnevezése	Változat
Magyar nyelv és irodalom	A változat
Matematika	B változat
Fizika	B változat
Kémia	B változat
Biológia-egészségtan	A változat
Ének-zene felső tagozat	A változat
Ének-zene alsó tagozat	A változat
Technika	B változat

2. Kötelező tanórai foglalkozások

Normál tantervű osztályok

3. Nem kötelező tanórai foglalkozások megtanítandó és elsajátítandó tananyaga

A **szabadon tervezhető órák** beépítése a kötelező tanórai foglalkozások óraszámába van.
A tantárgyak kerettantervben meghatározottakon felüli kötelező tanórai foglalkozásainak tananyagát és követelményeit a tantárgyak helyi tanterve tartalmazza.

Az **egyéb foglalkozások** tananyagát és követelményeit az intézményvezető által szignált foglalkozási tervek tartalmazzák.

4. Kötelező, kötelezően választandó vagy szabadon választható tanórai foglalkozások megnevezése, óraszámai

Az iskola bizonyos *tantárgyak* esetében választást kínálhat fel a tanulóknak. Ebben az esetben a tanuló, tanuló szülője az iskolába lépéskor a jelentkezéssel egy időben választ e tárgyak közül. Ez a választás a tanulmányi idő végéig tart.

Amennyiben valamilyen oknál fogva a szülő e választását felülbírálja és élni kíván változtatási jogával, úgy ezt írásban kell kezdeményeznie a megelőző tanév május 20-ig a törvényes előírások alapján. Az iskola vezetősége a tanulót nevelő-oktató **pedagógusok** véleményének kikérésével hozza meg döntését, melynek feltétele a különbözeti vizsga letétele. A különbözeti vizsga a követelmények optimum szintjét kéri számon.

A tanuló az iskola kínálatából egyéb foglalkozásokat is választhat. Ezekre a tantárgyválasztás szabályai vonatkoznak. Abban az esetben, ha a foglalkozáson való aktív részvétel előzetes ismeretekhez is köthető, úgy a változtatásnál előzetes ismeretek felmérése szükséges.

A 2013/14-es tanévtől Óraterv a kerettantervhez (KIFUTÓ RENDSZERBEN)

Óraterv a helyi tantervhez – 1–4. évfolyam				
Tantárgyak	1. évf.	2. évf.	3. évf.	4. évf.
Magyar nyelv és irodalom	7+1	7	6+1	6+1
Idegen nyelvek	1	1	1	2+1
Matematika	4	4+1	4+1	4
Erkölcstan	1	1	1	1
Környezetismeret	1	1	1	1
Ének-zene	2	2	2	2
Vizuális kultúra	2	2	2	2
Életvitel és gyakorlat	1	1	1	1
Testnevelés és sport	5	5	5	5
Informatika	0	0	0	1
Szabadon tervezett órakeret	2	2	3	3
Rendelkezésre álló órakeret	25	25	25	27
Heti tanulói terhelhetőség maximuma	30	30	30	35
Az osztályok számára engedélyezett időkeret	52	52	52	55
Tervezett további időkeret tanórán kívül	27	27	27	28
Egyéb tanórán kívüli foglalkozások	aerobic, rajz, természetjáró szakkör, korrepetálás, énekkar, napközi, egyéni foglalkozás			aerobic, rajz, természetjáró szakkör, énekkar, korrepetálás, napközi, egyéni foglalkozás
<p><i>Az idegen nyelv oktatása (angol, német) kis csoportokban folyik.</i> Az egyéb tanórán kívüli foglalkozások kínálata az évek során változhat, a választék bővíthet, az aktualitásukat veszített programok kikerülnek a kínálatból. A változásokat rögzítjük a pedagógiai programunkban. Ha pályázati lehetőség nyílik új szakkörök indítására, azokkal színesítjük tanulóink számára a kínálatot. A kisebb létszámú csoportokban végzett munkával a jártasságok, készségek megszerzését preferáljuk</p>				

Óraterv a helyi tantervhez – 5–8. évfolyam (KIFUTÓ RENDSZERBEN)				
Tantárgyak	5. évf.	6. évf.	7. évf.	8. évf.
Magyar nyelv és irodalom	4	4+1	3+1	4
Idegen nyelvek	3	3	3	3
Matematika	4	3+1	3+1	3+1
Etika	1	1	1	1
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	2	2	2	2
Természetismeret	2+1	2+1		
Fizika			2	1+1
Kémia			1+0,5	2
Biológia-egészségtan			2	1+1
Földrajz			1+0,5	2
Ének-zene	1	1	1	1
Hon- és népismeret	1			
Vizuális kultúra	1	1	1	1
Informatika	0+1	1	1	1
Technika, életvitel és gyakorlat	1	1	1	
Testnevelés és sport	5	5	5	5
Osztályfőnöki	1	1	1	1
Szabadon tervezett órakeret	2	3	3	2
Rendelkezésre álló órakeret	28	28	31	31
Heti tanulói terhelhetőség max.	35	35	35	35
Az osztályok számára engedélyezett időkeret	51	51	56	56
Tervezett további időkeret tanórán kívül	23	23	25	25
Egyéb tanórán kívüli foglalkozások	<i>(angol, német) órák csoportbontásban, informatika-technika 5-7. osztályban, ill. 8. osztályban informatika-matematika csoportbontásban, énekkar, közlekedéssmereti szakkör, nyelvi szakkörök, sportszakkör, honismereti, matematika és magyar felvételi előkészítő szakkör, természetjáró szakkör, korrepetálás, tanulószoba, egyéni foglalkozás</i>			
Az egyéb tanórán kívüli foglalkozások kínálata az évek során változhat, a választék bővíthet, az aktualitásukat veszített programok kikerülnek a kínálatból. A változásokat rögzítjük a pedagógiai programunkban. Ha pályázati lehetőség nyílik új szakkörök				

indítására, azokkal színesítjük tanulóink számára a kínálatot. A kisebb létszámú csoportokban végzett munkával a jártasságok, készségek megszerzését preferáljuk

Óraterv a NAT 2020-hoz – 1–4. évfolyam

Óraterv a helyi tantervhez – 1–4. évfolyam				
Tantárgyak	1. évf.	2. évf.	3. évf.	4. évf.
Magyar nyelv és irodalom	7+1			
Idegen nyelvek	1			
Matematika	4			
Etika/hit és erkölcsstan	1			
Környezetismeret				
Ének-zene	2			
Vizuális kultúra	2			
Technika és tervezés	1			
Testnevelés és sport	5			
Digitális kultúra	0			
Összesen	22			
Kötelező óraszám	22			
Szabadon tervezhető óra	2			
Maximális órakeret	24			
Egyéb tanórán kívüli foglalkozások	aerobic szakkör, rajz szakkör, természetjáró szakkör, korrepetálás, napközi, egyéni foglalkozás			aerobic, rajz, természetjáró szakkör, korrepetálás, napközi, egyéni foglalkozás
<p><i>Az idegen nyelv oktatása(angol, német) kis csoportokban folyik.</i> Az egyéb tanórán kívüli foglalkozások kínálata az évek során változhat, a választék bővíülhet, az aktualitásukat veszített programok kikerülnek a kínálatból. A változásokat rögzítjük a pedagógiai programunkban. Ha pályázati lehetőség nyílik új szakkörök indítására, azokkal színesítjük tanulóink számára a kínálatot. A kisebb létszámú csoportokban végzett munkával a jártasságok, készségek megszerzését preferáljuk</p>				

Óraterv a NAT 2020-hoz – 5–8. évfolyam

Óraterv a helyi tantervhez – 5–8. évfolyam				
Tantárgyak	5. évf.	6. évf.	7. évf.	8.évf.
Magyar nyelv és irodalom	4			
Idegen nyelv	3			
Matematika	4			
Hit és erkölcsstan	1			
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	2			
Természettudomány	2			
Fizika				
Kémia				
Biológia				
Földrajz				
Ének-zene	2			
Hon- és népismeret	1			
Vizuális kultúra	1			
Digitális kultúra	1			
Technika és tervezés	1			
Testnevelés	5			
Osztályfőnöki	1			
Összesen	27			
Kötelező óraszám	27			
Szabadon tervezhető óra	1			
Maximális órakeret	28			
Egyéb tanórán kívüli foglalkozások	énekkar, közlekedéssismereti szakkör, nyelvi szakkörök, sportszakkör, média szakkör, gépirás szakkör matematika és magyar felvételi előkészítő szakkör, természetjáró szakkör, korrepetálás, tanulószoba, egyéni foglalkozás			
Az (angol, német) illetve digitális kultúra-technika és tervezés 5-7. osztályban órák csoportbontásban. Az egyéb tanórán kívüli foglalkozások kínálata az évek során változhat, a választék bővíthet, az aktualitásukat veszített programok kikerülnek a kínálatból. A változásokat rögzítjük a pedagógiai programunkban. Ha pályázati lehetőség nyílik új szakkörök indítására, azokkal színesítjük tanulóink számára a kínálatot. A kisebb létszámú csoportokban végzett munkával a jártasságok, készségek megszerzését preferáljuk				

5. Oktatásban alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei

Tankönyveink, taneszközeink kiválasztása igen nagy odafigyelést igénylő folyamat.

Minthogy az alsó tagozatban az alapozást tekintjük elsődleges feladatunknak, ehhez olyan tankönyveket és taneszközöket kell használnunk, melyek vállalt feladataink megvalósításához legközelebb visznek. Meg kell felelnünk annak a követelménynek is, hogy akármilyen okból tőlünk eltávozó tanítványunk be tudjon illeszkedni másik általános iskola rendszerébe. Feladatunk az igen tehetségesek eredményességének növelése, versenyeztetése is.

Ennél sokkal gyakoribb feladatunk a fejlesztésre szoruló tanulók felzárkóztatása és/vagy folyamatos fejlesztése. Munkánk akkor szervezhető a legjobban, ha ezeket a feladatokat egy alapkönyvből és hozzá csatolt könyvekből és egyéb tankönyvnek nem minősülő oktatási segédeszközökből építjük fel az általunk használt információhordozók rendszerét.

Iskolánk pedagógusai a helyi tanterv alapján, e fejezet rendelkezéseinek betartásával, a munkaközösségek véleményének kikérésével választják meg az alkalmazott tankönyveket, tanulmányi segédleteket.

A tankönyvrendelés összeállításánál az alábbi elveket érvényesítjük:

- Pedagógusaink a tankönyvválasztásnál hivatalos tankönyvjegyzékben szereplő tankönyvek köréből választanak.
- A tankönyvrendelésbe a pedagógus csak olyan tankönyv felvételét javasolhatja, amely megfelel az alkalmazott tantervnek, és amelyet a tantárgy tanulása során a tanulók rendszeresen használnak.
- Iskolánkban a nevelő-oktató munka során a pedagógusok csak olyan nyomtatott taneszközöket /tankönyv, munkafüzet, térkép/ stb. használnak a tananyag feldolgozásához, amelyeket a miniszter hivatalosan tankönyvvé nyilvánított.
- Iskolánk tankönyvellátásánál a vonatkozó jogszabályokat vesszük figyelembe.

A taneszközrendelés összeállításánál az alábbi elveket érvényesítjük:

1. A nyomtatott taneszközökön túl néhány tárgynál egyéb eszközökre is szükség van /pl. tornafelszerelés, rajzfelszerelés, technika felszerelés stb./

2. Az egyes évfolyamokon a különféle tantárgyak feldolgozásához szükséges kötelező tanulói taneszközöket a nevelők szakmai munkaközösségei /illetve ahol nincs munkaközösség, ott az egyes szaktanárok/ határozzák meg az iskola helyi tanterve alapján.

3. A kötelezően előírt taneszközökről a szülőket minden tanév előtt /a megelőző tanév májusában / tájékoztatjuk. A taneszközök beszerzése a tanév kezdetére a szülők kötelessége.

4. A taneszközök kiválasztásánál a következő szempontokat vesszük figyelembe:

- A taneszköz feleljen meg az iskola helyi tantervének
- Az egyes taneszközök kiválasztásánál azokat az eszközöket kell előnyben részesíteni, amelyek több tanéven keresztül használhatók.
- A taneszközök használatában az állandóságra törekszünk, új taneszköz használatát csak nagyon szükséges, az oktatás minőségét lényegesen jobbító esetben vezetünk be.
- Tartalmazza a tantárgyi követelményeknek, megfelelő tananyagot, illeszkedjenek a tantervhez, legyenek áttekinthetők, lényegre törők.

- Legyenek felmenő rendszerben egymásra épülők.
- Benne a tananyag elrendezése szemléletes és logikus.
- Legyen alkalmas a tanulók munkájának irányítására a tanulás egy-egy szakaszában.
- Tartalmazzon gondolkodtató, változatos feladatokat
- A különböző tantárgyak sajátosságainak megfelelően segítse a tanulási technikák elsajátítását.
- Adjon lehetőséget a differenciált foglalkoztatásra, fejlesztésre.
- Adjon lehetőséget az önálló tanulói munkáltatásra.
- Legyen alkalmas a tanult ismeretek gyakorlására, alkalmazására.
- Segítse a megértést, az önellenőrzés képességének fejlesztését.
- Jól látható, esztétikus fotókkal, ábrázolásokkal illusztrált legyen.
- Megjelenése tetszetős, esztétikus legyen.
- A szaktanár választása alapján a tanulók és a szülők javaslatainak, véleményének figyelembevételével kerüljenek használatba.
- A szülők által megfizethető legyen.

5. Az iskola arra törekszik, hogy saját költségvetési keretéből, illetve egyéb támogatásokat felhasználva egyre több nyomtatott taneszközt szerezzen be az iskolai könyvtár számára. Ezeket, a taneszközöket a szociálisan hátrányos helyzetű és az azt igénylő tanulók ingyenesen használhatják.

6. A kiválasztás lépései, elvei:

- Áttekintjük a hivatalos tankönyvlistát.
- Előnyben részesítjük megrendelésnél azt a tankönyvcsaládot, amely több évfolyamra szól, és az adott tantárgy valamennyi részterületére kidolgozott.
- A kapott könyveket megvizsgáljuk a tartalmukon kívül abból a szempontból is, mennyire felelnek meg tanítványaink fejlettségi szintjének, milyen mértékben szolgálják a tantervi követelményekben rögzített ismeretek, készségek, képességek fejlesztését.
- Tanítási év közben a meglévő, megrendelt tankönyveket, taneszközöket a nevelő nem változtathatja meg.
- A tankönyvrendelet 27. § (6) bekezdése szerint az iskola igazgatója a Nemzeti alaptanterv felmenő rendszerű bevezetésével érintett iskolai évfolyamokon bármely tantárgyhoz csak olyan tankönyvet rendelhet, amelyiknek a tankönyvvé nyilvánítása az új kerettantervek alapján történt. Abban az esetben, ha adott tantárgyhoz nem adtak ki új kerettantervet, vagy az új kerettantervhez nem szerepel tankönyv a hivatalos tankönyvjegyzéken, az iskola a régi könyvek közül választhat
- Az alkalmazott tankönyveket, taneszközöket használjuk mindaddig, amíg velük szemben komoly szakmai, pedagógiai kifogás nem merül fel.

6. A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósításának részletes szabályai

6.1. Az alsó tagozat pedagógiai feladatainak megvalósítása

Az 1-2. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

- az óvodából az iskolába került gyermekek mind teljesebb körű megismerése. Munkaformái: - óvodai csoportok tanítók által történő látogatása,- óvónők látogatása az első osztályban, - Ovis szombat,
- **az óvodából az iskolába való átmenet zökkenőmentessé tétele**
- az iskolai élet normáinak, szabályainak megismerése, az ezekhez igazodó viselkedésformák megalapozása
- szabálytudat fejlesztése
- **kapcsolatteremtő készség fejlesztése**
- olvasás, írás, számolás, kommunikációs képességek megalapozása

- az óvodában fel nem tárt iskolában jelentkező problémák, zavarok szűrése
- fokozatosan átvezetjük a gyermeket az óvoda játékközpontú cselekvéseiből az iskolai tanulás tevékenységeibe
- Helyes magatartásformák megismertetése, gyakoroltatása
- az önismeret alakításával, a fejlesztő értékelés és önértékelés képességének fejlesztésével, az együttműködés értékének tudatosításával a családban, a társas kapcsolatokban, a barátságban, a csoportban
- a mozgásigény kielégítésével, a mozgáskultúra, a mozgáskoordináció, a ritmusérzék és a hallás fejlesztése
- **az előbbieken kapcsán a célirányos, tervezett fejlesztés, korrekció elindítása; ezzel hátránykompenzálás, az esélyegyenlőség megteremtésére való törekvés**

A 3-4. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

Az alsó tagozat harmadik-negyedik évfolyamán meghatározóvá válnak az iskolai teljesítmény-elvárások által meghatározott tanítási-tanulási folyamatok. Fokozatosan előtérbe kerül a Nat elveiből következő motiválási és a tanulásszervezés folyamat.

- az előbbieken felsoroltak folyamatos fejlesztése
- az olvasás, írás, számolás és kommunikációs képességek erősítése
- a tanulási stratégiák megválasztásában kitüntetett szempont: az életkori jellemzők figyelembevétele; az ismeretek tapasztalati megalapozása és az ismeretszerzés deduktív útjának bemutatása,
- a kreativitás fejlesztése; az írásbeliség és a szóbeliség egyensúlyára való törekvés; a tanulók egészséges terhelése, érési folyamatuk követése, személyre szóló, fejlesztő értékelésük;
- fokozatosan kialakítjuk, bővítjük az együttműködésre építő kooperatív-interaktív tanulási technikákat és a tanulásszervezési módokat;
- a biztonságos szóbeli és írásbeli nyelvhasználat és az alapvető képességek, készségek elsajátításával; a mentális képességek célirányos fejlesztésével; az önálló tanulás és az önművelés alapozásával
- a személyiség erkölcsi arculatának értelmi és érzelmi alapozásával; helyes magatartásformák megismertetésével és gyakoroltatásával;
- továbbfejleszhető tudás és képességek biztosítása a NAT műveltségterületeihez

6.2. A felső tagozat pedagógiai feladatainak megvalósítása

Az 5-6. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

A felső tagozaton folyó nevelés-oktatás feladata elsősorban a sikeres iskolai tanuláshoz, a tanulási eredményességhez szükséges kulcskompetenciák, képesség-együttesek és tudástartalmak megalapozásának folytatása.

Átmenet a 4. osztályból az 5. osztályba

A negyedik és ötödik osztályfőnökök és szaktanárok folyamatosan konzultálnak egymással, egyeztetik a tananyagot és a követelményrendszert, nyomon követik a gyermek szellemi és fizikai fejlődését.

Megbeszélik a hátrányos helyzetű, tanulási nehézségekkel és magatartási zavarokkal küzdő gyermekek, az SNI és a HHH gyermekek felzárkóztatásának, integrációjának pedagógiai módszereit,

a tehetséges tanulók továbbfejlesztésének lehetőségeit. Tevékenységüket gyógypedagógus szakember és logopédus is segíti.

5-6. évfolyam

- tovább folyik az előző szakaszokon megkezdett képességfejlesztő munka, a kulcskompetenciák megalapozása
- elsőrendű a korábbi szakaszokban megalapozott készségek, képességek megszilárdítása, együttműködési készség fejlesztése, csoport-és páros munka alkalmazása
- a biztonságos szóbeli és írásbeli nyelvhasználat és az alapvető képességek, készségek elsajátítása; a mentális képességek célirányos fejlesztése; az önálló tanulás segítő módszerek megismertetése
- a mozgásigény kielégítésével, a mozgáskultúra, a mozgáskoordináció, a ritmusérzék és a hallás fejlesztésével; a koncentráció és a relaxáció képességének alapozása
- Az egészséges életvitel kialakításához szükséges ismereteiket fokozatosan bővítjük
- a tanítási tartalmak feldolgozásának folyamatában figyelembe veendő, hogy a 10-12 éves gyermekek gondolkodása még erősen kötődik az érzékelés útján szerzett tapasztalatokhoz

A 7-8. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

A felső tagozat hetedik-nyolcadik évfolyamán folyó nevelés-oktatás alapvető feladata - a változó és egyre összetettebb tudástartalmakkal is összefüggésben - a már megalapozott kompetenciák továbbfejlesztése, bővítése, az életen át tartó tanulás és fejlődés megalapozása, valamint az, hogy fektessen hangsúlyt a pályaválasztásra, pályaaorientációra. A gimnázium hetedik-nyolcadik évfolyamán folyó nevelés-oktatás alapvető feladata – a változó és egyre összetettebb tudástartalmakkal is összefüggésben – a már megalapozott kompetenciák továbbfejlesztése, bővítése, az életen át tartó tanulás és fejlődés megalapozása, valamint az, hogy fektessen hangsúlyt a pályaválasztásra, pályaaorientációra.

- a tanulók ismeretszerzési folyamatában előtérbe kerül az elvont fogalmi és az elemző gondolkodás
- ezek fejlesztése a szaktárgyi órákon a szaktanárok által történik
- Folyamatosan fejlesztjük a mozgáskultúrájukat, mozgáskoordinációjukat
- hangsúlyt fektetünk az értelmi és érzelmi intelligencia mélyítésére
- az egészséges életvitel kialakításához, a prevenció ismeretek elsajátításával kívánunk hozzájárulni;
- mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz,
- **kiemelt figyelmet fordítunk a tovább tanulásra való felkészítésre, melyet a halmozottan hátrányos helyzetű diákok számára egyéni fejlesztési programokkal segítünk.**

7. A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módja

Az iskola **mindennapos testnevelési órakeről szóló programja** a helyi lehetőségekből kiinduló, reális, fenntartható célkitűzés, mivel a program iskolánk minden tanulójának egész éven át lehetőséget ad a rendszeres mozgásra. A program figyelembe veszi a helyben felkínálható iskolán kívüli lehetőségeket is.

A mindennapos testnevelésben lehetőség van arra, hogy a tanulóhoz szükséges tulajdonságokat megerősítsük: legyen erős, kitartó, sportszerű, becsületes és szorgalmas, ne legyen fáradékony, bírja a tanulással járó idegi és fizikai terhelést.

Célunk:

- Tanulóinkban felkelteni, illetve erősíteni a rendszeres testmozgás, az egészséges életmód iránti igényt, elsajátíttatni az ehhez szükséges elméleti és gyakorlati tudnivalókat, ismereteket.
- Tudatosítani a tanulóknál a saját szervezetük felépítésének és működésének alapfokú tudnivalóit.
- A testnevelés, sport segítségével kialakítani a tanulóknál a mindennapi élethez szükséges alapvető tulajdonságokat, készségeket: akaraterő, szorgalom, kitartás, becsületesség, szabályok betartása, a társak tisztelete, segítése, a csapatmunka szerepe, az idegi és fizikai állóképesség, az egészséges önbizalom, a céltudatosság stb.
- A mindennapos testnevelés tematikáját **a testnevelés helyi tantárgyi programja** tartalmazza.

8. Komplex intézményi mozgásprogram

1. Egészséges életmód-tréningek épüljenek be a kötelező iskolai programokba (sport- és egészségnap, részvétel a különféle helyi szervezésű fitnesz és más sportprogramokon).
2. A mozgásos tevékenységek a tantárgyi jellegnek és az életkori sajátosságoknak megfelelően épüljenek be az óratervi órákba.
3. Az egész napos iskolai (szabadidős), napközis és tanulószobai foglalkozásokon a foglalkozási programban (tervben) foglaltak szerint, míg a különféle szabadidős tevékenységekben azok időkeretének minimum 33 %-ában a testmozgás különféle formái dominálnak a tematikai-tárgyi jelleghez igazodóan.
4. Az egyéb foglalkozásokon – a tantárgyfelosztás keretei között – változatos programok keretében képviseltesék magukat a sportfoglalkozások (sportszakkör stb.).
5. Az intézmény horizontális kapcsolatrendszerének keretében az iskolai sportegyesülettel illetve a településen működő más sporttevékenységgel foglalkozó társadalmi szervezetekkel, továbbá az iskolai működést támogatni hivatott alapítvánnyal alakuljon ki stratégiai együttműködés az iskola tanulóinak mozgáskultúráját fejleszteni hivatott programok támogatása céljából.
6. A tanulmányi kirándulások és táborok egyik központi eleme legyen a mozgás és az egészségtudatos életmódra nevelés.
7. Az uniós és a központi költségvetési források kimerítésével, az ezekre épülő anyagi alapokra támaszkodva a legkülönbözőbb sportprogramok kerüljenek megszervezésre.

8. A tanulók fizikai állapotának méréséből fakadó tapasztalatok épüljenek be a szabadidős és sporttevékenységek terén a mozgásprogramokba.

9. A választható tantárgyak, foglalkozások, továbbá ezek esetében a pedagógusválasztás szabályai

Az iskola bizonyos *tantárgyak* esetében választást kínálhat fel a tanulóknak. Ebben az esetben a tanuló, tanuló szülője az iskolába lépéskor a jelentkezéssel egy időben választ e tárgyak közül. Ez a választás a tanulmányi idő végéig tart.

Amennyiben valamilyen oknál fogva a szülő e választását felülbírálja és élni kíván változtatási jogával, úgy ezt írásban kell kezdeményeznie a megelőző tanév május 20-ig a **jogszabályi** előírások alapján. Az iskola vezetősége a tanulót nevelő-oktató **pedagógusok** véleményének kikérésével hozza meg döntését, melynek feltétele a különbözőzeti vizsga letétele. A különbözőzeti vizsga a követelmények optimum szintjét kéri számon.

A tanuló az iskola kínálatából egyéb foglalkozásokat is választhat. Ezekre a tantárgyválasztás szabályai vonatkoznak. Abban az esetben, ha a foglalkozáson való aktív részvétel előzetes ismeretekhez is köthető, úgy a változtatásnál előzetes ismeretek felmérése szükséges.

Április 15-ig tájékoztatás- május 20-ig felmérés a szabadon választott tanórákon való részvételt és a etika/hit és erkölcsstan – szülő írásban jelenti be.

A választható tantárgyak (angol, német) esetében diákjainknak lehetőséget adunk, hogy megjelöljék, melyik nyelvet szeretnék kezdeni, tanulni 1. osztálytól tantárgyi keretben.

A választható foglalkozásokra jelentkezést a tanulók és a szülők aláírásukkal megerősítik.

Az egyéb felhasználható órakeret elosztásáról a választható tantárgyrendszer és a csoportbontások alkalmazásával az éves tantárgyfelosztás során a nevelőtestület határoz.

Egyéb tanórán kívüli foglalkozások

Választható foglalkozások.

- Idegen nyelv (angol vagy német) 1.-3. évfolyamon heti 1 óra
- Második idegen nyelv 7–8. évfolyamban heti 1 óra szakköri keretben (a választás feltétele legalább jó érdemjegy a kötelező idegen nyelv tantárgyából)
- Szakkörök: közlekedéismereti, énekkar, média, gépírás, honismereti, angol, német, rajz, természetjáró, aerobic, magyar felvételi előkészítő, matematika felvételi előkészítő

10.A tanuló tanulmányi munkájának írásban, szóban vagy gyakorlatban történő ellenőrzési és értékelési módja, az értékelés diagnosztikus, szummatív és fejlesztő formái, továbbá a tanulók írásbeli és szóbeli beszámoltatásának formái

10.1. Ellenőrzés

Az ellenőrzés feladata és célja:

Az ellenőrzés feladata, hogy adatokat, tényeket tárjon fel az intézményben folyó tevékenységekről, illetve a tevékenységek által elért eredményekről.

Az ellenőrzés célja, hogy a feltárt adatok, tények alapján olyan intézkedéseket lehessen hozni, amelyekkel az esetleges hibák, problémák kijavíthatóak. Ehhez kapcsolódik az értékelés, amely az ellenőrzés eredményeinek elemzését jelenti.

Az ellenőrzés módszerei:

- Megfigyelés
- Írásos kikérdezés (kérdőív)

- Tanulók által készített produktumok vizsgálata
- Tanulói teljesítmények felmérése (mérés)
- Dokumentumok elemzése
- Az iskolai írásbeli beszámoltatások formái, rendje, korlátai, a tanulók tudásának értékelésében betöltött szerepe, súlya.

Formája, rendje	Korlátai	Szerepe
Tanév eleji diagnosztizáló	Százalékos kiértékelés	Állapotfelmérés
Félévi szummatív	Százalékos kiértékelés	Összefüggő témakörök egymásra épülésének ellenőrzése
Tanév végi szummatív	Százalékos kiértékelés	Adott tanév tananyagának beépülése
Témazáró dolgozat	Százalékos kiértékelés	Egy témakör beépülésének kontrolálása
Írásbeli felelet		Rövidebb szakasz teljesítményének ellenőrzése, beszédkézség fejlődése
Órai munka	Az értékelés egyedi módja szerinti módszerrel PL.Pontozásos módszerrel	Napi nyomon követés
Témahét, projekt	A tanórai és a házi felkészülés során végzett tevékenységek osztályozhatók, a kooperatív technikák során alkalmazott módszerek a mértékadóak.	A tanuló egyéni és csoportos teljesítményének és tudásának értékelése, továbbá a csoportban végzett munkában való részvétel, az együttműködés szintjének értékelése.
Írásbeli házi feladat	Az értékelés egyedi módja szerinti módszerrel	Az otthoni gyakorlás ellenőrzése, hibák javítása, szorgalom

10.2. Mérés

A nevelő-oktató munka iskolánkra vonatkozó mérés-értékelési rendszerének kialakításával az a célunk, hogy hatékonyan segítse a Nemzeti alaptantervben és a pedagógiai programunkban megfogalmazott nevelési-oktatási célok elérését, biztosítsa a pedagógiai munka eredményességét, hatékonyságát. Olyan eszközrendszert állítunk össze, amely segíti a megbízható információk gyűjtését a tanulói, pedagógusi és az intézményi teljesítményekről a fejlesztés érdekében.

A mérések és az azok elemzése során szerzett adatok az intézmény külső és belső kommunikációjának fontos eszközei.

A mérés tanévekre lebontott feladatait a munkaterv tartalmazza.

10.3. Az értékelés

Az értékelés a tanítási-tanulási folyamat minden mozzanatára kihat. A pedagógusok értékelő magatartásának és a tanulók önértékelésének jellemzője a pozitívumokra való támaszkodás, az elért sikerek, eredmények megerősítése. Az integrált oktatást vállaló iskolákban az értékelés kérdése külön figyelmet igényel.

A pedagógiai program értékelési koncepciójának célja, hogy az értékelés:

- ne minősítsen, hanem fejlődési állapotról számoljon be;
- számba tudja venni, hogy a tanuló az előző szintjéhez, önmagához mérten mennyit fejlődött;
- jelenjék meg, hogy a tanuló saját lehetőségét mennyire használta ki.

Iskolai gyakorlatunkban háromféle értékelési módot különböztetünk meg:

- a minősítő értékelést (teljesítménymérést),
- a diagnosztikai értékelést és
- a fejlesztő értékelést.

Az értékelésnek ki kell terjednie az iskolai élet minden területére. Ennek megfelelően értékeljük minden tanulónk esetében:

- tárgyi követelmények elsajátítását
- napi szinten
- témakörök szintjén
- tanórán kívüli magatartását
- felszerelésének meglétét
- szabálytiszteletét, felelősségvállalását
- korábbi teljesítményéhez képest fejlődési törekvéseit.

Értékelésünknek a következő kritériumoknak kell megfelelnie:

- ösztönző hatású,
- folyamatos, rendszeres,
- segítő szándékú legyen,
- céljai és követelményei legyenek előre ismertek.

Hagyományosan tanulóink **kimagasló teljesítményeit** a tanévzáró ünnepélyeken értékeljük. Ennek formája bizonyítvány, oklevél, könyv, dicséret. Itt tanulói közösségeket is kiemelhetünk.

Ennek szempontjai a tantestület döntése:

- tanulmányi munka
- sportteljesítmények
- közösségi munka
- kulturális és közéleti tevékenység

Példakép állításával is próbáljuk alakítani tanulóink személyiség fejlődését, mely szerint a nyolcadik osztályos tanulók közül kiválaszthatunk azokat tanulókat, akik az nyolc év folyamán tanév végi kitűnő tanulmányi eredményükkel kiérdemelték az iskolaközösség elismerését. Ők könyvjutalmat kapnak és a Tudás fája emlékplakettet.

A jutalmazás formái

Egyéni jutalmazási formák: Az iskolában elismerésként a következő írásos dicséretet adhatók:

- szaktanári,
- osztályfőnöki,
- igazgatói,
- nevelőtestületi.

- Igazgatói dicséretben kell részesíteni azt a tanulót, aki az iskolán kívül rendezett megyei tanulmányi versenyen, sportvetélkedőn, kulturális versenyen, művészeti versenyen első-tizedik helyezést ért el. Az iskolán kívüli versenyeken, vetélkedőkön, illetve előadásokon, bemutatókon, minősítéssel járó megmérettetésen eredményesen szereplő tanulók igazgatói dicséretben részesülnek.
- Az iskolai szintű versenyek helyezettjei oklevelet kapnak, melyet az iskola közössége előtt vehetnek át.
- Igazgatói dicsérő oklevelet kap az, aki az év végén kitűnő eredményt ért el. Az igazgatói dicsérethez, dicsérő oklevél jár.
- Nevelőtestületi dicséretet kell adományozni annak a végzős tanulónak, aki legalább négy évfolyamon keresztül az iskola tanulója volt, és tanulmányi eredménye kitűnő, illetve jeles volt, illetve kitűnő tanulmányi eredménnyel és a versenyen való szereplésért igazgatói dicsérettel rendelkezik.
- A kiemelkedő eredménnyel végzett együttes munkát, a példamutatóan egységes helytállást tanúsító tanulói közösséget csoportos dicséretben és jutalomban lehet részesíteni.
- Az iskolák közti versenyek 1-3. helyezetteit illetve a megyei versenyre bejutottakat osztályfőnöki dicséretben kell részesíteni.
- Az a nyolcadik osztályos tanuló, aki nyolc éven át kitűnő tanulmányi eredményt ért el, nevelőtestületi dicséretet, oklevelet és könyvjutalmat kap, melyet a ballagási ünnepélyen az iskola közössége előtt vehet át.
-
-

10.3.1. A tanulók tudásának értékelése

A tantárgyi követelményeket a helyi tanterv határozza meg. Az értékelés az adott tantárgyat tanító pedagógus **tanügyigazgatási** jogköre. **Az értékelésnél** figyelemmel kell lenni a tanuló általános állapotára, fejlesztés esetén egyéni haladására, képességeire. Nagyon fontos a minimumszint pontos meghatározása, melynek a tanuló és a szülő számára is egyértelműnek, és teljesíthetőnek kell lenni. Az értékelés különböző formáit használjuk az iskolában. **A vonatkozó jogszabályi előírások alapján szöveges értékelést az alsó tagozaton: az első évfolyamon és második évfolyamon az első félévben használunk, majd 2–8.-ban az ötfokozatú érdemjegy az osztályozás eszköze.**

A szöveges, írásbeli értékelésekben jól nyomon követhető az iskola értékelési rendszerének négy alkotóeleme: a tevékenység, a produktum, a feltétel és a kritérium.

Félévkor egyénre szabott fejlődési beszámolót kapnak a **tanulók** és a szüleik. Az értékelési szempontok összetettek, nem egy-egy tantárgyra, hanem a **tanuló** egész személyiségére koncentrálnak.

Az értékelési ívek tartalmazzák:

- a tanulást befolyásoló tényezők fejlettségének,
- a tanulási technikák szintjének,
- a kommunikációs és olvasási képességek,
- a számolási és matematikai képességek,
- a művészeti és mozgásos tevékenységek értékelését,
- a gyermek érzelmi életének és társas kapcsolatainak főbb jellemzőit.

A szöveges értékelés arra is lehetőséget kínál, hogy a pozitívumok kiemelésével buzdítsa a tanulókat, sőt, a lehetséges fejlesztési irányt is megmutassa.

Fontos, hogy az integráltan oktatott, **enyhe értelmi fogyatékos** tanulók értékelésekor a rájuk vonatkozó, az adott évfolyamon feltüntetett csökkentett vagy módosított követelményrendszer a meghatározó.

A rendszeres visszajelzés szükségessége miatt a heti 1 vagy 2 órás tantárgyaknál félévenként minimum 3, a heti 3 vagy ennél nagyobb óraszámú tantárgyaknál félévente legalább 4 érdemjegy alapján osztályozható a tanuló.

A folyamatos szóbeli számonkérés segíti a kifejezőkészség fejlődését, a tantárgyi szaknyelv elsajátítását, egyes tanulók számára biztosítja az elsajátított tananyagról való beszámolás lehetőségét. Figyelembe vétele egyszeres súllyal történik. A bejegyzéskor megkülönböztetésül szint használunk. Egy-egy anyag vagy rövidebb tematikus egység számonkérése írásban is történhet. Egyszeres súllyal veendő figyelembe. A bejegyzéskor megkülönböztetésül szint használunk.

Gyakorlati tevékenységek ellenőrzése, értékelése

- Informatika: géphasználat, billentyűhasználat, táblázatkezelés stb.

Az ellenőrzés, értékelés egyéb lehetséges módjai:

- Kiselőadás, referátum tartása.
- Kutató - gyűjtőmunka.
- Versenyeken, pályázatokon való részvétel.
- Füzetvezetés.
- Szorgalmi feladatok megoldása.

A felsorolt számonkérési formák külön érdemjeggyel vagy jegyekre beváltható piros és fekete pontokkal értékelhetők.

A készségtárgyak értékelése

A készségtárgyaink: rajz, ének-zene, technika és életvitel, testnevelés és sport.

A tanórán kívül vállalt feladatok e tárgyakból (énekkari szereplés, versenyeken, pályázatokon való részvétel stb.) ösztönző hatású érdemjegyekkel értékelhetők.

A készségtárgyak értékelésének alapjául elsősorban gyakorlati munkák szolgálnak, melyek a tantárgy sajátosságainak megfelelően kiegészülhetnek szóbeli és írásbeli teljesítményekkel.

Gyakorlati tevékenységek ellenőrzése, értékelése

- Technika és életvitel: műszaki rajzok, különböző produktumok, növényápolási feladatok stb.
- Rajz: alkotott tárgyi produktum.
- Testnevelés és sport: gyakorlatok technikai végrehajtása.

A sajátos nevelési igényű tanulók ellenőrzése, értékelése

A gyermek sikeres iskolai beválása érdekében mindenkor figyelembe vesszük a Szakértő Bizottság által meghatározott értékelés és minősítés alóli felmentések javaslatát. A pontos területek tanulóként eltérőek lehetnek, a pedagógusnak, az SNI-s gyermek szakértői véleményében megfogalmazottak adják a támpontokat

A nem értékelt, minősített tantárgyak:

A tanulók teljesítményét, előmenetelét érdemjegyekkel, osztályzatokkal, s egyéb módon sem értékeljük, minősítjük év közben, félévkor és tanév végén a következő tantárgyakból:

- Osztályfőnöki (5-8. évfolyam).

10.3.2. Az írásbeli beszámoltatás formái

A tanulókkal az év eleji ismétlések után az elméleti tantárgyakból *szintfelmérő dolgozatot* íratunk.

A *témazáró dolgozat* megíratására egy teljes tanórát biztosítunk.

A *kisdolgozatok*, *szódolgozatok* nem vesznek igénybe egy teljes tanórát, általában 10–20 percesek, bármelyik tanítási órán írathatók.

Írásbeli feladatok értékelése

Közismereti tárgyak értékelése

Közismereti tantárgyaink: magyar nyelv és irodalom, matematika, környezetismeret, természetismeret, biológia, földrajz, történelem, fizika, kémia, idegen nyelv (német vagy angol), informatika, etika/ hit és erkölcstan.

A felsorolt értékelési formák közül az írásbeli értékelésénél az alsó és felső tagozaton egyaránt a következő értékelési skálát alkalmazzuk:

100%–90% = 5 (jeles)	- kiválóan teljesített/kiválóan megfelelt
89%– 75% = 4 (jó)	- jól teljesített/jól megfelelt
74%– 56% = 3 (közepes)	- megfelelően teljesített/megfelelt
55%– 41% = 2 (elégéses)	- megfelelően teljesített/megfelelt
0%– 40% = 1 (elégtelen)	- felzárkóztatásra szorul

Tantárgyanként, az osztály szintje és a feladatlap nehézségi foka szerint kisebb változtatás megengedhető.

Az egységes iskolai követelményrendszert minden pedagógus köteles betartani. A szaktanárok minden tanév első tantárgyi óráján ismertetik a tanulókkal (és az első szülői értekezleten, illetve a fogadóórákon a szülőkkel) a tantárgy követelmény- és értékelési rendszerét, a pótlási és javítási lehetőségeket.

A tanulók munkaterheinek csökkentése, arányos elosztása érdekében az írásbeli beszámoltatás korlátait is meghatározzuk. Ezek a következők:

- A témazáró dolgozatok, év eleji, félévi, év végi felmérések, több témát felölelő írásbeli feleletek időpontjáról előző tanítási héten, az írásbeli számonkérés többi formájának időpontjáról előző tanítási órán tájékoztatjuk a tanulókat.
- Egy tanítási napon, felső tagozaton legfeljebb 2, alsó tagozaton legfeljebb 1 alaposabb felkészülést igénylő írásbeli felmérést, dolgozatot írhatnak a tanulók.
- A tanítási szünetet követő napon felmérést, dolgozatot nem íratunk.
- Az írásbeli beszámoltatás időtartama alkalmanként legfeljebb 45 perc lehet.

Egy- egy tantárgyi egység lezárása témazáró dolgozattal történik. Ennek jegye – átfogó jellege miatt – kétszeres súllyal veendő figyelembe. A bejegyzéskor megkülönböztető szintet használunk.

Az iskolai tudásszint mérése – pl. pedagógiai szakaszhatárok végén – a témazáró dolgozatokkal azonos módon kétszeres súllyal számítandó, s úgy is jelölendő. A témazáró és az iskolai tudásszintmérő dolgozatokat minden tanulónak meg kell írnia

A tanuló értékeléséről a szülő az e-naplón keresztül rendszeresen értesítést kap.

10.3.3. A szóbeli beszámoltatás formái, az értékelés módjai

- Szóbeli felelet
- Önálló kiselőadás
- Tanórai munka
- Részvétel versenyeken

Az alsó tagozaton (1. évfolyam, 2. évfolyam első félév) a tanulók teljesítményének értékelése a jogszabályban meghatározottak szerint szöveges formában történik.

A későbbiekben és a felső tagozaton a tanulók teljesítményének értékelése tanév közben érdemjegyekkel, félévkor és tanév végén osztályzatokkal (kitűnő, jeles, jó közepes, elégséges, elégtelen) történik.

10.3.4. Az értékelés kategóriái első osztálytól a második évfolyam félévéig

Kiválóan teljesített / Kiválóan megfelelt

A tantervi követelményeket megbízhatóan teljesíti (írásbeli teljesítménye eléri vagy meghaladja a ..... %-ot).

Ismeretei biztosak, képes azokat az évfolyam követelményeinek megfelelő szinten alkalmazni. Szóban és írásban is képes gondolatai, véleménye és a tanultak pontos megfogalmazására. Életkorának megfelelő szinten képes az összefüggések meglátására, alkotó módon tudja megszerzett ismeretanyagot hasznosítani.

Jól teljesített / Jól megfelelt

A tantervi követelményeket általában jól teljesíti (írásbeli teljesítménye .....-..... % között mozog).

Ismeretanyaga jó, alkalmazásában kissé bizonytalan. Szóban és írásban kevés segítséget igényel feladatmegoldásai során. Kevés segítséget igényel az összefüggések meglátásában, ismereteit önállóan is képes alkalmazni.

Megfelelően teljesített / Megfelelt

A tantervi követelményeket alapvető szinten teljesíti (írásbeli teljesítménye .....-..... %, illetve .....-..... % között ingadozik). Ismeretanyaga közepes szintű, alkalmazása során többször igényel segítséget. Szóban és írásban nehézkesen nyilvánul meg. Összefüggések meglátására csak segítséggel képes.

Felzárkóztatásra szorul

A tantervi követelményeket alacsony szinten teljesíti, írásbeli teljesítménye nem éri el az ..... %-ot. Ismeretanyaga csekély, önálló alkalmazására is csak sok segítséggel képes. Szóban és írásban csak kérdések segítségével tud megnyilvánulni, fogalmakat nem ért, önállóan egyszerű összefüggéseket sem tud felismerni.

10.3.5. A tantárgyi érdemjegyek és osztályzatok kritériumai

Jeles

A tantárgyi követelményeknek kifogástalanul megfelel.

Ismeri, érti, önállóan képes alkalmazni a tananyagot.

Szóban és írásban pontosan, szabatosan fogalmaz.

Fogalmi pontosak, tiszták, összefüggésüket, rendszerüket átalakítja.

A váratlan problémák nem riasztják vissza, hanem biztos ismeretei birtokában közelíteni képes a megoldáshoz.

Jó

A tantervi követelményeket megbízhatóan teljesíti.
Fogalmi tiszták, az önálló alkalmazásban kissé bizonytalan.
Szóbeli és írásbeli fogalmazásában nem követ el értelemzavaró pontatlanságokat.
Az alapvető összefüggéseket tudja, a begyakorolt módszerekkel biztosan dolgozik.

Közepes

Csak az alapvető tantervi követelményeket teljesíti.
Pontatlanul, nehézkesen nyilvánul meg szóban, írásban egyaránt.
Fogalmi nem tiszták, az összefüggéseket csak segítséggel ismeri fel.

Elégséges

A tantervi követelményekből csupán annyit képes elsajátítani, amennyi a továbbhaladáshoz feltétlenül szükséges.
Fogalmakat nem ért, önállóan egyszerű összefüggéseket sem tud felismerni.
A legalapvetőbb feladatok megoldásához is tanári segítségre szorul.

Elégtelen

A tantervi követelményeknek nevelői segítséggel sem tud eleget tenni.

Szóbeli számonkérés, értékelés

A tanulók szóbeli kifejezőképességének fejlesztése érdekében a nevelők többször ellenőrzik a követelmények elsajátítását szóbeli formában. Ennek formái:

- Felelet az új anyagból, amelyhez ismétlő kérdések, gyakorlati feladatok is kapcsolódhatnak.
- Óra alatti munka, aktivitás, hozzászólás megfigyelése, amely külön jeggyel illetve jegyre beváltható piros, fekete ponttal, vagy egyéb kialakított eszközzel értékelhető.
- Magyar irodalomból a memoriterek (vers, próza) értékelése.
- Idegen nyelvekből: szituációs beszélgetések, olvasás - fordítás, összefüggő szövegmondás kerül szóban számonkérésre.
- Alsó tagozaton: a hangos olvasás, tartalommondás számonkérése során kerül sor még a szóbeli értékelésre.

10.3.6. Nevelési eredményvizsgálatok

Célja: megmutatja a tanulók neveltségi, fejlettségi állapotát, a nevelés hatékonyságának elemzésére ösztönöz, és mindezzel megalapozza a további nevelőmunka tudatos, célratörő irányítását, korrekcióját és továbbfejlesztését.

A személyiség neveltségének mutatói

- Az egyén tevékenysége.
- A tevékenység folyamatában kialakuló erkölcsi tudata.
- A tevékenységben kialakuló tulajdonságok, készségek, képességek, attitűdök.
- A tevékenységre ösztönző motívumok.
- Az egyén életmódja.

A közösség fejlettségi állapotának mutatói

- A közösség tevékenységrendszerének tartalma és kiterjedtsége.
- A közösség szerkezetének sajátosságai.
- Az önkormányzati tevékenység minősége.

- A közvélemény minősége.
- A közösség külső kapcsolatainak fejlettsége.

Eredményvizsgálati módszerek

- Megfigyelés.
- Beszélgetés.
- Kérdőíves felmérés.
- Pedagógiai helyzetteremtés.
- A tanulói produktumok elemzése.
- Az iskolai dokumentáció tanulmányozása.
- A végzett növendékek helytállásának vizsgálata.
- Az intézménybe érkező első osztályos tanulók neveltségi szintjének felmérése és a feladatok meghatározása.
- A negyedik osztályba történő átlépéskor a neveltségi, fejlettségi mutatók vizsgálata.
- Nevelési értekezletek témája (évente egyszer) valamelyik neveltségi szint széleskörű vizsgálata.
- A félévi és év végi osztályozó értekezleten részletes beszámoló az osztály neveltségi szintjéről, és a következő időszak feladatairól.
- Félévenkénti magatartás és szorgalom nevelőtestületi értékelése.

10.3.7. Oktatási eredményvizsgálatok

- "Bemenetkor" az első osztályosok ismeretanyagának, képességeinek felmérése, a feladatok meghatározása, szükség esetén fejlesztő pedagógus segítségével.
- "Átmenetkor" a 4. és 5. osztályban tanítók és a szaktanárok közösen összeállított anyagon mérhetik az alapkészségek helyzetét (hangos és szövegértő olvasás, helyesírás, matematika).

Országos mérések. 6. és 8. évfolyamon minden tanév májusában

Írásbeli beszámoltatások meghatározása

Iskolánkban a tanulók beszámoltatásával kapcsolatosan az alábbi szabályok érvényesülnek:

- A tanulók eredményes felkészülésének érdekében egy tanítási napon belül egy osztállyal legfeljebb kettő témazárót, illetve év eleji, félévi, év végi felmérő dolgozatot lehet íratni.
- A dolgozatok kijavítását a nevelőnek 1 hét alatt el kell végeznie, és a dolgozat megírásától számított 2 héten belül azokat ki kell osztania.
- A témazáró és az év eleji, félévi, év végi dolgozatokat annak megírása előtt 2 tantárgyi tanítási órával, az egyéb dolgozatokat 1 tantárgyi tanítási órával be kell jelentenie a nevelőnek.
- A dolgozatokat a tanév végéig az iskolában elzárva kell őrizni.

11. A magatartás és szorgalom minősítésének elvei

A tanulók magatartásának és szorgalmának minősítésének formái

A tanuló magatartását az iskolában töltött teljes időszakra vonatkozóan értékeljük.

Az értékelésre minden hónapban az osztályfőnök irányításával kerül sor. A félévi, év végi minősítést az osztályozó értekezleten állapítják meg a nevelők.

A magatartás és szorgalom minősítésére félévkor és a tanév végén az osztályfőnök tesz javaslatot az osztályban tanító pedagógusok közösségének. Az osztályfőnök javaslatát a testület többségi döntéssel véglegesíti. Szavazategyenlőség esetén az osztályfőnök véleménye a mérvadó.

A döntésnél a következő szempontok szerint kialakított értékelési skálát vesszük figyelembe.

11.1. Magatartás

A magatartás minősítése lehet

példás
jó
változó
rossz

Példás:

- A házirendet minden körülmények között betartja, és másokkal is betartatja.
- Órai és órán kívüli magatartása kifogástalan.
- A közösség alakításában aktívan részt vesz, kezdeményez.
- Iskolai feladatokat önként vállal, és maradéktalanul teljesít.
- Megnyilvánulásaiban őszinte, társaival, tanáraival szemben tisztelettudó, együttműködő és segítőkész
- .
- Központi személyiség, társai érezhetően elismerik vezető szerepét, magatartását példaként lehet előttük emlegetni. Kreatív. Ötleteivel mindig a közösséget foglalkoztató probléma megoldását segíti.
- Kreatív. Ötleteivel mindig a közösséget foglalkoztató probléma megoldását segíti.
- Fegyelmező intézkedés nem volt ellene.

Jó:

A házirend reá vonatkozó részeit különösebb kritika nélkül betartja, apróbb hibáit törekszik javítani.

- A közösségben a rábízott feladatokat ellátja.
- Jellemző vonása, hogy tisztában van a követelményekkel.

Olyan cselekedetet, amely a közösség rosszallását, ill. tanárai kritikáját kiválthatná – általában nem követ el.

Figyelembe veszi tanárai elvárásait és megpróbál ehhez igazodni.

- Fegyelmi fokozata: legfeljebb szóbeli figyelmeztető.

Változó:

- A házirendet több ízben megsérti, vét a közösségi szabályok ellen.
- A közösség alakításában nincs szerepe, munkájában vonakodva vesz részt. Cselekedeteivel képes segíteni, de nagymértékben hátráltatni is az osztályközösség munkáját
- Társaival szemben közönyös, megnyilvánulásaiban durva, tanáraival szemben tiszteletlen.
- Fegyelmi fokozata: legfeljebb osztályfőnöki figyelmeztetés.

Rossz:

- A házirendet nagyon hiányosan tartja be.
- Kivonja magát az osztály közösen megtervezett feladataiból. A közösség munkáját hátráltatja, szándékosan árt a közösségnek.
- A nevelésére tett erőfeszítéseket rendre elutasítja.

Magatartásában felfedezhető az előre eltervezett, tudatos rosszindulat.

- Társaival szemben durva, goromba.
- Tanáraival szemben tiszteletlen, udvariatlan, elutasító, zavarja a tanóra rendjét.
- Fegyelmi fokozata: igazgatói figyelmeztetés.
Az a tanuló, aki kötelességeit megszegi, fegyelmi intézkedésben részesítendő.

•

Fegyelmezési fokozatok:

- ***Szaktanári figyelmeztetés***
- Írásbeli osztályfőnöki figyelmeztetés
- Írásbeli igazgatói figyelmeztetés
- Tantestületi figyelmeztetés

11.2. Szorgalom

A szorgalom értékelésekor a tanuló iskolai és tanulmányi munkához való hozzáállását értékeljük. A szorgalom értékelése nem feltétlenül függ össze az eredményes, jó jeggyel értékelt tanulási eredménnyel, hiszen gyenge képességű **tanuló** is lehet kiemelkedően szorgalmas.

A szorgalom minősítése lehet:

példás
jó
változó
hanyag

Példás:

- Aki tanulmányi munkájában kitartó, a tanítási órákra képességeihez mérten pontosan és rendben, maximálisan felkészül.
- Tanulmányi munkájában többlet feladatokat végez, részt vesz versenyeken, pályázatokon.
- Az órai munkát érdeklődésével, aktivitásával segíti.

Jó:

- A tanítási órákra lelkiismeretesen felkészül, feladatait elvégzi, de többlet feladatokat nem végez.
- Órai aktivitása a jó, de különösebb érdeklődést nem mutat.
- Érdeklődése csak az iskolai tananyagra korlátozódik.

Változó:

- Iskolai és otthoni munkájában csak időnként teljesít képességeihez mérten.
- Órai aktivitása hullámzó teljesítményt mutat
- Házi feladatait hiányosan készíti el, felszerelése is többször kifogásolható.
- Tanulmányi munkájában az akaraterő csak ritkán jelentkezik, nehezebben elsajátítandó, időigényesebb feladatokat hamar felad, vagy hajlama van a lazításra.
- Gyakran szétszórt, figyelmetlen.

Hanyag:

- Tanulmányi munkájában gyakran képességei alatt teljesít, megbízhatatlan, feladatait nem végzi el.
- Nem kapcsolódik be önként az új anyag elsajátítását célzó oktatási folyamatba, nem mutat érdeklődést a tananyag iránt.
- Felszerelése hiányos, így az órai tanulmányi munkát hátráltatja.
- Munkafegyelme rossz, érdektelenség, közömbösség jellemzi

12. A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezésének elvei

12. 1. Tanórák csoportbontásban

Iskolánkban alkalmazható az osztályokon belüli csoportos oktatásszervezés, ahol a nevelési-oktatási szakaszoknak megfelelően nem szakrendszerű (alsó tagozat) és szakrendszerű oktatás (felső tagozat) szerint tanulnak a diákok. A csoportbontást a technika, informatika tantárgynál és az idegen nyelv (angol, német) oktatásánál alkalmazzuk a szaktanár által kialakított racionális elvek mentén (pl. technika esetében fiú-lány bontás).

Célunk ezzel, hogy az ismereteket elmélyítsük, több idő jusson a kommunikációs készségek fejlesztésére, a gyakorlati készségek erősítésére, és tanulók tudásának megalapozására.

A választható tantárgyak esetében diákjainknak lehetőséget adunk, hogy megjelöljék, melyik nyelvet szeretnék tanulni.

12. 2. Egyéb foglalkozásokra vonatkozó csoportbontás

Az egyéb foglalkozások esetén a foglalkozás jellegének és pedagógiai tartalmának megfelelő képességalapú differenciált csoportbontást alkalmazunk, a szubjektív és objektív lehetőségekhez mérten.

A választható foglalkozásokra jelentkezést a tanulók és a szülők aláírásukkal megerősítik.

Az egyéb felhasználható órakeret elosztásáról a választható tantárgyrendszer és a csoportbontások alkalmazásával az éves tantárgyfelosztás során a nevelőtestület határoz.

Az egyéb felhasználható órakeret felosztásának elvei

Csoportbontás

- *idegen nyelv 1–8. évfolyamokon, az angol és a német külön csoportonkénti oktatására*
- informatika 5–7. évfolyamokon, ahol az osztálylétszám 10 fő felett van. a technika tantárggyal van csoportbontásban

A kisebb létszámú csoportokban végzett munkával a készségek és jártasságok megszerzését preferáljuk.

13. A nemzetiséghez nem tartozó tanulók részére az iskola településén élő nemzetiségek kultúrájának megismertetésére szolgáló tananyag

Nem releváns

14. A tanulók fizikai állapotának méréséhez szükséges módszerek

A vonatkozó jogszabályok a tanulók fizikai állapotának mérését beemelték az országos mérések sorába. Ennek értelmében kell eljárni a mérésre felkészítés és a mérés elvégzése tekintetében. A mérésre előírt időintervallum adott év április-május hónap, tanévenkénti időzítéssel.

A megfelelő szintű fizikai erőnlét, edzettség elérése, majd megtartása nemcsak a sport, hanem az egészség, az általános jólét szempontjából is igen fontos tényező.

A megfelelő fizikai aktivitásból alakul ki többek között az egészséges magasság-testsúly és a testzsírszázalék arány, a kiváló állóképesség, robbanékonyság, hajlékonyság és nem utolsósorban az ügyességi képességek valamint az izomerő fejlettsége.

E képességek szintjének emelését az oktatásnak kell megoldania a megújított iskolai testneveléssel és sporttal. A jövőben az alapoknál –a 6-14 éveseknél – kell kezdenünk. A fizikai képességek folyamatos, fokozatos teljesítésére nagyobb gondot kell fordítanunk. Tudatosítani kell a tanulóknál a mozgásos tevékenységek, a testnevelés és a sport preventív értékeit. El kell érni, még a kevésbé jó biológiai és testi adottságokat öröklő **tanuló** esetében is, hogy a sportolás iránti igényük, szeretetük olyan erős és szilárd legyen, hogy tanulmányaik befejezése után is a rendszeres sportolás állandó életmódelemük legyen.

A tanulók fizikai és motorikus képességeinek mérése

Az általános fizikai teherbíró képesség mérése során feltérképezhetők az egyes képességek területén mutatkozó hiányosságok. E hiányosságok feltárása, a tanulók életmódjának ismerete kiindulási alapul szolgál mind az egyéni, mind a közösségi fejlesztő, felzárkóztató programok elkészítésében, lehetőséget biztosítva az egészségileg hátrányos helyzet megszüntetésére, az általános fizikai teherbíró képesség fokozatos fejlesztésére, a szükséges szint elérésére, megtartására.

A **jogszabály** által megszabott kötelezettség végrehajtására a tanulók fizikai képességének mérésére egyszerű, kevés szerigényű és bárhol végrehajtható tesztek használunk, melyek mutatják a **tanulók** fizikai felkészültségének mértékét.

El kell érni, hogy az általános fizikai teherbíró képesség fejlődésének folyamatos nyomon követése, motivációs tényezőként hasson a tanulókra, és az iskolából kikerülve életvitelükben helyet kapjon a rendszeres fizikai aktivitás is.

A részletes kidolgozást külön szakanyag tartalmazza.

A tanulók fizikai állapotának mérését a testnevelés tantárgyat tanító nevelők végzik el a testnevelés órákon, tanévenként két alkalommal október illetve május hónapban. A mérés eredménye alapján a nevelők a tanulók fizikai állapotát, általános teherbíró képességét minősítik, az évente kapott eredményeket összehasonlítják.

Mérési idő: ősz – tavasz

1. Testösszetétel és tápláltsági állapot (testsúly – testmagasság – testzsírszázalék)

A testösszetétel jellemzése a testtömeg-index (body mass index - BMI), a testzsír-százalék (percent body fat - PBF) mérése során kapott adatokra épül. A vizsgálatot a testtömeg és a testmagasság mérésével célszerű kezdeni, ami szükséges a testtömeg-index kiszámításához. Végül a MDSZ által biztosított bioimpedancia-analizátor segítségével a testzsír-százalék mérését végezzük el.

2. Hajlékonysági teszt

Helyből távol ugrás teszt

Cél: A láb dinamikus erejének mérése.

Eszköz: mérőszalag.

Kísérletek száma: kettő.

Kiinduló helyzet: A tanuló a kijelölt vonal mögött áll, térdei hajlítottak, a karjai a test előtt, párhuzamosan a talajjal, a lábujjak éppen érintik az elugró vonalat.

Feladat: A tanuló a kar hátra majd előre lendítésével vegyen lendületet és rugaszkodjon el arra törekedve, hogy a lehető legmesszebb érjen talajt.

Értékelés: A tanuló két kísérletet tehet és a jobbik eredményt kell rögzíteni az elért távolságot centiméterben megadva. Az ugrás távolságát az elugró helyhez közelebb eső sarok talajra érkezési pontjáig mért legrövidebb távolság adja.

3. Helyből távolugrás

Helyből távol ugrás teszt

Cél: A láb dinamikus erejének mérése.

Eszköz: mérőszalag.

Kísérletek száma: kettő.

Kiinduló helyzet: A tanuló a kijelölt vonal mögött áll, térdei hajlítottak, a karjai a test előtt, párhuzamosan a talajjal, a lábujjak éppen érintik az elugró vonalat.

Feladat: A tanuló a kar hátra majd előre lendítésével vegyen lendületet és rugaszkodjon el arra törekedve, hogy a lehető legmesszebb érjen talajt.

Értékelés: A tanuló két kísérletet tehet és a jobbik eredményt kell rögzíteni az elért távolságot centiméterben megadva. Az ugrás távolságát az elugró helyhez közelebb eső sarok talajra érkezési pontjáig mért legrövidebb távolság adja.

4. Ütemezett hasizom tesz - törzserő

Ütemezett fekvőtámasz teszt

Cél: A vállövi és a karizmok dinamikus erő-állóképességének mérése.

Eszköz: a teszt hanganyaga és a hanganyagot lejátszó eszköz.

Ismétlések száma: maximum 86 db.

Kiinduló helyzet: A tanuló vállszélességű fekvőtámaszban helyezkedik el, kezei előre néznek, ujjai nyújtottak, lábai egyenesek és kissé nyitottak, lábujjain támaszkodik. (A teszt hanganyagának indításáig térdelőtámaszba ereszkedhet!)

Feladat: A tanuló maximális számú karhajlítás-nyújtást igyekszik végrehajtani a hanganyag által diktált ütemben (1 db karhajlítás-nyújtás / 3 mp), törekedve arra, hogy teste folyamatosan egyenes vonalban maradjon, és a karhajlítás mélysége minden ismétlésnél kb. 90°-os legyen. A teszt addig tart, amíg a tanuló el nem éri a maximális ismétlésszámot (86 db), vagy már nem képes több karhajlítás-nyújtást helyes technikával végrehajtani, magáll, illetve másodjára téveszti el az ütemet. A helyes végrehajtások számát a társa számolja, és figyelmezteti a hibákra.

Értékelés: A teszt eredményét a teljes ismétlések száma adja.

5. Törzsemelés teszt

Cél: A hátizmok erejének mérése.

Eszköz: centiméteres beosztású mérőrúd, szőnyeg, jelölőpont.

Kísérletek száma: kettő.

Kiinduló helyzet: A tanuló hason fekvésben helyezkedik el egy szőnyegen úgy, hogy a lábujjai a talajon vannak, kezeit pedig a combjai alá teszi.

Feladat: A tanuló lassú ütemben megemeli a törzsét, és miközben folyamatosan a szemével egy vonalban elhelyezett jelölőtárgyat nézi, tehát fejét egyenes vonalban tartja a törzs meghosszabbításaként. A törzs emelt helyzetét egészen addig megtartja, amíg térsa le nem méri egy vonalzó vagy mérőrúd segítségével talaj és a tanuló álla közti távolságot. Ügyelni kell arra, hogy a hátrahajlítás ne legyen túlzott mértékű!

Értékelés: A tesztet kétszer kell végrehajtani és a jobbik eredményt kell feljegyezni centiméteres pontossággal. (A 30 cm-nél jobb eredményt is 30 cm-ként kell rögzíteni!)

6. Ütemezett fekvőtámasz teszt

Cél: A vállövi és a karizmok dinamikus erő-állóképességének mérése

Maximális időtartam: lányok: 2 perc; fiúk: 4 perc.

Kiinduló helyzet: mellső fekvőtámasz (tenyerek vállszélességben előre néző ujjakkal, egyenes törzs, nyak a gerinc meghosszabbításában, nyújtott térd, merőleges kar).

Feladat: a tanuló mellső fekvőtámaszból indítva karhajlítás-nyújtást végez. A törzs feszes, egyenes tartását a karnyújtás- és hajlítás ideje alatt is meg kell tartani, a fej nem lóghat. A karhajlítás addig történik, amíg a felkar vízszintes helyzetbe nem kerül.

Értékelés: a szünet nélküli szabályosan végrehajtott ismétlések száma.

7. Állóképességi ingafutás teszt (20 méter)

Cél: Az aerob kapacitás mérése.

Eszköz: a teszt hanganyaga és a hanganyagot lejátszó eszköz, jelzőbóják.

Ismétlések száma: maximum 147 hossz (21 szint).

Kiinduló helyzet: a tanulók felsorakoznak a számukra kijelölt pályák rajthelyeinél, párjaik pedig mögöttük helyezkednek el törökülésben, és figyelik társaik teljesítményét.

Feladat: A tanulóknak maximális számú 20 méteres szakasz megtételére kell törekedniük a futás sebességét a hanganyag által diktált iramhoz igazítva. A tesztet a progresszív intenzitás jellemzi, azaz a teszt eleje könnyű és fokozatosan nehezedik. A teszthez kapcsolódó hanganyagban percenként emelkedően 21 szint különül el: az első szinten 9 másodperc áll rendelkezésre a 20 méteres táv teljesítésére, ami szintenként 1,5 másodperccel csökken. Az egyes szintek közötti váltásra háromszori hangjelzés figyelmezteti a tanulókat, jelezve hogy gyorsabb tempóra kell váltaniuk.

Az adott szakasz akkor tekinthető teljesítettnek, ha a tanuló legkésőbb a hangjelzéssel egy időben legalább egy lábbal érint a 20 méteres szakaszt jelző vonalat vagy áthalad rajta. Ha a tanuló a hangjelzés előtt éri el a vonalat, meg kell várnia a jelzést, és csak a jelzés elhangzása után indulhat el visszafelé. A teszt akkor ér véget, ha a tanuló a második hibáját véti, azaz nem éri el a vonalat a hangjelzésre vagy nem tudja folytatni a futást.

Értékelés: A tesztet a teljesített szakaszok alapján értékeljük, egy táblázat segítségével megállapítva, hogy a tanuló hányadik szintet érte el, és méterben is megadhatjuk a tanuló által megtett távolságot.

8. Kézi szorítóerő mérése

Cél: Az alkar izmainak maximális erejének mérése.

Eszköz: állítható markolatú kézi dinamométer.

Kísérletek száma: kettő + kettő.

Kiinduló helyzet: A tanuló az ügyesebbik kezébe veszi a kézi dinamométert, karját mélytartásba engedi úgy, hogy a kézfej és az alkar egyenes vonalban legyen.

Feladat: A tanuló az ügyesebbik kezével megpróbálja összeszorítani a kézi dinamométer markolatát maximális erő kifejtéssel és megtartani két másodpercig.

A tesztet egyenes csuklóval és egyenes, határozott mozdulattal kell végrehajtani, gyors rángató mozdulatok nélkül, illetve nem szabad a teszt végrehajtása közben a kart felemelni a és/vagy a mérőeszközt a testéhez szorítani. A tesztet kétszer kell végrehajtani az ügyesebbik kézzel, a két kísérlet között egy rövid szünettel, majd ugyanilyen módon az ügyetlenebbik kézzel is.

Értékelés: A két kísérlet közül a jobbik eredményt kell feljegyezni 1 kg-os pontossággal.

9. Állóképességi futás (Cooper teszt)

A vizsgált tényező: Kardio–respiratikus állóképesség

A teszt leírása: A gyerekek állórajttal indulva, megadott időegység alatt a lehető leghosszabb távot teljesítsék a futópályán. Megengedhető, hogy amennyiben a próbázók kifáradtak egy időre lelassítsanak vagy gyalogoljanak. Ezt követően kezdjenek újra futni és igyekezzenek minél hosszabb távot megtenni.

Az időegység 10 perc.

Pontozás:

A gyerekek által megtett méterek számát jegyezzük fel a nevük mellé, ennyi a pontszám.

15. Az egészségnevelési és környezeti nevelési elvek

Az iskola egészségnevelési elvei

Egészségnevelésünk célja a tanulók egészségtudatos magatartásának kialakulása, fejlesztése annak érdekében, hogy a felnövekvő nemzedék minden tagja képes legyen arra, hogy folyamatosan nyomon követhesse saját egészségi állapotát, érzékelje a belső és külső környezeti tényezők változásából fakadó, az egészségi állapotot érintő hatásokat és ez által képessé váljon az egészség megőrzésére, illetve a veszélyeztető hatások csökkentésére.

A teljes körű egészségfejlesztés célja, hogy a nevelési-oktatási intézményben eltöltött időben minden **tanuló** részesüljön a teljes testi-lelki jóllétét, egészségét, egészségi állapotát hatékonyan fejlesztő, a nevelési-oktatási intézmény mindennapjaiban rendszerszerűen működő egészségfejlesztő tevékenységekben.

Kiemelt felelősséggel tartozik az iskola, mint olyan intézmény, amely a **tanulók** ismereteinek, képességeinek és viselkedéseinek fejlesztésére hivatott. Az egészséges életmódra nevelést már kisgyermekkorban el kell kezdeni és az életfordulókon /serdülőkor/ fokozottabban megerősíteni. A nevelési folyamatban nélkülözhetetlen - az alapvető értékek mellett – a testi-lelki-szociális egészség közvetítése, az élet egészség védelme.

Jelentős szerepet kap benne a szülő, a család, az ifjúságvédő, a civil közösségek, sport- és egyéb egyesületek, média, stb.

Az egészségkultúráltság maga az életmód. Az egészségvédelem szoros kapcsolatban áll az erkölcsi értékekkel, magatartással.

Már korai gyermekkortól kezdve számos befolyás éri a gyermeknek az egészségről alkotott fogalmát, de számos hatás éri viselkedésüket, magatartásukat is. Sokszor nincsenek tisztában a befolyásokkal, amelyek érik őket. Ezért fontos része az egészségnevelési programnak az **is**, hogy segítsen a tanulóknak kialakítani olyan készségeket, amelyek lehetővé teszik saját magatartásuk kedvező irányú befolyásolását.

Az egészségnevelés feladata:

Az iskolára nagy feladat és felelősség hárul a felnövekvő nemzedékek egészséges életmódra nevelésében. Minden tevékenységünkkel szolgálunk kell a tanulók egészséges testi, lelki és szociális fejlődését. Személyi és tárgyi környezetével az iskola segítse azoknak a pozitív beállítódásoknak, magatartásoknak és szokásoknak a kialakulását, amelyek a gyerekek, a fiatalok egészségi állapotát javítják.

A pedagógusok készítsék fel a gyerekeket, a fiatalokat arra, hogy önálló, felnőtt életükben legyenek képesek életmódjukra vonatkozóan helyes döntéseket hozni, egészséges életvitelt kialakítani, konfliktusokat megoldani.

Az iskola egészségnevelési tevékenységének kiemelt feladatai:

- elsődleges prevenció megvalósítása, melynek keretében tanulóinknak bemutatjuk az egészséges életmód standard elemeit
- a tanulók korszerű ismeretekkel és az azok gyakorlásához szükséges készségekkel és jártasságokkal rendelkezzenek egészségük megőrzése és védelme érdekében
- tanulóinknak bemutatjuk az egészséges életmód gyakorlását szolgáló tevékenységi formákat, az egészségbarát viselkedésformákat

- a tanulók életkoruknak megfelelő szinten - a tudatos egészségmagatartás/ egészségkultúra formálása érdekében - a tanórai és a tanórán kívüli foglalkozások keretében foglalkoznak az egészség megőrzésének szempontjából legfontosabb ismeretekkel
- segítségnyújtás, elfogadó attitűd alkalmazása a tanulók és szülők irányába.

Az egészségfejlesztési program hozzásegíti a tanulókat

- az egészséges életvitel kialakításához
- a helyes értékrend felépítéséhez
- az egészségvédelem kérdéseinek megismeréséhez
- az életmóddal kapcsolatos / biológiai-pszichés/ tennivalók elsajátításához
- a képességek erősítéséhez, fejlesztéséhez
- az egészségre káros szokások megismeréséhez, kiküszöböléséhez

Mindennek legyen figyelemfelkeltő, tájékoztató, motiváló szerepe az egészség-érték tudatosításában. Ezek birtokában képesek lesznek egészségük megőrzésére, a betegségek megelőzésére, az egészséges személyiség kimunkálására, a helyes egészségmagatartás kialakítására.

Kiemelt figyelmet kell fordítani a gyermek, a tanuló egészséghez, biztonságához való jogai alapján a teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatokra, amelyek különösen

- az egészséges táplálkozás,
- a mindennapos testnevelés, testmozgás,
- a testi és lelki egészség fejlesztése, a viselkedési függőségek, a szenvedélybetegségekhez vezető szerek fogyasztásának megelőzése,
- a bántalmazás és iskolai erőszak megelőzése,
- a baleset-megelőzés és elsősegélynyújtás,
- a személyi higiéné területére terjednek ki.

Az egészségvédő életvitelhez szükséges képességek kialakítása hosszú folyamat, ezért elválaszthatatlan a nevelési folyamat egészétől.

Alapelve, célja:

- az egészségkultúráltság emelése,
- olyan tulajdonságok kifejlesztése, amelyek hozzásegítenek a tudás hasznosításához,
- a tanulók segítése a testi és a lelki egészség harmóniájának megteremtésében, az egészséges életmód kialakításában és megtartásában,
- az életvezetési képességeket fejlesztése,
- a tanulók felelősségérzetének fejlesztése egészségük megőrzéséért,
- a tanulók felkészítése a stressz-hatások feldolgozására,
- a környezeti- és egészség-tudatosság erősödésének előkészítése,
- a mindennapi testedzés megvalósítása a tanulók számára,
- a mentálhigiénés nevelésre való kiterjedése.
-

Tartalma:

- az egészségfejlesztéssel összefüggő célok, feladatok,
- a feladatok végrehajtását szolgáló program,
- az iskola-egészségügyi szolgálat munkája.
-

Az egészségnevelés fő jellemzői:

- az egészség megtartása, fokozása
- az egészség visszaszerzésére irányuló és az
- személyiség formálását elősegítő tevékenység.
-

Területei:

- Egészségmegőrzés a helyes életmód kialakítása
- Mozgás, rendszeres testedzés, játéklehetőség
- Táplálkozási szokások kialakítása egészségünk érdekében
- Öltözködés
- Higiénia, tisztálkodás
- Egészségkárosító szenvedélyek (drog, alkohol, cigaretta, egyéb szenvedélybetegségek és függőségek) megelőzése
- Ésszerű napirend kialakítása
-

Szűrővizsgálatok

Iskolánk minden tanulóját a védőnő és a gyermekorvos, egy általuk elkészített, **az iskola vezetésével egyeztetett** terv szerint szűri. Ennek eredményeképpen a tanulók időben szakorvosi ellátáshoz jutnak

A **vonatozó ágazati jogszabályok** alapján az alábbiak szerint foglalhatjuk össze az iskolai egészségvédelem főbb **feladatait**:

- Ismertesse meg az emberi szervezet működésének és a természeti, társadalmi, pszichés környezet kölcsönhatásának törvényeit.
- Fejtse ki az egészséges táplálkozásra, életmódra, valamint az egészséges környezet megteremtésére vonatkozó tudnivalókat, buzdítson azok megtartására.
- Valósítsa meg a személyes testi és lelki higiénia követelményei.
- Szorgalmazza a testmozgás, aktív életmód, a sportolás rendszeressé tételét.
- Szolgáltasson módszereket (döntési helyzet-megoldásokat) a stresszhelyzetek megelőzésére és feloldására, a konfliktusok kezelésére.
- Ismertesse a szexuális kultúrával és a családtervezéssel, a nemi úton terjedő betegségek megelőzésével kapcsolatos tudnivalókat.
- Tudatosítsa a szenvedélybetegségek káros hatásait és a rászakás elkerülésének módját.
- Ismertesse meg a tanulókkal az egészségügyi szolgáltatások igénybevételének feltételeit és lehetőségeit.
- Adjon gyakorlati tanácsot, az egészséget és a testi épséget veszélyeztető tényezők, balesetveszélyek elkerülésének módjára, a lehetőségekhez mérten tanítsa meg az elsősegélynyújtás elemi tennivalóit.
- Fejlessze ki a beteg, sérült és fogyatékos embertársak iránti elfogadó és segítőkész magatartást.
-

Az iskolai teljes körű egészségfejlesztés szinterei:

- Életviteli feladatok
- Tanórai feladatok
- Tanórán kívüli feladatok
-

a.) Életviteli feladatok

Az iskolai élet a nevelés-oktatás szintere. A nevelés dimenziói közt az egyik, meghatározó **tényező** az egészség iránti igényre nevelés. A szó tartalmának meghatározása sugallja a feladatokat. A napi rutinban a tanító/tanár folyamatosan neveli, megszólítja a gyermeket az elvárt higiéniai szokások betartására, az életviteli szokások kialakítására, azoknak mögöttes tartalmára.

b.) Tanórai feladatok

Az egészséges életmódra nevelés tananyagának tervezésénél megfogalmazott célok és feladatok:

- járuljon hozzá a tanulók képességeinek sokoldalú fejlesztéséhez,

- életmódjuk, szokásaik értékekkel történő kialakításához,
- eddze akarataikat mentálisan, fizikálisan, szociálisan,
- bővítse ismereteiket.
-
- Kötelező tanórai keretben végzett egészségnevelés:
- Tantárgyakba beépített egészségnevelés: osztályfőnöki óra, testnevelés óra, biológiaóra, egészségtan modul, természetismeret, irodalom, technika, stb.
- „Egészségóra” (a védőnő vagy meghívott előadó foglalkoztató előadása)
-

c.) Tanórán kívüli feladatok:

- Szakkörök
- Egészségnevelési akciók (előadás, témanap, témahét, projekt, egészségnap)
- Nyári táborok
- Előadások, csoportfoglalkozások, kiállítások
- Rendszeres, egészséges környezetben (pl.: hegyekben) végzett túrák, kirándulások
-

Mindennapi testedzés megvalósítása:

- Testnevelés órákon
- Szabadidőben rendszeres sportfoglalkozások keretében
- Egy-egy sportágnak az iskolában helyet adva, biztosítva a tanulók szervezett sportolási részvételét
- Sportversenyek lebonyolítása

Az egészségnevelés megvalósításában résztvevők:

- Belső (iskolai) résztvevők: pedagógusok, hitoktatók.
- Külső partnerek: iskolaorvos, védőnő, családsegítő szolgálat, szakszolgálati intézmény, egészségügyi szolgáltatók (pl. fogászati prevenciók csoport), sportlétesítmények vezetősége, szakrendelők.

d.) Egészségnevelés az iskolánkban:

Fontos szabály:

- a tájékozottság,
- a tanulók életkori jellemzői, adottságai,
- az évfolyamonkénti egymásra épülés.
-

Az iskola környezetnevelési elvei

Helyzetelemzés, helyzetkép: Az iskola helye és épülete

A pókaszepetki iskola épületegyüttese három különálló részből áll. E három épületrész veszi körül az iskola zárt belső udvarát. A 80-as évek végén készült el a Faluház, melyben helyet kapott az aula, a könyvtár, a teleház és a tornaterem a hozzá tartozó öltözőkkel és szertárakkal. A faluházzal szerkezetileg egységet alkot az iskolának azon része, ahol a felső tagozatosok nyernek elhelyezést. Az iskolának ebben a részében 5 tanterem található. A második épületrészben található az iskolai konyha és ebédlő, valamint az emeleti részen kialakított 3 szaktanterem. Ehhez az épületszárnyhoz csatlakozik a kazánház és néhány raktár helység is. A legrégebbi épületrész felújítása 2007-ben megtörtént. Az épület új héjazatot, nyílászárókat, és szigetelést kapott. Megtörtént a fűtési rendszer teljes rekonstrukciója és egy új osztályterem kialakítására is sor került. A tetőszerkezetre napelemek kerültek.

Az alsó és felső tagozatos tanulók így külön épületben kapnak helyet, ahol kellemes körülmények között tanulhatnak.

Az épületek adottak, de mindig van teendő azért, hogy kellemesebb, otthonosabb legyen a mindennapi iskolai élet. Az iskola helye befolyásolja a környezeti nevelési munkánk tartalmát, lehetőségeit.

A környezeti nevelés szinterei iskolánkban

Hagyományos tanórai oktatásszervezésben

A tanórákon hozzárendeljük az adott témákhoz a megfelelő környezetvédelmi vonatkozásokat. Az óra jellege határozza meg, hogy melyik problémát hogyan dolgozzuk fel. Kiemelt helyet kapnak a hétköznapi élettel kapcsolatos vonatkozások, amelyekhez a diákoknak is köze van. Különböző interaktív módszereket használva adjuk át az ismereteket, de jelentős szerepet kap az önálló ismeretszerzés is. A szemléltetés hagyományos, audiovizuális és informatikai lehetőségeit is felhasználjuk, alkalmazzuk. Így élményszerű tanításra nyílik lehetőség. Fontosnak tartjuk, hogy diákjaink komoly elméleti alapokat szerezzenek, mert véleményünk szerint így lehet okosan, átgondoltan harcolni a környezet megóvásáért.

Tanórán kívüli programok:

Az iskolában rendszeresen, különböző gyűjtési akciókat (elem-, és papírgyűjtés) szervezünk. Jeles napokhoz kapcsolódva (például: A víz napja, a Föld napja, Madarak és fák napja) különböző programokat szervezünk. Tanulóink tevékenyen részt vesznek a tantermek, az udvar felújításában, csinosításában.

Erőforrások, alapelvek

Az iskolában a tantestület egy része foglalkozik intenzíven környezeti nevelési kérdésekkel a tanórákon és azokon kívül. Vannak, akik minden akcióban, munkában részt vállalnak, s vannak, akik időnként kapcsolódnak egy-egy tevékenységi területhez. A környezeti nevelés az a területe az iskolai életnek, ahol csak nagyon fokozatosan és lépésenként haladunk előre

Erőforrások

- Az iskolavezetés támogatja a környezeti nevelési programokat
- A tanárok az egyes tantárgyakba beépítve tanítják az egyes környezeti tartalmakat.
- Az osztályfőnökök is foglalkoznak a környezeti neveléssel, a mindennapi aktualitás szintjén.
- A diákönkormányzatot segítő tanár napi kapcsolatot tart a diákokkal, s itt van lehetőség az egyedi problémák azonnali kezelésére.
- Környezetvédelmi szakember, természetvédő előadást tart a környezeti ártalmakról és segíti a szaktanárok munkáját.

Környezeti nevelésünk alapelvei

Iskolánkban törekszünk a környezettudatos magatartás, a környezetért felelős életvitel elősegítésére. Fontosnak tartjuk a személyiségformálást, a társas együttműködést, az ember-természet kapcsolat formálását. Pedagógiai munkánkat kiterjesztjük a testi-lelki egészségnevelésre, a társas készségek, mint konfliktuskezelés, döntés, együttműködés fejlesztésére és a mentálhigiénés nevelésre is.

Alapelveink a környezeti nevelés területén:

- a megelőzés
- a hatékony megoldás keresése
- a felelősség
- az együttműködés
- a tájékozódás

Gyermekideálunk

A környezetre rácsodálkozó, értékeit megismerő, annak megóvása érdekében együttműködően, felelősen tenni akaró diákok nevelése.

Közösségideálunk

Olyan aktív kiscsoportok, iskolai közösségek kialakítása, formálása a cél, melyek felelősek környezetükért. A közösségeken belül felerősödik a társas részvétel és a felelős együttműködés.

Pedagógusideálunk

A pedagógus által kialakított környezet, az általa nyújtott viselkedési minta, értékrend a környezeti nevelés szempontjából is kulcsfontosságú, hiszen a gyerekekre leginkább személyes példánkkal hathatunk.

Célok feladatok

- *Rendszerszemléletre nevelés:* a tanulók a tanórákon szerzett ismereteket legyenek képesek összekapcsolni az életben tapasztaltakkal. Önmaguk lássák meg a problémákat, és önmaguk keressék az arra adható válaszokat. Legyenek képesek megérteni a fejlődés és a környezet kérdéseinek összefüggő rendszerét.
- *Az alternatív, problémamegoldó gondolkodás elsajátítása:* alakuljon ki a képesség, hogy a problémákra válaszokat is keressenek a tanulók. Az egyes kérdések megválaszolására több alternatíva felállítását igényeljük, s az alternatívák értékelése után képesek legyenek a helyes, megfelelő válasz kiválasztására.
- *A globális összefüggések megértése:* a létező környezeti problémákat ne csak önmagukban lássák, hanem azok gazdasági, társadalmi okait is megértsék. Legyenek képesek ezeket, az okokat azonosítani, felismerni saját környezetükben, életükben, és tanuljanak meg, ezeket szem előtt tartva, cselekedni.
- *A természet, az élet, a biológiai sokféleség jelentőségének megértése:* a tanulóknak legyen esélye a boldogulásra, ha együttműködnek környezetükkel, és nem uralkodni akarnak a felett. Mindez a természet törvényeinek megértését, az élet minden formájának elismerését feltételezi. El kell juttatni tanulóinkat annak felfedezésére, hogy biológiai sokféleség nélkül nincs emberi létezés sem.
- *A szerves kultúra fontosságának megismertetése a fenntartható fejlődésben:* tudatosítanunk kell tanulóinkban, hogy az ember történelme során nemcsak szembefordult környezetével, hanem számos esetben tudott azzal harmóniában is élni.

Környezeti nevelési munkánk céljainak eléréséhez elengedhetetlen feltétel, hogy az iskolai élet résztvevői egymással, valamint külső intézményekkel, szervezetekkel jó munkakapcsolatot, együttműködést alakítsanak ki. A résztvevők és a közöttük kialakuló együttműködés egyben környezeti nevelési munkánk erőforrása is.

Általános célok, értékek a környezeti és egészségügyi nevelésben

- Az egyetemes természetnek (a Világegyetem egészének), mint létező értéknek tisztelete és megőrzése, beleértve az összes élettelen és élő létezőt, így az embert is, annak környezetével, kultúrájával együtt
- a Föld egészséges folyamatainak visszaállítására, harmóniára való törekvés
- a bioszféra és a biológiai sokféleség megőrzése
- a testi-lelki egészség megőrzése

Hosszú távú pedagógiai célok

- az általános célokra vonatkozó érték- és szokásrendszer érzelmi, értelmi, esztétikai és erkölcsi megalapozása
- **az ökológiai gondolkodás kialakítása, fejlesztése**
- rendszerszemléletre nevelés
- holisztikus szemléletmód kialakítása
- **fenntarthatóságra nevelés**
- a környezetetika hatékony fejlesztése
- érzelmi és értelmi környezeti nevelés
- tapasztalaton alapuló, kreatív környezeti nevelés
- tolerancia kialakítása
- a környezettudatos magatartás és életvitel segítése
- az állampolgári – egyéb közösségi – felelősség felébresztése
- az életminőség fogyasztáson túlra mutató alkotóinak keresése
- az egészség és a környezet összefüggéseinek feltárása
- ismeretek és jártasságok kialakítása, amelyek segítségével képesek lesznek megelőzni az egészségügyi problémákat, illetve csökkenteni azok súlyosságát.
- helyzetfelismerés, ok–okozati összefüggések
- problémamegoldó gondolkodás, döntésképesség
- globális összefüggések megértése
- létminőség választásához szükséges értékek, viselkedési normák kialakítása
- az orvostudomány eredményeiből levonható helyes magatartásra törekvés
- a családi életre nevelés fejlesztése
- az egészséges életvitelhez szükséges képességek fejlesztése

Konkrét céljaink, feladataink

- A környezeti nevelés az oktatás és a nevelés valamennyi területén jelenjen meg!
- Erősíteni kell a tantárgyközi kapcsolatokat, hogy a tanulók egységében lássák az egy témához kapcsolódó ismereteket.
- A pedagógusok, felnőttek személyes példájukkal legyenek a környezettudatos életvitel hiteles terjesztői.
- Javítsuk az iskola tisztaságát! (pl. szelektív hulladékgyűjtés, szárazelemgyűjtés)
- Takarékoskodás vízzel, villannyal, gázzal.
- Végül legyenek a tanulók környezetük védelmezői!

Az iskola hitvallása

A környezet és az egészség egymástól el nem választható fogalmak. A természet és a környezet óvása, védelme nélkül nem beszélhetünk egészséges emberi életről sem, mivel az ember a természet része. Az általa okozott természeti, környezeti szennyeződések káros hatást gyakorolnak az egészségre.

Ennek szellemében kívánjuk nevelni a ránk bízott gyermekeket, és programjainkkal a szülők és a környék lakóinak környezet- és egészségtudatos magatartását is fejleszteni, formálni kívánjuk.

Tanulásszervezési és tartalmi keretek

A környezeti nevelés szervezeti keretei

- hagyományos tanórák
- tanórán kívüli környezeti nevelés

Tanórai keretek

- tantárgyakba beépítve
- sportnap
- osztályfőnöki órákon környezet-és egészségvédelmi témák
- testnevelés

A tantárgyak lehetőségei

Testnevelés

A tanulók

- fedezzék fel, értsék meg, hogy a környezeti hatások jelentős mértékben befolyásolják, egészséges testi fejlődésüket;
- legyenek tisztában azzal, hogy a testnevelés és a sport nélkülözhetetlen az élményszerű tapasztalatszerzésben, az emberi kapcsolatokban, az együttműködés és a tolerancia fejlesztésében;
- értsék és tapasztalják meg a szabadtéri foglalkozásokon keresztül, hogy a környezetszennyezés az egészségre veszélyes;
- tudatosítsák általa az egészség és a környezet komplexitását.

Magyar nyelv és irodalom - Általános iskola- alsó tagozat (6-10 év).

A tanulók

- ismerjék meg közvetlen, természetes és az ember alkotta mesterséges környezetük értékeit bemutató irodalmi alkotásokat (meséket, mondákat, népdalokat és verseket);
- egy táj megismerésekor képesek legyenek kifejezni érzelmeiket, alkalmazva érzékeljék az anyanyelv gazdagságát, szépségét a szóbeli és írásbeli kommunikáció során.

Magyar nyelv és irodalom - Általános iskola – felső tagozat.

A tanulók

- ismerjék meg az anyanyelv gazdagságát, a tájnyelv, a köznyelv és az irodalmi nyelv egymásra hatását és mindezt tudják alkalmazni a természeti, és ember alkotta környezettel való kapcsolatteremtésben;
- törekedjenek az anyanyelv védelmére;
- sajátítsák el a média elemzésének technikáit;
- tudjanak érvelni, vitatkozni a témában.

A tanulóknál

- alakuljon igénnyé a hatékony kommunikációra való törekvés;
- növeljük a környezethez való, pozitív érzelmi és intellektuális közeledést a környezet- és természetvédelmi témájú könyvek feldolgozásával;
- fejlesszük az egyéni és a közösségi kompetenciákat a drámajátékokkal
- tudatosan készüljenek a „nyelvi környezetszennyezés” elkerülésére;

A tanulóknak

- fejlesszük az esztétikai, erkölcsi érzékenységet.

Történelem

A tanulók

- értsék és tudják, hogyan, mikor és milyen emberi tevékenységek révén alakult át a természet;
- tudják értelmezni, hogyan hatottak a környezeti változások a gazdálkodásra, az életmódra, a közösségi normák alakulására;
- ismerjék meg a helyi történelmi értékeket, alakuljon ki bennük a hagyományok tisztelete;
- értsék meg az egész világot érintő globális problémákat, és érezzék hangsúlyozottan az egyén, az állam és a társadalom felelősségét és feladatait a problémák elhárításában, csökkentésében.

Idegen nyelv

A tanulók

- váljanak érzékenyebbek a természet szeretetére a jól megválasztott szövegek feldolgozásának segítségével;
- legyenek érzékenyek a hazai környezeti problémákra és ismerjék meg a nyelv segítségével más országok hasonló problémáit;
- ismerjék meg más népek ilyen irányú tevékenységeit, valamint az idegen országok környezetvédelemmel foglalkozó szervezeteit;
- legyenek képesek a környezeti problémákra önállóan, csoportmunkában, projektmunkában választ keresni;
- állampolgári felelősségtudatuk fejlődjön.

A tanulóknak

- alakuljon ki és fejlődjön a nemzetközi felelősség a környezettel szemben;
- fejlődjön az idegen nyelvi kommunikációképesség

Matematika

A tanulók

- legyenek képesek a más tantárgyakban tanított környezeti összefüggések matematikai módszerekkel való demonstrálására;
- legyenek képesek a környezeti mérések eredményeinek értelmezésére, elemzésére statisztikai módszerek alkalmazásával;
- tudjanak táblázatokat, grafikonokat készíteni és elemezni;
- logikus gondolkodása, a szintetizáló és a lényegkiemelő képessége fejlődjön;
- tudják megfigyelni az őket körülvevő környezet mennyiségi és térbeli viszonyait;
- váljanak képessé egy adott témához megfelelő adatok kiválogatására, gyűjtésére és feldolgozására;
- ismerjenek konkrét, a valós életből vett példákat, és legyenek képesek ezeket elemezni, tudjanak megfelelő következtetéseket levonni;
- legyenek képesek reális becslésekre;
- tudjanak egyszerű statisztikai módszereket alkalmazni.

A tanulóknak

- alakuljon ki a rendszerben való gondolkodás;
- alakítsuk ki a környezeti rendszerek megismeréséhez szükséges számolási készségeket.

Fizika

A tanulók

- váljanak képessé a környezeti változások megértésére;

- ismerjék meg az élő szervezetre káros fizikai hatásokat (sugárzások, zaj, rezgés), ismerkedjenek meg e hatások csökkentésének lehetőségeivel;
- ismerjék fel a fizikai törvényszerűségek és az élőlények életjelenségei közötti analógiákat, valamint az élő és élettelen közötti kölcsönhatásokat;
- tudják értelmezni a környezet változásának törvényszerűségeit, és ennek tudatában legyenek képesek megoldást keresni a globális környezeti problémákra;
- mérjék fel annak fontosságát, hogy a környezeti erőforrásokat felelősséggel szabad csak felhasználni;
- ismereteik birtokában, tetteik következményeit látó, távlatokban gondolkodó állampolgárrá váljanak.

Földrajz

A tanulók

- szerezzenek tapasztalatot, gyűjtsenek élményeket a közvetlen élő és élettelen környezetükről;
- érzékeljék és értékeljék a környezetben lezajló változásokat, mint a természeti és társadalmi folyamatok hatásainak eredményeit;
- ismerjék meg a világ globális problémáit;
- ismerjék meg és őrizzék a természeti, és az ember alkotta táj szépségét

Biológia

A tanulók

- ismerjék meg a globális környezeti problémákat és azok megelőzési, illetve mérséklési lehetőségeit;
- ismerjék és szeressék a természeti és az épített környezetet;
- ismerjék meg az élőlények alapvető szervezeti-működési jellemzőit, fedezzék fel azok között az ok-okozati összefüggéseket;
- ismerjék meg a környezet-egészségügyi problémákat;
- legyenek képesek az egészségügyi problémák megelőzésére és mérséklésére;
- sajátítsák el a testi-lelki egészséget megőrző életviteli technikákat.

A tanulóknak

- alakuljon ki ökológiai szemléletmód.

Kémia

A tanulók

- rendelkezzenek a környezetbiztonsághoz szükséges ismeretekkel;
- törekedjenek a környezettudatos magatartás kialakítására;
- legyenek képesek a környezeti elemek egyszerű vizsgálatára, az eredmények értelmezésére;
- értsék meg a különböző technológiák hatását a természeti és épített környezetre, valamint becsüljék meg ezek gazdasági hatásait.

Ének-zene

A tanulók

- ismerjék fel a természeti illetve művészeti szépség rokonságát és azonosságát;
- ismerjék meg a természet zenei ábrázolásának módjait;
- fedezzék fel a természet szépségeinek megjelenését a népdalokban;
- vegyék észre a zene közösségerősítő, közösségteremtő szerepét;

- tudják, hogy az élő illetve élettelen természet hangjai a zenében és a hétköznapiakban egyaránt akusztikus élményt jelentenek;
- fedezzék fel a zenei környezetszennyezést, és tudjanak ellene védekezni.

Rajz és vizuális kultúra

A tanulók

- ismerjék fel a természeti illetve művészeti szépség rokonságát és azonosságát;
- ismerjék meg a természet képzőművészeti ábrázolásának lehetőségeit;
- ismerjék és tudják, hogy a hagyományápolás a fenntarthatóság egyik alappillére; tudjanak példákat említeni a népi építészet, díszítőművészet hazai előfordulásaira;
- ismerjék a természetes alapanyagok használatát;
- legyenek képesek a műalkotásokat környezeti nevelési szempontoknak megfelelően elemezni;
- legyenek képesek alkotásokat létrehozni a környezeti nevelési témaköröknek megfelelően;
- ismerjék a tárgyi világ formanyelvi elemeit, a tartalom és a forma összefüggését;
- tudjanak példákat mondani a környezetvédelmi szempontok szerinti formatervezésre;
- kutassanak fel, ismerjenek meg helyi, népi építészeti emlékeket.

Tanórán kívüli lehetőségek

A tanulók környezeti ismereteinek bővítésével, rendszerezésével, az összefüggések feltárásával meg kell alapozni, hogy lehetővé váljon a környezetért, a jövő generációkért felelős viselkedést vállaló személyiség formálása.

Tanórán kívüli környezeti nevelés lehetőségei, színterei, tartalmi

- tanórán kívüli választható foglalkozások
- szakkör
- DÖK
- napközi
- tábor
- tanulmányi kirándulás
- versenyek
- iskolakert

Célkitűzések

A választott programok és az alkalmazott módszerek:

- fejlesszék a tanuló szociális képességeit
- adjanak lehetőséget új ismeretek megszerzésére (biológiai sokféleség, fenntartható fejlődés)
- rendszerezzék, szelektálják, mélyítsék el a már meglévő ismereteket
- szintetizálják az egyes tantárgyak nyújtotta analitikus ismereteket
- tanítsanak rendszerszemléletre
- alakítsanak ki kritikus gondolkodást
- fejlesszék a környezeti harmónia megteremtése érdekében fontos képességeket (pl.: problémamegoldó, konfliktuskezelési képességek, tolerancia, alternatív gondolkodás)
- ösztönözzenek az egészséges, környezetbarát életmód elsajátítására
- alakítsanak ki környezeti érzékenységet, helyes szokásokat, viselkedési normákat
- neveljenek a hagyományok tiszteletére
- mutassanak követendő mintákat

- ösztönözzenek felelősségteljes cselekvésekre (tárják fel, hogy mit tehet a tanuló egyéni életében a környezeti problémák megoldása, megelőzése érdekében); tárják fel a tanulók számára a globális kérdések alapvető gazdasági, társadalmi hátterét, tegyék világossá a tanulók számára, hogy az ember a természet része, és csak akkor van esélye a boldogulásra, ha kész együttműködni környezetével, és nem uralkodni akar felette

Taneszközök

- Tankönyvek, nyomtatott és elektronikus anyagok, természetismereti könyvek, mesekönyvek, játékgyűjtemények, hírlevelek, folyóiratok, természetfilmek, dokumentumfilmek, diasorozatok, plakátok.
- Térképek, tájékozási eszközök (iránytű, tájoló), modellek, tablók.
- Fizikai, kémiai mérésekhez megfelelő eszközök, anyagok, biológiai vizsgálatokhoz szükséges eszközök, anyagok (nagyító, mikroszkóp, bonckészlet stb.).
- Játékokhoz szükséges felszerelések (labda, szembekötő stb.)
- Anyagok és eszközök a kézműves foglalkozásokhoz, gyakorlati természetvédelemhez (papír, ragasztó, írószerszámok, faanyag stb.)
- Eszközök és anyagok az életvitel és gyakorlati ismeretek környezeti nevelési célkitűzéseire (pl. megfelelő szerszámok)

Az iskola rendelkezik azokkal az alapvető oktatási eszközökkel, szakkönyvekkel, amelyek a környezeti nevelési munkához szükségesek. Folyamatosan pótolni kell az elhasznált vegyszereket, eszközöket valamint lépést tartva a fejlődéssel, új eszközöket kell beszerezni.

A pedagógiai program végrehajtásához szükséges, hogy a nevelő-oktató munkát segítő eszközök és felszerelések jegyzékébe beépüljön a környezeti nevelés eszközigénye is.

Az iskolai környezet az iskolaépület és működtetése

A helyzetelemzésben kiderült, milyen az iskola jelenlegi állapota, képe, és az is, hogy ez mit jelent a környezeti nevelés szempontjából. Ennek a fejezetnek az a célja, hogy átgondoljuk, mi az, amit változtatni szeretnénk és tudunk (van rá lehetőség, megoldható pénzügyileg is), hiszen az iskolai környezet is jelentős hatást gyakorol a gyerekek személyiségének formálódására. Meg kell próbálni olyan körülményeket létrehozni, mely lehetővé teszi, hogy a gyerekek örömmel érkezzenek az iskolába, úgy érezzék, hogy az iskola értük van.

Néhány ötlet ehhez:

- Ügyeljünk az iskola esztétikusságára, a termek, folyosók ne kongjanak az ürességtől, legyenek falújságok, színes tablók, tárlók, ahol a gyerekek műveit is kiállíthatjuk. Adjuk meg a lehetőséget, hogy a gyerekek maguk is részt vehessenek környezetük szépítésében.
- A tanterem biztosítson megfelelő teret a gyerekek mozgásigényéhez! A tér berendezése, az eszközök és növények elhelyezése biztosítson balesetmentességet.
- Legyenek egészséges méretűek és formájúak a székek, asztalok!
- Legyenek az iskolában megfelelő termek, helyiségek, ügyeljünk a világosságra és a megfelelő hőmérsékletre.
- Az ablakok előtt annyi növény legyen, ami nem árnyékol túl nagymértékben!
- Legyen a termekben cserepes növény
- Az iskolaudvar zöldítése: próbáljunk minél több zöld területet csempészni az iskola udvarára. Törekedjünk rá, hogy legyen minél több fa. Helyezzünk el padokat is az udvaron, hogy a gyerekek le tudjanak ülni, mert sokszor azért nem mennek ki szívesen az épületből, mert nem tudnak hol beszélgetni.
- Hulladékkezelés: Papírgyűjtés egyéb szelektív hulladék gyűjtése.
- Energiagazdálkodás, vízgazdálkodás: nyílászárók megfelelő szigetelése, energiatakarékos izzók beszerelése, víztakarékos WC tartályok felszerelése. Persze fontos, hogy a gyerekek is

figyeljenek oda, hogy a villanyok le legyenek kapcsolva ott, ahol nem tartózkodnak, a csapok megfelelően legyenek elzárva stb.

Az iskola életvitele

Az iskola mindennapi életét is meg kell tervezni a környezeti nevelés szempontjából.

- A Pedagógusok, az iskola dolgozóinak példamutató magatartása (tartsák be ők is a hulladékkezelés, energia- és vízgazdálkodás gyerekek számára is előírt szabályait, a takarítók ügyeljenek a hulladékkezelésre, , technikai dolgozók munkavégzése, élete is legyen példamutató stb.). Étkezés: terítés, étkészlet anyaga, minősége, kulturált étkezés szokásai (asztalnál ülve, csendben, az ételt megköszönve)
- Szünetekben szellőztetés, minél többet legyenek a gyerekek az udvaron stb.
- Délutáni foglalkozás megszervezése, napközi, tanulószoba.

Kommunikáció

1. Iskolán belül

- Tanárok–iskolavezetők, tanárok–tanárok: előre kiírt és rögtönzött értekezletek, faliújság, megbeszélések,
- Diákok–tanárok: faliújság, diákönkormányzat, osztályfőnökök tájékoztatása,
- Diákok–diákok: faliújság, iskolarádió, diákönkormányzat,
- Iskola–szülők: szülői értekezletek, fogadóórák, levélben való tájékoztatás, nyílt napok, szülőkkel közös programok, kiállítások.
- Iskola–partnerek: levélben való tájékoztatás.

2. Külső (helyi és országos média)

- Település újsága
- iskolai weblap működtetése
- Országos szinten: TV, rádió, Internet.

Minőségbiztosítás

A minőségbiztosítás során a következő sémában lehet gondolkodni:

1. Készítünk egy tervet, majd kipróbáljuk
2. Ha nem működik, elemezzük a tervet, megkeressük a hibákat, helyesbítjük, majd újra kipróbáljuk.
3. Ha még mindig nem jó, megismételjük az előző lépést.
4. Ha a próba működik: végrehajtás, majd értékelés következik.

Továbbképzések

1. Belső (helyi)

- Tanulmányutak: A mi iskolánkban minden évben szervezünk egy tanulmányutat, melynek során természeti és kulturális értékekkel ismerkedünk.
- Továbbképzés az iskolában meghívott szakértők segítségével az egész tanári kar számára

2. Külső

Részvétel akkreditált környezeti neveléssel kapcsolatos továbbképzéseken.

16. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

Valamennyi **tanulónak** joga van képességei minél maradéktalanabb kibontakoztatására, személyiségfejlődésének támogatására. Külön figyelmet kell fordítani a valamilyen okból hátrányos helyzetbe került tanulóakra, akiknek olyan támogató környezetre van szükségük, mely biztosíthatja iskolai sikerességüket.

Iskolánk – többek között – az alábbiakban nyújt segítséget számukra az esélyegyenlőség megteremtése érdekében:

- kulcskompetenciák fejlesztésében,
- az oktatásban használt információs, kommunikációs technológiák alkalmazásával, a digitális tananyagok felhasználásának elősegítésével,
- méltányos és egészséges tanulási környezet kialakításával,
- a pedagógusok módszertani kultúrájának fejlesztésével,
- tapasztalat-, élményszerzésen alapuló tanulással,
- a differenciáló módszerek alkalmazásával,
- a hátrányos helyzetű és a sajátos nevelési igényű tanulók integrált nevelésével,
- a mindennapos testedzés, a mozgás, sportolás biztosításával,
- környezettudatos szemléletű oktatás-neveléssel,
- egészségügyi, szociális támogató rendszer kialakításával,
- hatékony, új tanulási módszerek elsajátításával, és alkalmazásával a tanórákon,
- a tanulói aktivitás növelésével a tanítási órákon,
- a tanulási attitűd pozitív átformálásával,
- a továbbtanulás támogatásával,
- személyiségfejlesztéssel és közösségépítéssel,
- a szabadidő hasznos eltöltésének elősegítésével,
- partnerközpontú neveléssel.

A korábban is már a társadalom peremén elhelyezkedő és az egyre nagyobb számban marginalizálódó, illetve a leszakadó félben lévő társadalmi rétegek családjából származó gyermekek sajátos nevelési feladatot jelentenek az iskola számára. Így ez már nem oldható meg a hagyományos gyermek- és ifjúságvédelmi eszközökkel és módszerekkel, hanem az iskolai nevelés egészét átfogó permanens feladatok között nyer besorolást.

Ennek három fő területe:

- megelőzés
- veszélyeztetettség időben történő felismerése
- segítségnyújtás

Megelőzés

A megelőzés a gyermek- és ifjúságvédelem területén kiemelt feladatunk. Ennek megvalósítása iskolánk teljes egészét átfogó tudatos, a környezet- és egészségnevelést integráló pedagógiai folyamat, ugyanis az ép környezet és az egyensúlyban lévő egészség összhangja nyújthat csak biztos alapot a megelőzéshez.

Minden tanév elején a Közös Hivatal adatai alapján felmérést készítünk a problémás, a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók felderítése céljából. Őket folyamatosan figyelemmel kísérjük. Célunk, hogy tanulóinkat olyan tudással, érzelmi viszonyulásokkal és szokásokkal vértessük fel, melyekkel önmaguk képesek felismerni a rájuk leselkedő veszélyeket (drog, az alkohol, a dohányzás stb.), megtalálják ezek elhárítására a megfelelő magatartásmódokat, és képesek legyenek életük tudatos alakítására

A korszerű gyermek- és ifjúságvédelem megelőző tevékenységének legfőbb alapjait nem egyetlen tantárgy feladataiként kezeljük (a környezeti és egészségnevelés), hanem szinte valamennyi tantárgyba beépítjük az ilyen jellegű vonatkozásokat, célokat és követelményeket. Különös jelentőséggel bír természetesen a biológia és az osztályfőnöki óra.

A megelőzésben nem csak a tudásra és a gondolkodásra, hanem a magatartásra, az érzelmi viszonyulásokra, a szokásokra és az értékrendre is egyaránt gondot fordítunk védőnő segítségével.

Természetesen nemcsak a tanórát tekintjük célunk megvalósítása színtereként, hanem legalább ilyen fontosságú az a nevelő hatás, amelyet tanulóink számára iskolánk hagyományrendszere jelent, hiszen a gyermek nem tapasztalhat ellentmondást a tanított tananyag és az iskolában tapasztaltak között. E harmónia minél teljesebb megvalósítására lehetőségeinknek megfelelően törekszünk.

Pedagógusaink egész iskolai tevékenységükben fokozatosan arra törekednek, hogy olyan modellt állítsanak mintaként követhetően tanulóink elé, amely környezetét és önmaga egészségét figyelembe vevő példa legyen tanítványainak.

A megelőzés, mint komplex, az iskola egészét átfogó nevelőmunka szükségessé teszi a cél érdekében iskolánk szoros kapcsolatát azokkal a szervekkel és szervezetekkel, amelyek szakszerű támogatást tudnak nyújtani nevelőmunkánkhoz.

Ezek:

- Kormányhivatal- gyámhatóság
- Családsegítő szolgálat
- Önkormányzat
- Rendőrség
- Házi orvos – iskolaorvos - védőnő
- Cigány Kisebbség Önkormányzat
- Szülői Szervezet
- Gyermekjóléti szolgálat

Kiemelt szerepet szánunk az osztályfőnököknek a családokkal való szoros kapcsolattartásban, hiszen az előzőekben leírtak nem valósíthatók meg a család segítése nélkül. Ezek legfontosabb módjának a rendszeres (problémák esetén) családlátogatásokat tekintjük.

Veszélyeztetett tanulóink esetében ezt a tevékenységet az osztályfőnök, ill. a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat képviselője közösen végzik.

A veszélyeztetettség időben való felismerése

A veszélyeztetettség időben történő felismerése fontos és kiemelt feladatunk.

Ebben meghatározó felelőssége van minden pedagógusnak, különösen az osztályfőnököknek, és a gyógypedagógusnak. Mivel iskolánkat egységes közösségnek tekintjük, ezért nagy szerepet tulajdonítunk az osztály- és diáktársak, valamint a szülők jelzéseinek, a jelzőrendszer működtetésének is.

A családdal való rendszeres kapcsolattartás során megismert családi háttér elegendő információt adhat tanulóink hátrányos és veszélyeztetett körülményeiről, ugyanakkor diákjaink napi környezete, az ifjúsági szubkultúrák (galerik, disco) esetleges káros hatásainak felismerésében mindannyiunk felelőssége fontos.

Segítségnyújtás

A segítségnyújtás hagyományos és újszerű formáinak alkalmazása továbbra is fontos feladataink közé tartoznak.

Vállaljuk, hogy rászoruló tanulóink számára saját erőnkől, vagy az arra hivatott, az előzőekben felsorolt szervek és szervezetek bevonásával, minden lehetséges információt és segítséget megadunk, hogy csökkentsük a hátrányos és veszélyeztetett helyzetből származó negatív hatásokat. (Nevelési segély, családsegítés stb.)

Az e célra rendelkezésre álló pénzeszközök elosztásánál - a jogszabályok adta lehetőségeken belül - tudatosan alkalmazzuk a valós szociális helyzet szerinti differenciálás elvét. (Önkormányzati tankönyvsegély, beiratkozási segély.)

Célunk, hogy tanulóink és szüleik bármikor bizalommal forduljanak problémáikkal, segítségnyújtás iránti igényükkel az iskola pedagógusaihoz.

Az integrációt elősegítő módszertani elemek

Az egyéni haladási ütemet elősegítő differenciált tanulásszervezés

A halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek számára egyéni haladási ütemet biztosító és elősegítő differenciált tanulásszervezés folyik. E módszer minden tantárgy tanítása során alkalmazható. A differenciált tanulásszervezési módszer, a változatos tanítási-tanulási stratégia, a különböző képességű tanulók ismeretszintjéhez igazodó, különböző nehézségi fokozatú feladatok kitűzését, különböző tanulóknak ugyanazon feladat megoldásához különböző időtartam biztosítását, sokfajta egyéb didaktikai fogás alkalmazását jelenti. A módszer alkalmazásának célja: a problémamegoldó képesség, ítélőképesség, találékonyság, rugalmasság stb. tulajdonságok fejlesztése, a megfelelő, legoptimálisabb terheléssel. Megvalósításában törekedni kell arra, hogy minden tanuló megtalálja a felkészültségéhez szükséges, az igény szintjéhez igazodó feladatsort.

Kooperatív tanulásszervezés

Az embertársas lény. A kisgyerek az iskolás első éveiben inkább környezetének kiszolgáltatott, mintakövető. A kölyök, a kamasz számára a társakkal való jó viszony érzelmi biztonságának egyik fő forrása. A kooperatív tanulás mindennek a figyelembevételét jelenti. A gyerek ilyenkor nem úgy tanul mintha csak a tanár lenne a tudás forrása (frontális oktatás), hanem a csoport valamennyi tagjának érdeke, hogy valamit megtanuljanak. Mivel tanulás közben kölcsönösen függnek egymástól, együttműködési képességeik biztosan fejlődnek, baráti viszonyok alakulnak ki köztük. Motiváltak közös célok elérésére, s közben fejlődnek kommunikációs képességeik. Az összes tantárgy óráin jól alkalmazható.

Projekt módszer

A projekt egy olyan sajátos tanulási egység, tanulási technika, amely a megismerés fő forrásává az önálló és csoportos tapasztalást teszi. Más szóval a projekt egy ismeretszerzési folyamat, amely az elsajátítást egy alkotó folyamat részeként és eredményeként valósítja meg. A módszer lényege nem kizárólag az, hogy a tanulók egy-egy problémára megoldást találjanak, hanem az, hogy a lehető legtöbb összefüggést és kapcsolódási pontját is felfedjék. A passzív befogadó és feldolgozó magatartás helyett a diáknak lehetősége van saját meglévő képességeinek, viselkedési formáinak kipróbálására, és újak kialakítására. A projekt módszer fő értéke, és egyben leginkább hasznosuló eleme, maga a munkafolyamat, a munka konkrét eredményei és végtermékei mellett. Vagyis a projekt munka során megvalósuló ismeretsajátítás mellé fontosságban felzárkózik maga a gondolkodási folyamat, valamint az egyéb gyakorlati tevékenységek megvalósítása során szerzett tapasztalatok, élmények szellemi és érzelmi hatása.

Drámapedagógia

Eljárásaival, megoldási módjaival élményszerűbbé, átélhetőbbé, "tapinthatóvá" válhat a tananyag. A gyerekek részeseivé válhatnak az ismeretek befogadásának, nemcsak passzív szereplői a tanóráknak, hanem alkotói, szerzői is, hiszen az ő meglévő tudásuk, tapasztalatuk, ismereteik, átélt élményeik garancia erre. A drámapedagógia legfontosabb értéke a foglalkozások légkörében, hangulatában rejlik. Ha feltétel nélküli elfogadást, támogatást érez a gyerek akkor már elnyertük bizalmát. E módszer alapfeltétele tehát a bizalom. A drámapedagógia szinte minden tanóra keretein belül megvalósítható. A pedagógus célirányosan vet fel problémát, teremt konfliktushelyzeteket, olyan "mesterséges" körülményeket hoz létre, amelyek elősegítik a könnyebb megértést. Gyakran egyszerűnek tarjuk a gyerekek gondolatmenetét, hiányoljuk a frappáns válaszokat. Ezért fontos, hogy ne hagyjuk parlagon fantáziájukat, kreativitásukat, amelyért annyi dicséretet kaptak óvodás korukban. A kreativitás, a fantázia fejlesztése komplex tevékenységet igényel. Ennek keretén belül nemcsak a verbális, hanem a nonverbális készségeket is fejlesztenünk kell. Legfőbb eszközünk ehhez a testbeszéd, a gesztikulálás, a mimika.

Műhelymunka – a tanári együttműködés formái

Értékelő esetmegbeszélések a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók értékelésére

Az iskolavezetés és az osztályfőnökök egyik alapvető feladata, hogy figyelemmel kísérje a tanulók személyiségének fejlődését. Ezért félévente szükség szerinti foglalkozás keretén belül értékelő esetmegbeszéléseket tartunk, melynek célja a hátrányos tanulók személyiségfejlesztése.

Ennek érdekében fontos, hogy az osztályfőnök naprakész információval rendelkezzen a tanuló szociális, érzelmi helyzetéről /beszélgető kör, tartalmas, szinte kapcsolat kialakítása a családsegítő szolgálattal. .

Lényeges, hogy az esetmegbeszéléseken szintén a problémák valódi okának feltárására törekedjünk.

A lehetséges megoldási módok közül igyekezzünk mindig a leghatékonyabb módszert kiválasztani, amely a tanuló személyiségének leginkább megfelel.

Az értékelő esetmegbeszélések, valamint a gyermeki személyiségben történt változásokat az osztályfőnöki feljegyzésbe az alábbi értékelési szempontok alapján végezzük:

1. Helyzetelemzés
2. Szociokulturális környezet változásai
3. Személyiségfejlődés
4. Tanulási képességek, kognitív kompetenciák
  - Szociabilitás
  - Viselkedéskultúra
  - Emocionális tényezők, attitűdök
  - Tehetség területek

Fejlesztendő területek

A megbeszéléseken - melyeken szükség szerint az iskola pedagógusai részt vesznek - egyben alkalmat adnak arra is, hogy a gyermekek fejlődését segítő értékelő vélemény kardinális részeit a megadott szempontok szerint rögzítse az osztályfőnök. A feljegyzés arra is lehetőséget kínál, hogy a tanulóval menet közben történt jelentős eseményeket feljegyezze az osztályfőnök.

A gyermeki személyiség jellemzés egységesen elfogadott szempontrendszer alapján történik. A tanuló jellemzésében az őt tanító valamennyi pedagógus részt vesz.

17. Egész napos iskolai program

Nem releváns.

18. Az otthoni, napközis, tanulószobai felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai

Az iskolai életben központi helyet foglal el a tanórai tanulás, valamint a másnapi tanórákra való felkészülés, aminek előkészítése nagy figyelmet, körültekintést kíván a tanároktól. A **tanulók** tanulási képessége eltérő, feladataikat nem végzik azonos intenzitással, különböző a munkavégzésük üteme, gondolkodásuk, emlékezőképességük, figyelemösszpontosításuk, fáradtságuk. Figyelemmel kell lenni a **tanuló** aznapi, másnapi terhelésére. Tekintetbe kell venni a tanuló képességeit, mentességeit, korlátait. A tanuló tanulásban való bármely képességbeli akadályozottsága, az emiatti lassabb haladási tempója nem lehet ok az önálló tanulásra fordítható idő megnövelésének, sőt az szükség szerint csökkentendő.

Az írásbeli és szóbeli feladatok **meghatározásának** elvei, ezzel kapcsolatos feladatok:

- Folyamatos megfigyelés eredményeként a helyes tanulási technikák kiválasztása, fejlesztése. Minden tanuló számára a legoptimálisabb – életkori szintjének és aktuális szükségletének megfelelő – tanulási módszerek megismerése, az egyéni tanulásban az önállóság fokozása.
- A figyelem, akarat fejlesztése, irányítása.
- A tanulók természetes érdeklődésének felkeltése, ébrentartása, elmélyítése, az egyéni érdeklődés és egyéni képességek kibontakoztatása.
- Az önművelési igény felkeltése, az önművelés legfontosabb jártasságainak, készségeinek, képességeinek kialakítása, fejlesztése, önálló ismeretszerzésre ösztönzés.
- A tanórai keretben folyó nevelő-oktató munka speciális foglalkozások keretében történő megszilárdítása, kiegészítése, bővítése.

- A hátránnyal induló tanulók következetes fejlesztése, felzárkóztatása, a gyengébb képességűekkel való differenciált foglalkozás.
- A tehetséges tanulók képességeinek kibontakoztatása, fejlesztése.
- Segédkönyvek, kézikönyvek, lexikonok használatának megismerttetése, segítségnyújtó szerepének, hasznosságának felismerttetése.
- Önképzésre nevelés.
- Önálló gyűjtőmunka végzése.
- Csoportos feladat elvégzése a tanítási időn kívül.
- Önellenzésre, önértékelésre nevelés.
- A tantárgyakhoz kötődő, differenciált képességfejlesztést szolgáló feladatok.
Az írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának korlátai:
Az írásbeli feladat:
  - változatos legyen
  - előkészített legyen
  - az elmélyítést segítse
  - gyakoroltasson
  - szoktasson csoportos munkára
  - az összes házi feladat kevesebb, mint felét tegye ki.
 A szóbeli feladat:
  - fejlessze a szövegértést
  - fejlessze a beszédkésztséget
  - teremtsen lehetőséget együttműködésre
  - fejlessze a verbális memóriát
  - tegye eredményessé a csoportos/kooperatív órai munkát
  - az összes házi feladat több mint felét tegye ki.

Hétvégére és az iskolai szünetekre csak annyi házi feladat adható fel, mint általában egyik tanóráról a másokra.

Iskolánkban a házi feladatok meghatározásával kapcsolatosan az alábbi szabályok érvényesülnek:

- A házi feladatok legfontosabb funkciója a tanórán feldolgozott tananyaghoz kapcsolódó gyakorlás (készség, - képességfejlesztés), valamint a tananyaghoz kapcsolódó ismeretek megszilárdítása.
- Az iskolai tanítási időszakban található hétvégékre, tanítási szünnapokra, hosszabb szünetekre nem ad fel több házi feladatot, mint azt a heti rendszeres munka során teszi. Kivételt képeznek ez alól a kötelező olvasmányok, memoriterek, hosszabb távú feladatok, megfigyelés, kísérlet, gyűjtő munka. A mindennapos házi feladatok a kerettantervben megfogalmazott célok elérése érdekében az órai munkának megfelelően, azzal összhangban kerülnek kiadásra, a tantárgyat oktató szaktanár belátása szerint.
- Amennyiben a napközis illetve tanulószobás tanuló a tanóra ideje alatt szakkörön, sportkörön vagy egyéb tanórán kívüli foglalkozáson vesz részt, és nem tudja feladatát elvégezni, azt otthon köteles pótolni.
- A házi feladatok differenciált meghatározása a tanulásszervezés egyik fő elve és teendője. Ennek megfelelően a tanulók írásbeli házi feladataikat egyéni képességeiknek, tanulási tempójuknak megfelelően kapják. Az írásbeli házi feladatok a tanórai anyag megszilárdítását segítik el, illetve lehetőséget kell adniuk a tehetségfejlesztésre.
- A szóbeli feladatok az anyanyelvi és idegen nyelvi kommunikációt, a matematikai és természettudományos kompetencia fejlesztésének eszközei. Az ismeretek elsajátításán kívül nagy figyelmet kell fordítani a rendszerezés, a következtetés és a problémamegoldás fejlesztésére. Olyan tudás kialakítása a cél, amelyet új helyzetekben is lehet alkalmazni.
- A szóbeli feladatok meghatározása is történhet differenciáltan.

A feladat kijelölése:

- tankönyvből, munkafüzetből, feladatgyűjteményből, fénymásolás segédkönyvekből történhet
- lehet önálló gyűjtő munka
- online

Az otthoni munkához nyújtott segítség lehet:

- kérdések
- órai vázlat
- online felület

Az elvégzett feladatok ellenőrzése történhet

- egyénileg
- frontálisan
- szóban, írásban

Az el nem végzett feladatokat a tanulóknak pótolniuk kell. Amennyiben a tanuló rendszeresen nem végzi el, vagy nem pótolja a feladatait, a szorgalom és a tantárgy félévi, illetve év végi osztályzatát e hiányosság lerontja.

A napközi otthon és a tanulószoba feladata:

Napközi otthon:

- Tanulási terv a nevelő által meghatározott módon.
- Egyéni, páros, csoportos felkészülés.
- Az elkészült feladatok nevelői ellenőrzése.
- A halmozottan hátrányos helyzetű és a tanulási nehézségekkel küzdő tanulók segítése.

Tanulószoba:

- Tanulási terv készítése.
- Egyéni, páros, csoportos felkészülés.
- A feladatok elvégzésének ellenőrzése.
- A halmozottan hátrányos helyzetű és a tanulási nehézségekkel küzdő tanulók segítése.
- A tanulókat (versenyre készülők, a tantárgy iránt aktívan érdeklődők) egyéni választásuk, kérésük alapján szorgalmi feladattal segíthetjük, számukra szorgalmi feladatot javasolhatunk.

19. A tanuló magasabb évfolyamra lépésének feltételei

Az iskola magasabb évfolyamára léphet az a tanuló, aki a helyi tantervben előírt minimális, a továbbhaladáshoz szükséges követelményeket teljesítette, beleértve a szükséges készségek meglétét és a **minimálisan elvárt kimeneteli követelményeket** valamennyi tantárgyból.

A tanulók magasabb évfolyamra lépésének megállapítása a nevelőtestület jogkörébe tartozik.

Ha a tanuló tanév végén bármely tantárgyból elégtelen osztályzatot kapott, a nevelőtestület határozata alapján javítóvizsgát tehet **a jogszabályban foglalt keretek között.**

Magasabb évfolyamba történő lépéshez, a tanév végi osztályzat megállapításához, a tanulónak osztályozó vizsgát kell tennie, ha:

- az iskola igazgatója felmentette a tanórai foglalkozásokon való részvétel alól,
- az iskola igazgatója engedélyezte, hogy egy vagy több tantárgyból a tanulmányi követelményeket az előírtnál rövidebb idő alatt teljesítse,
- egy tanítási évben 250 tanítási óránál többet mulasztott,
- ha a tanuló mulasztása egy adott tantárgyból a tanítási órák 30 % -át meghaladja – és a nevelőtestület engedélyezi – júniusban, vagy pedig augusztus hónapban osztályozó vizsgát tehet, egyéni munkarendes volt.

A vizsgára a szülő jelentkezteti és felkészíti gyermekét.

A 250 óra felett mulasztott tanulók és magántanulók esetében az osztályozó vizsga tantárgyai a **helyi tantervben foglaltak az adott évfolyam vonatkozásában.**

- 1. évfolyam: magyar nyelv és irodalom, matematika, etika/hit és erkölcsstan
- 2. évfolyam: magyar nyelv és irodalom, matematika, környezetismeret, etika/hit és erkölcsstan
- 3. évfolyam: magyar nyelv és irodalom, matematika, környezetismeret, etika/hit és erkölcsstan
- 4. évfolyam: magyar nyelv és irodalom, matematika, környezetismeret, idegen nyelv, etika/hit és erkölcsstan
- 5. évfolyam: magyar nyelv és irodalom, idegen nyelv, matematika, történelem és állampolgári ismeretek, természetismeret, informatika, etika/hit és erkölcsstan
- 6. évfolyam: magyar nyelv és irodalom, idegen nyelv, matematika, történelem és állampolgári ismeretek, természetismeret, informatika, etika/hit és erkölcsstan
- 7. évfolyam: magyar nyelv és irodalom, idegen nyelv, matematika, történelem és állampolgári ismeretek, biológia, földrajz, fizika, kémia, informatika, etika/hit és erkölcsstan
- 8. évfolyam: magyar nyelv és irodalom, idegen nyelv, matematika, történelem és állampolgári ismeretek, biológia és egészségtan, földrajz, fizika, kémia, informatika, etika/hit és erkölcsstan
-

Évfolyamisméltásra kötelezzük mindazokat a diákokat, akik az előírt tanulmányi követelményeket nem teljesítették.

20. A nevelőtestület által szükségesnek tartott további elvek

20. 1. A fogyasztóvédelemmel kapcsolatos ismeretek

20. 1. 1. Jogi meghatározottság

A fogyasztóvédelemről szóló irányadó jogszabályok rendelkeznek a fogyasztók oktatásáról.

Vonatkozó hatályos jogunk írja elő a fogyasztók oktatásának szükségességét a fogyasztóvédelmi jogszabályok megismerése céljából. Eszerint a fogyasztók oktatása alapvetően állami feladat, amelyet az oktatásban részt vevő intézmények, az e feladatra törvényben kijelölt államigazgatási szervek és az érdekvédelmi szervezetek együttműködve teljesítenek.

Kiemelt fejlesztési feladat a NAT-ban a felkészülés a felnőtt életre, amelyben a fogyasztói kultúra kialakítása is nevelési-oktatási feladatként szerepel.

20. 1. 2. A fogyasztóvédelmi oktatás célja

A fogyasztóvédelmi oktatás célja a fogyasztói kultúra fejlesztése, és tudatos, kritikus fogyasztói magatartás kialakítása és fejlesztése a tanulóknak. Iskolánk törekszik arra, hogy osztályfőnöki és szaktanári órák keretén belül információt kapjanak a fogyasztóvédelemmel kapcsolatos ismeretekről.

20. 1. 3. A fogyasztóvédelmi oktatás színterei az oktatásban

Az egyes tantárgyak tanórai foglalkozásai:

Vizuális kultúra:

- A közvetlen és rögzített kommunikáció.
- A tömegtájékoztató formáinak megkülönböztetése.
- A reklámplakátok szerepe.
- A fotó és a reklám hatásrendszerének feltárása.

Földrajz:

- A fogyasztói kultúra fejlődése.
- Tudatos, kritikus fogyasztói magatartás.
  - Gyűjtőmunka nyomtatott információhordozókból hazánk gazdasági és településföldrajzi sajátosságairól.
- Az életmód és a fogyasztási szokások alakulása.
- Vásárlási, fogyasztási szokásaink.
- A család gazdálkodása.

Informatika:

- Az internet egyes kommunikációs szolgáltatásának használata.
- Vásárlás az interneten.
  - Informatikai biztonság, az információ hitelessége, a szerzői jog fogalmának megismerése.

Magyar nyelv és irodalom:

- A különböző irodalmi művek, filmek elemzésének egyik szempontja.

Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek:

- Az ipari és hírközlési forradalmak jelentőségének megértése.

További színterek:

- Tanórán kívüli elemek (vetélkedők, versenyek, rendezvények stb.).
- Hazai és nemzetközi együttműködések (más iskolákkal, állami és civil szervezetekkel, cégekkel).
- Az iskola fogyasztóvédelmi működése és az ezzel kapcsolatos foglalkozások.

20. 1. 4. A fogyasztóvédelem módszertani elemei

A módszereknek tartalmaznia kell az egyén és társadalom viszonyáról szóló információgyűjtés, információfeldolgozás, a feldolgozott információk alapján való döntés és a döntés alapján eltervezett cselekvés végrehajtásának módszereit.

Fontos, hogy a diákok e módszereket minél többször valós helyi és globális problémákon és értékeken keresztül maguk alkalmazzák:

- Interjúk, felmérések készítése az emberek vásárlási szokásairól
- Adatgyűjtés, feldolgozás információrögzítés együttműködéssel
- Problémamegoldó gyakorlat ötletbörzével, értékeléssel
- Viták, szituációs játékok (eladói és vásárlói érdekek összehangolása, fogyasztói kosár készítése)
- Érvelési technikai gyakorlatok (hatékony érdekérvényesítés)

20. 2. A társadalmi bűnmegelőzéssel, az áldozattá válással, az erőszakmentes konfliktuskezeléssel összefüggő ismeretek

20. 2. 1. Kriminológiai aspektusok

Alapvető célunk a társadalmi bűnmegelőzéssel, az áldozattá válással kapcsolatos ismeretek oktatása terén az iskolában tanulók jogkövető magatartásának elősegítése, esetleges bűnelkövetésük megakadályozása, a felmerülő problémák, konfliktusok, krízisek kulturált és hatékony kezelése.

Napjainkban az iskola szerepét úgy szokták felvetni, hogy betölti-e a szükséges nevelő hatását, segít-e azokban a problémákban (érzelmi, szociális), melyek az iskolában megnyilvánulnak. A tünetek, zavarok, elváltozások minden életkorban más-más jellegűek, megnyilvánulásúak, más oki konstellációt tükröznek.

Kisgyermekkorban a szülői kapcsolatokról való kiszakadás, az önállósodás, a kortárs csoportban az egyenrangú kapcsolatok alakítása és tartása jelentenek problémát, konfliktusforrást. Tízéves kor körül megjelennek a felnőtté válás problémái (felnőtt szerep, nemi szerep, identitástudat stb.). Gyakori jelenség, hogy a család nem köti meg eléggé a gyermeket, az iskola pedig nem integrálja kellőképpen a maga rendszerébe, ezért a szabadidő terén más kiscsoport hatása alá kerül, melyek általában az iskolai és családi kultúra értékeivel szemben állnak, és más viselkedési normákat közvetítenek. Deviáns értékeket inkorporálnak és próbálnak megvalósítani. Ez többé-kevésbé nyílt konfliktus formájában is megjelenik az iskolában.

A vázolt problémák fokozottan és halmozottan jelentkeznek a családi, anyagi, szociális gondokkal küzdő, hátrányos helyzetű illetve veszélyeztetett tanulók esetében.

20. 2. 2. A bűnmegelőzés tartalmi elemek

Az iskolai nevelés-oktatásban szükséges a lélektani motívumokra, a helyes és követendő értékrend kialakítására, információnyújtásra, figyelemmel kísérésre, a beilleszkedési problémák csökkentésére fektetni a hangsúlyt.

A cél elérése érdekében megvalósítandó feladatok:

- A helyes értékrend átadása és kialakítása a tanulóknál
- A felmerülő helyzetek, konfliktusok, krízisek minél előbbi és hatékony, mintaértékű kezelése, megoldása
- Információgyűjtés és - elemzés a hátrányos helyzetű és veszélyeztetett tanulókról
- Folyamatos figyelemmel kísérésük, jelzés az együttműködő segélyező szervezetek felé
- Információnyújtás a legális (cigaretta, alkohol stb.) és illegális (kábitószerek) drogok használatának negatív hatásairól, következményeiről
- A szabadidő hasznos és kulturált eltöltése alternatíváinak ismertetése és a lehetőségek biztosítása
- Hátránykompenzáció a különböző problémákkal küzdő tanulók esetében.
- Az iskolai beilleszkedési problémák csökkentése, a pozitív társadalmi normák szerinti életvezetés elősegítése
- Esetkezelés, folyamatos segítségnyújtás a tanulóknak és családjaiknak
- Jogok és kötelezettségek ismertetése, tisztázása

- A joghátrányok és jogkövetkezmények megismerésének elősegítése

20. 2. 3. A bűnmegelőzés iskolai módszertanának elemei

- Mentálhigiéné, krízis, erőszak, drog és bűnelkövetési illetve áldozattá válás elleni előadások segítő szakemberek közreműködésével
- Szoros és folyamatos együttműködés gyermekjóléti és családsegítő intézményekkel, szakszolgálatokkal, különböző civil szervezetekkel, alapítványokkal, hatósági szervekkel (rendőrség, ügyészség, bíróság)
- Személyiségfejlesztés
- Közösségfejlesztés
- Drámapedagógiai eszközök

21. A pedagógiai program mellékleteinek és függelékeinek rendje

21. 1. A pedagógiai program mellékletei

1. sz. melléklet Tantárgyi programok

21. 2. A pedagógiai program függelékei

1. sz. függelék: Boldogságóra iskolánkban

2. sz. függelék : Iskolakerti Alapozó Alprogram iskolánkban

3. sz. függelék: Ökoarculat

Pókaszepetki Festetics Kristóf Általános Iskola

Pedagógiai Program 1.sz. függelék

Boldogságprogram iskolánkban

Boldog Iskola

Boldogságprogram az iskolánkban

Iskolánk a Pókaszepteki Festetics Kristóf Általános Iskola a 2018/19-es tanévben pályázott először a Boldog Iskola címre.

A Jobb veled a Világ Alapítvány által működtetett Boldogság Intézet pályázatot hirdetett nevelési és oktatási intézmények számára „Boldog Iskola” és „Örökös Boldog Iskola” cím elnyerésére. Iskolánk a sikeres pályázatnak köszönhetően a 2019/20-as tanévben kezdte a programot.

A program legfontosabb feladata a tanulók érzelmi intelligenciájának és a pozitív gondolkodásának fejlesztése az oktatási intézményekben. Módszertanával segítséget ad a boldogságra való képesség fejlesztésében az iskolás gyerekek számára, mely megalapozhatja a felnőtt kori boldogságra való törekvésüket is.

A program erősíti a tanulók önbizalmát, oldja szorongásaikat ezáltal kiegyensúlyozottabbá válnak, mélyülnek baráti kapcsolataik és jobban teljesítenek a tanulmányi munkában.

A pályázat egyik feltétele, hogy az intézmény legalább egy tanulócsoportha havi rendszerességgel legalább egy Boldogságórát tartson és a következő tanévben is vállalja a program fenntartását. A sikeres pályázatnak köszönhetően iskolánk 2. osztály csatlakozott a programhoz. A következő tanévben újabb egy évfolyam csatlakozik a Boldogságprogramhoz.

A pályázat másik feltétele Boldogságprogram/ Boldog Iskola program megjelenítése az iskola Pedagógiai Programjában.

A Pedagógiai Program és a Boldogságprogram

Iskolánk az oktató-nevelő tevékenység mellett kiemelt szerepet szán a személyiségfejlesztésnek, melynek egyik színtere a Boldogságprogram.

Minél korábbi életszakaszban kezdődik el a pozitív gondolkodás kialakítása, annál stabilabb személyiségeket kapunk, hiszen a negatív élettapasztalatoknak jobban ellenálló pozitív életszemlélet alakul ki tanítványainkban. Önmagunkban és másokban a jót kereső attitűd kijelöli az utat boldogsághoz. Ehhez a boldogságórák a saját élményt nyújtó gyakorlatai révén járulnak hozzá.

Céljaink:

- egymás elfogadása, a tolerancia fejlesztése
- önismeret fejlesztése
- problémamegoldó készség fejlesztése
- egymás tisztelete, együttérzés, segítőkészség fejlesztése
- szélesebb látókör fejlesztése
- olyan személyiségjegyek megalapozása, melyekkel nyitottabbá válnak környezetük számára

- testi, szellemi és társas erőforrások építése
- negatív érzelmek ellensúlyozására való törekvés
- mentális egészség fejlesztése
- agresszió csökkentése
- vitakészség fejlesztése
- harmónikus élet értéként való tiszteletére nevelés
- tanulmányi munka eredményesebbé válása

Boldogságórák témái

A boldogságóra program 10 egymásra épülő témából áll, amelyek fokozatosan ismertetik meg a boldogság különböző összetevőit, feltételeit.

Témakörök:

1. Boldogságfokozó hála
2. Optimizmus gyakorlása
3. Társas kapcsolatok ápolása
4. Jó cselekedetek gyakorlása
5. Elköteleződés egy cél mellett
6. Megküzdési stratégiák
7. Apró örömök élvezete
8. A megbocsátás gyakorlása
9. Testmozgás
10. Fenntartható boldogság

A kijelölt osztályok havonta legalább egy boldogságórát tartanak, ahol feldolgozzák a témaköröket. Lehetőségük van arra, hogy folyamatosan, több órán keresztül is foglalkozzanak egy-egy témakörrel.

A témák feldolgozásánál az iskolára jellemző tanulásszervezési eljárásokat is alkalmazzuk a boldogságprogram módszereivel együtt. Az iskolai munkatervben feltüntetjük a Boldog Iskola program felelőségét, a program megjelenik a napközis munkatervekben is.

Pókaszevetki Festetics Kristóf Általános Iskola

Pedagógiai Program 2.sz. függelék

Iskolakerti Alapozó Alprogram iskolánkban

AGRÁRMINISZTERIUM

ISKOLAKERTEKÉRT
ALAPÍTVÁNY

KÉK BÖLYGŐ
KLÍMAVÉDELMI ALAPÍTVÁNY

MAGYAR NEMZETI
VIDÉKI HÁLÓZAT

Iskolakerti Alapozó Alprogram iskolánkban

Az Országos Iskolakert-fejlesztési program 2019. januárjában indult az Agrárminisztérium, mint fő támogató kezdeményezésére. Iskolánk a 2020. februárjában induló Iskolakerti Alapozó Alprogram (III. ütem) keretében sikeres pályázatot nyert el.

A program célja új iskolakertek létrehozása. Intézményünk rendelkezik saját iskolaudvaron belül legalább 40 m² nagyságú gyerekekkel megművelhető területtel, ami egyik feltétele volt a pályázat kiírásának. Megkaptuk a jogosultságot az ISKOLAKERT „KEZDŐ” kategóriában.

Korábban Mini-gazdakertet működtettünk, de a program keretében fejlesztési lehetőségeinket könnyebben valósíthatjuk meg. A szakemberek lesznek segítségünkre a fenntarthatóság jegyében működtetni a kertet. Egy öko szemléletű oktatási és nevelési tér nyílik tanulóink előtt, egy szemléltető konyhakerti növények, fűszernövények, dísznövények gondozási munkáiban való személyes részvételük során. A kert, az iskolaudvar tartalmaz olyan ökológiai bemutató tereket (pl.: madáretetők), ahol a tanulók közvetlen tapasztalatot szereznek az állatvilág és növényvilág tagjainak életközösségben betöltött szerepéről. Megismerhetik a természetes és az ember által művelt környezet harmonikus működését.

A program a környezeti nevelés és a fenntarthatóságra nevelés legfőbb színtere.

A kertben lehetőség van olyan tanítás-tanulási folyamat megszervezésére, ahol a gyerekek önállóságán, életre nevelésén túl több kompetencia területet is fejleszteni tudunk.

A pályázat másik feltétele az Iskolakerti Alapozó Alprogram megjelenítése az iskola Pedagógiai Programjában.

Pedagógiai Program és az Iskolakerti Alapozó Alprogram

Iskolánk az oktató-nevelő munka mellett kiemelt szerepet fordít a környezetre. A kertműködtetése során a környezeti nevelés, fenntarthatóságra nevelés elvein túl több fejlesztési területnek újabb szinterei nyílnak meg számunkra. A kertészkedésre összpontosított figyelem megszabadít bennünket a szellemi fáradtságunktól és lelki aggodalmainktól.

Céljaink:

- fenntarthatóságra nevelés
- környezeti nevelés
- egészségre nevelés
- ökológiai szemléletformálás
- kertészeti ismeretek
- munkára, életre nevelés
- kompetencia területek fejlesztése
- szemléltetés
- kísérletezés, megfigyelések
- önismeret, önbizalom fejlesztése
- problémamegoldó képesség fejlesztése
- türelemre nevelés (késleltetett jutalommal jár)
- szociális célok, öngondoskodás, egymás elfogadása, tolerancia, konfliktus kezelés
- pályaorientáció
- hagyományok
- terápia
- alkotás

A zöld környezet (kert) várható pozitív hatásai:

- rövidtávú memóriai javulása
- mentális feltöltődés
- stressz oldása
- koncentrációképesség javulása
- kreativitás
- szellemi frissesség javulása

A kijelölt osztályok havonta elvégzik a kertben az aktuális feladatokat. Lehetőségük van arra, hogy folyamatosan, több alkalommal is foglalkozzanak egy-egy feladattal, hiszen a kertmunka időjárás függő tevékenység.

Az iskolára jellemző tanulószervezési eljárásokat is alkalmazzuk az Iskolakerti Alapozó Alprogram módszereivel együtt. Az iskolai munkatervben feltüntetjük a program felelősét, a program megjelenik a napközis munkatervekben is.

Pókaszepetki Festetics Kristóf
Általános Iskola

Pedagógiai Program

3.sz. függelék

Ökoiskolai arculat

ÖKO arculat

Öko projektek, témahetek-kiemelt céljai

- Természetismereti, természetvédelmi, környezetvédelmi problémákkal kapcsolatos ismeretek átadása
- Globális és helyi környezeti problémákkal kapcsolatos érzékenység kialakítása, ezek felismeréséhez szükséges kompetenciák kialakítása, fejlesztése
- A természet szeretetére nevelés, a gyerekek természettel való közvetlen élményekhez juttatása
- A gyerekek lakóhelyük közelében található természeti értékek megismertetése
- A globális és a helyi környezeti problémákkal kapcsolatos aktivitásra, tevőleges magatartásra nevelés –hulladékkezelési program, válogatott hulladékkezelésre szoktatás
- A mindennapi életben való környezettudatos gondolkodásra és magatartásra nevelés-kerékpáros és gyalogos közlekedés gyakorlatának, kultúrájának népszerűsítése
  - A fenntartható fejlődéshez szükséges kompetenciák kialakítása, fejlesztése
  - A természetes anyagok és hagyományos kézműves technikák megismertetése, gyakoroltatása
- Ökológiai gondolkodásmód kialakítása, fokozása a diákokban, szülőkből és a tanárokból
- A témában kiírt pályázatok figyelemmel kísérése

A célok eléréséhez szükséges készségek, kompetenciák kialakítása, fejlesztése:

- alternatív, problémamegoldó gondolkodás;
- ökológiai szemlélet, gondolkodásmód;
- problémaérzékenység,
- kreativitás;
- együttműködés, alkalmazkodás, tolerancia és segítő életmód;
- vitakészség, értékelés, kritikus véleményalkotás;
- konfliktuskezelés és megoldás;

Hulladékgyűjtés

- Papírgyűjtés évente kétszer – őszi, tavaszi

- Használt elem és telefon akkumulátor-gyűjtés folyamatosan a kihelyezett gyűjtőedénybe
- PET palack gyűjtés és zsugorítás projektek keretében
- Környezetszépítő program
- Az iskola mini gazdakertének megújítása és folyamatos gondozása:
- új növények telepítése - fűszerkert, sziklakert, egyéb dísnövények
- kerti foglalkoztató – zöld sziget létrehozása
- növények azonosító táblával ellátása
- a komposztálandó zöld hulladék, avar, stb. összegyűjtése és komposztálása
- madáretetők, madárodúk kihelyezése, téli madáretetés – madárbarát program elindítása
- „Zöld iskola” létesítése, minél több zöld növényt az iskolába .
- Öko falújság, hirdetőtábla

„Energia” program

- „Energiaőrség” diákokból álló csoport rendszeres ellenőrző útja az iskola egész területén – vízcsapok, világítás, szellőztetés-ablakbezárás stb. a diákok figyelmeztetése, figyelemfelkeltő plakátok, írások közzététele az öko hirdetőtáblán– időközönkénti helyzetértékelés
- Energia-, víz- és papírfogyasztás minimalizálása, csapok elzárása, a termekben, folyosókon a szükségleteknek megfelelő időben égjen csak a lámpa
- Újrahasznosított papír használata. A fénymásoló papír-fogyasztás csökkentése, a kétoldalas papírhasználat ösztönzése Környezetbarát tisztítószer használata.

Egészség” program

- Egészségnevelési projektek, témahetek
- Kerékpáros és gyalogos közlekedést népszerűsítő programok
- Sportnapok

Szabadidős programok

- Jeles napokhoz, környezetvédelmi világnapokhoz kapcsolódó programok: Állatok Világnapja, Föld napja, Madarak Fák napja
- Túrák, kirándulások: hétfégi és nagyobb lélegzetű kirándulások szervezése, természetjárás szűkebb környezetünk természetvédelmi értékeinek meglátogatása
- Környezetvédelmi vetélkedők, akadályversenyek szervezése
- Ismeretterjesztő előadások

Törvényi háttér Általános szabályozás

Környezetvédelmi törvény (1995. évi LIII. Törvény a környezet védelmének általános szabályairól).

Természetvédelmi törvény (1996. évi LIII. Törvény)

Az állatok védelméről és kíméletéről szóló 1998. évi XXVIII. törvény Nemzeti Környezetvédelmi Program (2031/1998. Kormányhatározat)

Nemzeti Biodiverzitás Stratégia a Globális Környezeti Alap és az UNEP (ENSZ) támogatásával 1999.

2012.évi CLXXXV törvény a hulladékgazdálkodásról

23. Legitimációs záradék

23.1 Az intézményben működő egyeztető fórumok nyilatkozatai

A pedagógiai programot/módosítását az intézmény diákönkormányzata ..... év ..... hó ..... napján tartott ülésén véleményezte, melyet aláírással tanúsítok.

Kelt: ....., ... év ..... hónap ..... nap

.....
diákönkormányzat képviselője

A pedagógiai programot/módosítását a szülői szervezet (közösség) ..... év ..... hó ..... napján tartott ülésén megtárgyalta. Aláírással tanúsítom, hogy a szülői szervezet (közösség) véleményezési jogát jelen pedagógiai program felülvizsgálata során, a jogszabályban előírtaknak megfelelően gyakorolta.

Kelt: ....., ... év ..... hónap ..... nap

.....
szülői szervezet (közösség) képviselője

A pedagógiai programot/módosítását az intézményi tanács ..... év ..... hó ..... napján tartott ülésén megtárgyalta. Aláírással tanúsítom, hogy az intézményi tanács véleményezési jogát jelen pedagógiai program felülvizsgálata során, a jogszabályban előírtaknak megfelelően gyakorolta.

Kelt: ....., ... év ..... hónap ..... nap

.....
intézményi tanács képviselője

23.2 A pedagógiai program elfogadásáról és jóváhagyásáról szóló záradék

A pedagógiai programot/módosítását az intézmény nevelőtestülete ..... év ..... hó ..... napján tartott értekezletén elfogadta.

Kelt: ....., ... év ..... hónap ..... nap

.....
hitelesítő nevelőtestületi tag
nevelőtestületi tag

.....
P.H. hitelesítő

A pedagógiai programot jóváhagyom.

Kelt: ....., ... év ..... hónap ..... nap

.....
igazgató

P. H.

23. 3. Fenntartói jóváhagyó nyilatkozat

Jelen pedagógiai programot a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 26. § (1) bekezdése értelmében az alábbi, a fenntartóra többletkötelezettséget telepítő rendelkezések

.....
.....
.....
.....
.....
.....
(fejezet és címmegjelölések)

vonatkozásában a(z) ..... (fenntartó hivatalos megnevezése) mint az intézmény fenntartója egyetértési jogkört gyakorolt. Aláírással tanúsítom, hogy a fenntartó döntésre jogosult *szerve/vezetője* az pedagógiai program fenti rendelkezéseivel egyetért, azokat jóváhagyja.

Kelt: ....., ... év ..... hónap ..... nap

.....
fenntartó képviselője